

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 7 (1410) 1977 VASARIS-FEBRUARY 17

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Vilties diena

Skaudžiausia žmogui bausmė yra laisvės atėmimas. Tai tarytum paukščiui sparnų nuplėšimas. Tuo atveju žmogus yra giliai paliečiamas, nes susiaurinamas jo žmogiškumas. Jis nebegali kilti į augštybes, plačiai žvelgti į gyvenimą, išskleisti savo užmojų. Tada jam belieka tenkintis labai siauru gyvenimo takučiu, pasijusti stumdomo gyvūno vaidmenyje, priimti kitų įsakymus, bet nieko kitiem neįsakyti. Dėlto kiekvienas laisvės atėmimas yra daugiau ar mažiau nužmoginimas. Jis tikrai gali būti švelnesnės arba radikalesnės bei žiauresnės formos. Žmogus, netekęs laisvės, nebėra pilnutinio gyvenimo subjektas — jis yra suluošintas tam tikram laikui arba ir visam gyvenimui. Jo žmogiškumas nebegali pilnai išsiskleisti, nes lieka atimta pagrindinė jo sąlyga. Jei tai daroma nusikaltimo atveju, norima žmogų nubausti — suduoti tokį smūgį, kuris jį giliausiai palieštų. Kalėjimas gi ir yra toks smūgis, kuris laikinai susiaurina žmogiškumą, kad tuo būdu žmogus pajustų tai, ko neteko, ir įvertintų pilną žmogiškumą. Tai gydymasis laisvės atėmimas, kuris įveda kalėjimo tamson, kad žmogus pajustų šviesos vertę ir jos linkme orientuotų savo gyvenimą. Bet visai skirtingi yra atvejai, kai žmonėms atimama laisvė tada, kai nėra jokios kaltės, kai laisvės atėmėjai patys yra nusikaltėliai. Jie nužmogina kitus, nes patys yra nužmogėję.

Pastarojoje būklėje yra ne kaliniai, o pavergtieji. Kaliniai yra žmonės, kuriems susiaurintos teisės legalios valdžios pagal teisingus valstybės įstatymus. Jie to yra užsitaravę savo nusikaltimais. Kas kita pavergtieji. Tai žmonės be jokios kaltės. Jų laisvė yra atimta fizinės jėgos žmonių, kurie neturi tam jokios teisės. Kaliniai yra teisiškai teisėto valstybės teismo, o pavergtieji suvaromi kalėjiman, remiantis vien jėga, nepaisančia jokios teisės nei teisingumo. Jei kalinių atveju kaltininkai yra patys kaliniai, tai pavergtųjų atveju kaltininkai yra pavergėjai. Dėlto kalėjimo bausmė priklauso ne pavertiesiems, o pavergėjams. Jei šiandieną pasaulis pajęgtų įsteigti tokį tarptautinį tribunolą, tai kalėjimo bausmės susilauktų visi Kremlius ir panašaus pobūdžio žmonių bei tautų pavergėjai. Kad jie tokie yra, patys gerai supranta, nes tautų ir žmonių pavergimą vadina jų išlaisvinimu. Tuo būdu jie nori pridengti savo nusikaltimą. Juk ir žmogžudystė, pavadinta išgelbėjimu, gražiau skamba. Deja, propagandinis skambėjimas dalyko esmės nepakeičia — žmogžudystė lieka žmogžudystė, o pavergimas pavergimu, kad ir vadinamas išlaisvinimu. Tai didysis dabarties nusikaltimas žmonijai, kurio priešakyje stovi Sov. Sąjunga. Šiandieną ji didžiuojasi plačiomis savo sienomis, savo imperija, bet ateis laikas, kai jos valdovai sėdės naujojo Nuernbergo arba neišvengiamame istorijos teisme kaip didieji nusikaltėliai.

Tokios teismo dienos laukia visi pavergtieji, jų tarpe ir lietuvių tauta. Jų laukimas yra ne kas kita, kaip laukimas teisingumo, kuriuo yra grindžiamas tikrasis žmogiškumas. Jėgos siautėjimas pasaulyje yra laikinis dalykas. Tai tarytum audra, kuri kartas nuo karto nusibiauja žemės plotus, bet netampa nuolatinė, normaliu reiškiniu. Politinių audrų pasaulyje yra daug buvę. Europa ir kitus žemynus yra nekartą nusiaubę įvairūs imperatoriai, jėgos nešėjai, bet šiandieną visi jų žgyiai yra beveik, nes rėmėsi fizine jėga, kuri yra ne tik ribota, bet ir laikinė. Dabarties imperatoriai dreibina žemę fizine jėga, grasiina baisiais ginklais, tačiau daro tą pačią senąją klaidą — savo imperijas stato ant fizinės karinės jėgos. Komunistinės imperijos bandė ir tebebando remtis Markso idėjomis, bet pagaliau ir jas turėjo atremti į fizinę jėgą, kuri šiuo metu atrodo baisi, bet esmėje labai trapi. Ji išėjo į kovą prieš didesnę jėgą, būtent, laisvės jėgą, kuri yra dvasinio pobūdžio, prasiskverbianti pro galingiausius frontus. Tai tarsi upės bėgimas, nematomas, požeminis, bet griauantis fizinės jėgos imperijas. Laisvės troškimas žmogui yra tokia jėga, kurios negali įveikti nei policija, nei kariuomenė, nei ginklai, nei ilgi šimtmečiai, nei įmantriausios ideologijos. Ji tad yra ir mūsų tautos vilties pagrindas, kurį prisimename ypąč vasario 16 dieną, tapusią vilties rodikliu, sakančiu: vergija praeis, ir laisvė vėl ateis.

KANADOS ĮVYKIAI

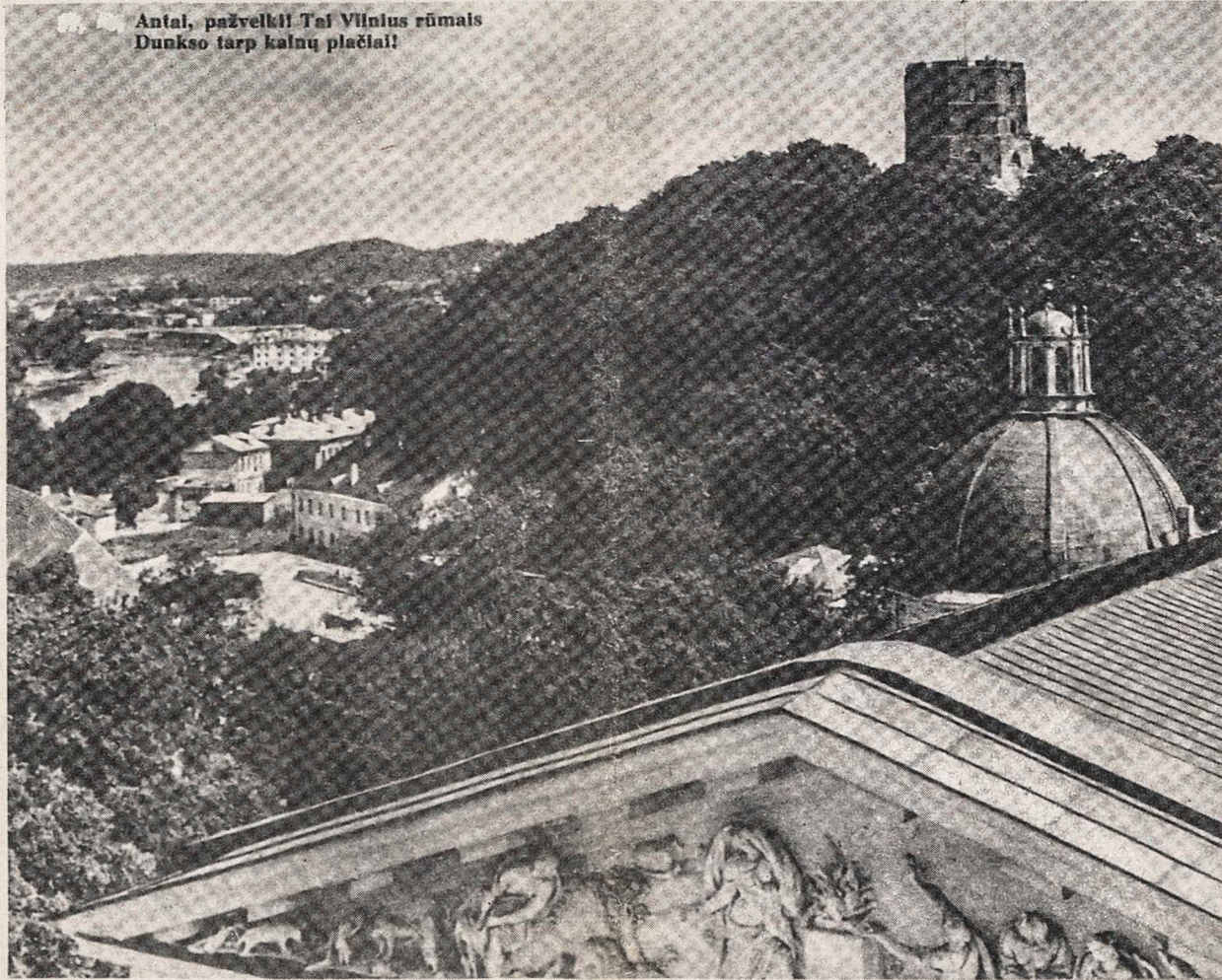
Bedarbių skaičiai

Kanados statistikos įstaiga paskelbė politikus sukrečiantį pranešimą, kad sausio mėnesį net 889.000 kanadiečių buvo be darbo. Lyginant su praėjusiu gruodžiu, jų skaičius padidėjo 135.000. Nuošimtis, siekiantis sezoninių rėčių, betgi liko tas pats — 7,5%. Šis mastelis jau ne kartą yra susilaukęs aštrios kritikos kaip apgaulingas žaidimas skaičiais. Faktas lieka faktas, kad nuo to laiko, kai Kanados statistika prieš 24 metus pradėjo rinkti nedarbo duomenis, niekada nėra buvę 889.000 bedarbių. NDP socialistų vadas E. Broadbent teigia, kad ir į ši skaičių nėra įtraukti visi bedarbiai. Jame figūruoja tik tie, kurie gauna nedarbo draudimo pašalpas ir oficialiai įieško darbo. Statistika į bedarbių eiles nėra įtraukusi tokių kanadiečių, kuriems pašalpa jau nemokama. Dalį jų išlaiko šeimos, o kiti gauna socialinės gerovės pašalpas iš miestų bei miestelių savivaldybių. Tokiu atveju tikrų bedarbių gali būti daugiau kaip pilnas milijonas. Šiai minčiai pritaria ir kiti ekonominio Kanados gyvenimo kritikai.

Opozicijos atstovai federaciniame parlamente ėmė reika-

lauti, kad premjero P. E. Trudeau liberalų vyriausybė imtusi tiesioginių priemonių darbų skaičių didinti. Viena tokių priemonių — pajamų mokesčio sumažinimas, paliekantis daugiau dolerių dirbantiems kanadiečiams. Tais doleriais jie pradeda pirkti daugiau gaminių ir tuo pačiu skatina gamybą, kuri atneša daugiau darbo. Pajamų mokesčio pakeitimus dažniausiai atlieka naujasis biudžetas. Finansų ministeris D. Macdonaldas jo dar nėra paruošęs ir netgi nėra numatęs datos biudžetui paskelbti. Jis teisinosi, kad nuo š.m. sausio 1 d. vyriausybė yra panaudojusi \$1,2 bilijono ekonominius reikalams. Didžiausias Kanados dienraštis "Toronto Star" specialiu veda-muoju priminė, kad nedarbui sumažinti iki 4,5% Kanados ekonomijai yra būtinas metinis 5,8% augimas, o dabar jis tesiekia 3%.

Kvebeko premjeras R. Levesque Montrealyje nakties metu suvažinėjo 62 metų amžiaus karo veteraną E. Trottier, gulėjusį viduryje gatvės. Nelaimės metu R. Levesque su savo sekretore ir ilgamete drauge Corinne Cote grįžo iš baltiaus

Lietuvos sostinė Vilnius. Ten 1918 metų vasario 16 dieną buvo atstatyta Lietuvos nepriklausomybė, kuri per 123 metus buvo rusų užslopinta. Ši sostinė laukia naujos laisvės aušros ir naujo Lietuvos atgimimo

Rytų Europa nerimsta

Helsinkio deklaracija paskatino laisvės sąjūdį — rašo amerikiečių žurnalistas JAV spaudoje

"The Miami Herald" š.m. sausio 30 d. išspausdino Stanley Karnow rašinį, kuriame jis apžvelgia dabartinę būklę R. Europoje, kurioje glūdi ateities grėsmė. Visų pirma jis cituoja pradinę JAV prez. J. Carterio kalbą, pabrėžiančią pagrindines žmogaus teises. Esą amerikiečiai negali būti abejingi laisvei pasaulyje.

Nuo tų minčių autorius per-eina prie klausimo, ar JAV-bės gali kuo nors realiai padėti sovietinio bloko disidentams ir ar remdamos laisvės sąjūdį anapus geležinės uždangos, jos nežadina lūkesčių, kurie neišsipildys? Žvelgdamas į praeitį, autorius primena, kad amerikiečiai savo propaganda prisidėjo prie vengrų sukilimo 1956 m., bet nepadėjo apsiginti nuo sovietinių tankų. Dėlto ir dabartinė JAV vyriausybė, nenorėdama likti abejinga, turinti remti laisvės politiką, bet tokią, kuri nekeltų iliuzijų.

Dabartinis nerimas R. Europoje veikia plečiasi, reikalau-damas daugiau laisvės, bet vyriausybės j tai atsako griežtu kietumu. Čekoslovakijoje vyriausybė susirėmė su 300 mokytojų, mokslininkų, kunigų rašytojų ir kitokių profesijų žmonių, kurie pasirašė daugiau laisvę reikalaujantį memorandumą. R. Vokietijoje gyventojai nerimą reiškia kitu būdu: prašdami vizų išvykti į V. Vokietiją. Prašymų paduota apie 100.000. R. Vokietijos vyriausybė uždraudė įteikti tokius prašymus. Lenkijoje nerimsta darbininkai dėl ekonominių sąlygų. Tokio nerimo esą ir Vengrijoje, bet, kaip ir Lenkijos vyriausybė, taip ir vengrų stengiasi laisvūti ir perdaug nespaušti di-

pas vieną bičiulį, vairuodamas jos automobilį. Mojuodamas rankomis, ji bandė sustabdyti ir įspėti G. Wilsonas, stovėdamas šalia savo automobilio. R. Levesque betgi pasuko į kairę ir užvažiavo ant E. Trottier. Pastarasis buvo pasižymėjęs neblaivumu asmuo. Tokiais atvejais jis mėgdavo atsigulti viduryje gatvės, kad jį policija nuvežtų nuovadon išsimiegoti. Skrodimo metu nustatyta, kad E. Trottier buvo gyvas ir kad jį užmušė automobilis, bet ar premjero vairuojamasis, nėra

(Nukelta į 9-tą psl.)

identų, kad išvengtų dar didesnio pasipriešinimo.

To nerimo priežastimi laikytina Helsinkio konferencija. Pradžioje buvo manoma, kad ta konferencija bus bereikšmė, nes sovietai jos nesilaikys, bet išėjo kitaip. Nors sovietai jos nesilaiko, tačiau disidentai, remdamiesi Helsinkio konferencija, ėmė reikalauti jos vykdymo. Antai, Čekoslovakijos disidentai savo memorandumu cituoja Helsinkio deklaraciją. Taip pat ir R. Vokietijos gyventojai, prašydami išvažiavimo vizų, remiasi ta deklaracija, kuri garantuoja laisvą žmonių judėjimą.

Sis nerimas R. Europoje yra siejamas su—numatoma Belgra-

do konferencija birželio mėnesį. Mat, Belgrado konferencija skirta peržiūrėti, kaip yra vykdoma Helsinkio deklaracija — kas padaryta ir kas ne. Dėlto ši konferencija Sov. Sąjungai ir jos satelitams gali būti labai nemaloni.

Baigdamas rašinį, autorius sako: "Carterio vyriausybė šiuo momentu mažai kuo gali padėti R. Europos laisvės sąjūdiams, tačiau ji turi būti pasirošusi vykdyti į Belgradą su komunistinėmis priepaudos faktais ir aiškiai pareikšti, kad politinė laisvė yra vienintelė alternatyva išvengti sproginui R. Europoje, kurio nenori nei JAV-bės, nei Sov. Sąjunga."

PRANEŠIMAS IŠ ITALIJOS

Pokalbis su Sacharovu

Rusų, lietuvių ir kitų tautų disidentai kovoja už žmogaus teises

Italijos radijas ir televizija bei didieji dienraščiai paskutiniu metu plačiai informuoja italų visuomenę apie sovietų KGB pastangas suniektinti disidentų kovą už pagrindinių žmogaus teisių ir Helsinkio susitarimų įgyvendinimą. Plačiai skaitomas italų dienraštis "Il Tempo" sausio 30 d. laidoje paskelbė italų vyriausio televizijos žinių red. Gustavo Selva pasikalbėjimą su žymiausiu sovietų disidentu prof. Andriejumi Sacharovu. Sis pasikalbėjimas buvo perduotas italų radio ir televizijos laidose. A. Sacharovas patvirtino, kad neseniai įvykęs atentatas Maskvos požeminiame traukinyje galėjo būti organizuotas sovietų KGB, siekiant sukompromituoti disidentų veiklą. Šiem tikslam pasiekti KGB esą nevengia žudynių ir smurto. Tai patvirtina paskutiniu metu įvykusios gausios paslaptingos mirtys. A. Sacharovas nurodė rusų vertėjo Konstantino Bogatoriovo, jam gerai pažįstamo kovo-tojo už žmogaus teises, neišaiškiną staigią mirtį. Panašiai neišaiškintomis aplinkybėmis žuvo ir bapstistų pastorius Fiblienko. Ryškiausiai pavyzdžiu A. Sacharovas nurodė lietuviu inžinieriaus Tamonio žuvimą Lietuvoje. Sis stovybos inžinierius esą atsisakė restauruoti II D. kare žuvusių sovietų karių garbei pastatytą paminklą, kurį sunaikinę veikiausiai lietuviai nacio-

nalistai. Inž. Tamonio mirtis liko paslaptimi, nes nebuvo jokio tardymo jai nušviesti. Jis žuvo po traukinių... panašiai, kaip tomis pat dienomis atsitiko ir iš darbo atleistam valdininkui Eugenijui Brunev, kuris prieš tai apsilankė pas Sacharovą, norėdamas susisiekti su užsienio korespondentais. Ar jis buvo gyvas išmestas iš einančio traukinio, ar tik jo lavonas, niekas nežinos, nes kaip įprasta — kaltininkai nesurasti...

Toliau A. Sacharovas pasikalbėjime su redaktoriumi Gustavu Selva priminė vaikų darželio mokytojos Lukšytės žuvimą Lietuvoje.

— Kodėl ją nužudė? — paklausė redaktorius Gustavas Selva.

— Ji buvo uoli katalikė ir, kaip mokytoja, kalbėjo vaikams apie tikėjimą ir bandė juos auklėti krikščioniškai.

— Kas ją nužudė?

— Niekas to nesužinos! Ji buvo rasta negyva viduryje kelio, — aiškino A. Sacharovas.

Baigdamas pasikalbėjimą, prof. Sacharovas pažymėjo, kad disidentų sąjūdis už žmogaus teises vis labiau auga ir apima vis platesnes mases. Jo niekas nepajėgęs sulaukyti. Ypatinai plačiai jis reiškiasi Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Rytų Vokietijoje ir kituose komunistų valdomuose kraštuose. Kl. R.

Pasaulio įvykiai

BRITŲ PARUOSTA PROJEKTĄ RODEZIJOS VALDYMIU PERDUOTI šio krašto negrų daugumai atmetė premjeras I. Smithas, tikėdamasis, kad baltųjų mažuma įstengs atsilaukyti prieš negrų partizanų. Pastarieji sustiprino savo veiklą, išsivesdami kaimyninėje Botsvanijoje apie 400 negrų moksleivių iš liuteronų misijos Manamoje. Tuos vaikus ir paauglius bandė susigražinti tėvai, autobusa su nuvažiavę į Francistown miestą Botsvanijoje, tačiau grįžti sutiko tik 53 moksleiviai, o kiti žada įsijungti į partizanų eiles. Dar skaudesnis smūgis iškiko katalikų Sv. Pauliaus misiją Musamyje, kur negrai partizanai nušovė keturias domininkones seses ir tris jėzuitus kunigus. Šiuos veiksmus pasmerkė arkivyskupas Chakaipa, pirmasis negrų kilmės katalikų arkivyskupas Rodezijoje. Premjero I. Smitho vyriausybė teigia, kad žudynės atliko R. Mugabės vadovaujama negrų partizanų organizacija Tautinė Rodezijos Afriekiečių Sąjunga sovietinės gamybos ginklais, savo bazę turinti Mozambikoje. Partizanai kaltę suverčia premjero I. Smitho vyriausybei, tokiu inscenizuotu žingsniu bandžiusiai nuteikti pasaulį prieš negrų laisvės kovą. JAV valstybės sekr. C. Vance išėjo premjerą I. Smithą, kad JAV vyriausybė jam nepadės apeiti atmes-tos britų formulės, kuri būtų užtikrinusi taikų valdžios perdavimą. Didžiausia problema Rodezijos baltiesiems sudaro Kubos kariai Angoloje bei jų galimas panaudojimas Rodezijoje. Kubos viceprez. C. Rodriguez Britanijos radio ir televizijos BBC bendrovės atstovui pareiškė, kad Kuba Rodezijos negrus partizanams remia moraliniu ir politiniu požiūriu, bet tiesioginio savo kariuomenės įsikišimo nenumato. Amerikiečių žvalgyba teigia, kad iš Angolos į Tanzaniją jau yra nušautas apie 200 kubiečių, kurie ten treniruoja partizanus kovai su Rodezijos baltiaisais.

PREMIJERAS DISIDENTUS Prieš porą savaitių Maskvoje buvo suimtas ir Kalugos kalėjime uždarytas poetas Aleksandras Ginzburgas, o praėjusią savaitę už grotų atsidūrė fizikas Jurijus Orlovas. Jiedu priklauso grupei, sekančiai Helsinkio konferencijos nutarimų pažeidimui Sov. Sąjungoje. A. Ginzburgas taigpi tvarkė specialų \$365.000 fondą, parupatį Nobelio laureato A. Solženicino politiniams kaliniams bei jų šeimoms remti. Jis kaltinamas užsienio valiutos įstatymo pažeidimu. Sia proga iš Sovietų Sąjungos buvo išstremtas amerikietis korespondentas G. Krimskis, turėjęs artimus ryšius su disidentais. Prez. J. Carterio vyriausybė sovietams tuojau pat atsiųgino "Tasso" korespondentą Vašingtone V. Aleksejevo išstremimu. Labai galimas dalykas, su šiais įvykiais yra susietas prancūzo banko tarnautojo A. Escoffiero suideginimas Pariziuje. Apsipylęs gazolinu sovietų orinio susisiektimo bendrovės "Aeroflot" įstaigoje, po kelių antsvietinių šūkių jis griebėsi žiebtuvėlio. Liepsnos buvo užgesintos, bet A. Escoffier, 27 metų amžiaus, po kelių valandų mirė ligoninėje.

PROVERZIAI I ERDVES Sovietų kosmonautai V. Gorbatkovas ir J. Glazkovas "Sojuz-24" erdvėlaiviu pasiekė "Saliuto-5" erdvių laboratoriją. Šiuo žygiu, atrodo, yra tęsiamas nesėkmingas praėjusio rudens bandymas. Tada erdvėlaivius nepavyko susijungti su laboratorija. Šia savaitę Edwards aviacijos bazėje, Mojave dykumoje, amerikiečiai pradeda bandymus su "Rockwell International" bendrovės pagamintu "Enterprise" lėktuvu pakartotiniais skrydžiams į erdves. Iš tikrųjų tas 68.000 kilogramų svėrantis lėktuvas yra pusiau raketa. Į erdves jis bus išsautas raketiniu principu ir žemėn grįš kaip sklandytuvas 330 kilometrų per valandą greičiu. Po to lėktuvu paruošimas kitam skrydžiui užtruks tik porą savaičių. Erdvėse su savo igula jis galės išbūti du mėnesius. Juo galima bus orbitin aplink žemę nuvežti satelitus, laboratorijų dalis. Iguos nariai netgi galės pataisyti sugedusius satelitus ir, reikaliai esant, pasigrobtį sovietinius. Pirmiesiems bandymams "Enterprise" naudosis "Boeing 747" lėktuvo paslaugomis, pri-tvirtintas prie jo viršaus.

ISLAISVINO PAGROBTUOSIUS Ispanijos policija Madride išlaisvino prieš du mėnesius pagrobta karaliaus Juano Carlos patarėją M. de Oriolą ir prieš pusmetį ir teroristų rankas patekusį gen. lttn. E. Villasecusa, karinio tribunolo viršininką. Juos buvo pagrobusi Spalio Pirmosios Antifašistinė grupė, reikalaujusi laisvės politiniams kaliniams. Kartu su pagrobtaisiais ir policijos rankas pateko ir nemaža dalis jų pagrobėjų. Minėtoji kairiųjų teroristų grupė taip pat yra atsakinga ir už policininkų žudymus.

ATNAUJINO RYŠIUS Sovietų Sąjunga ir Ispanija atnaujinio diplomatinis ryšius, kurie buvo nutraukti 1936-39 m. pilietiniame kare. Maskva tada rėmė į komunistų linkusius respublikanikus, o laimėtoju tapo gen. F. Franko. Prie ryšių

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija “Žiburiai”
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. “Žiburiai”, Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ ANGLIKONAI YRA PASIRUOSE PRIPAZINTI POPIEŽIAUS PRIMATĄ, bet nevisai tokia forma, ko kiame ji dabar yra priimta. Pareiškima padarė Anglikonų-Katalikų Tarptautinės Teologinės Komisijos vadovai — kat. vysk. Alan Clark ir anglikonų vysk H. R. McAdoo bendroje spaudos konferencijoje. Iki šiol anglikonai, pasak vysk. McAdoo, pripažino Romos vyskupijos sostui tvarkos, atsakomybės ir tarnybos primatą, remiantis istoriniais pagrindais, tačiau nepripažino dieviškos teisės primato, kaip būtinio elemento tikrajai Dievo Bendrijai; taigi nepripažino tiesioginės ir visuotinės popiežiaus valdžios. Dabar komisijos nariai esą radę visą eilę reikšmingų sutarimų primato srityje, tačiau dar yra ir klūčių, kaip pvz. popiežiaus neklaidingumas. Pasak vysk. McAdoo, yra aišku, jog ir anglikonai, ir katalikai turi patobulinti ir tuo pačiu šiek tiek pakeisti visas savo sampratas tuo klausimu, kad tikras sutarimas būtų įgyvendintas.

★ SUOMIŲ TAUTINĖS LIUTERONŲ BENDRIJOS suvažiavimas Helsinkyje svarstė moterų į kunigus šventinimo klausimą. Balsavimo metu 66 atstovai pasisakė už tokį šventinimą, o 37 — prieš. Kadangi konstituciniam pakeitimui reikia 75% balsų daugumos, tai pasiūlymas nepaėjo. Dr. Mikko Juva, Helsinkio universiteto kancleris ir Pasaulio Liuteronų Federacijos pirmininkas, pareiškė suvažiavusiems atstovams, kad tiksliai Suomiių Liuteronų Tautinė Bendrija ir JAV Missouri Sinodo Liuteronų Bendrija atsisako moteris šventinti kunigėmis. Daugelis mano, kad už poros metų, kai bus išrinkti nauji atstovai, suomiai suvažiavime balsuos už teisę moterims tapti kunigėmis. Kaikurie mano, kad Suomijos prezidentas Urho Kekkonen gali pradėti skirti vyskupais tik tuos asmenis, kurie pasisako už moterų šventinimą kunigėmis (Suomijoje liuteronizmas yra valstybinė religija). Vis dėlto yra vienas stabdys: praeitame šimtmetyje kilęs atsinaujinimo sąjūdis, vadinamas laestadianizmu, yra labai įsigalėjęs šiaurinėse Suomijos vyskupijose ir aiškiai pasisako prieš betkokią moterų kunigėmis šventinimo mintį. Šiuo metu apie 1,000 moterų Suomijoje yra baigusios teologinius mokslus. Apie 200 jų darbuojasi parapijose kaip lektorės, turinčios teisę mokyti tikėjimo tiesų parapijos jaunima, bet negalincios šventovėse sakyti pamokslių ar teikti sakramentų. Apie 400 jų dirba mokyklose kaip tikybos mokytojos, o kaikiurios emigravo į Švediją ir ten buvo išventintos kunigėmis.

★ JUNGTINIŲ TAUTŲ ŽMOGAUS GYVENIMO SĄLYGŲ KOMISIJA Vatikanas paskatino daugiau rūpintis teisingesniu ir tinkamesniu turto paskirstymu pasaulyje, o ne žmonių skaičiaus apribojimu abortų bei sterilizavimo priemonėmis. Šią pastabą padarė Vatikano atstovas Jungtiniams Tautoms mons. James McHugh. Visa eilė valstybių dabar jau yra išbraukę iš savo kriminalinių nusikaltimų sąrašo abortus ir kelios jų ėmėsi sterilizavimo priemonių. Ypač tuo pagarsėjo Indija, kurioje pernai padaryta net 7 milijonai sterilizavimo operacijų, pagal pačios Indijos atstovų pateiktą pranešimą šiai komisijai. Mons. McHugh pacticavo Pauliaus VI pasakytus žodžius 1974 m., kad K. Bendrija rūpinasi viskuo, kas gali pažeisti ar nuvertinti įgimtą žmogiskojo asmens kilnumą bei laisvę. Abortai yra nepriimtina priemonė, nes jis žudo negimusius besivystančius žmones. Priverstinis sterilizavimas ar

gimimų kontrolės įvedimas pažeidžia žmogaus kilnumą bei jo asmens teises. Todėl tokių priemonių pripažinimas valstybėse priešinasi JT tradicijai, kurios iki šiol skelbė, jog vyras ir žmona laisvai nusprendžia savo šeimos dydį ir gimimų dažnumą. Valstybių valdžios turėtų vengti ne tik tiesioginės prievartos šioje srityje, bet ir netiesioginio propagandinio spaudimo, skatinančio naudoti priemones, priešingas žmogaus prigimčiai ir pataikaujančias vien ekonominei pažangai.

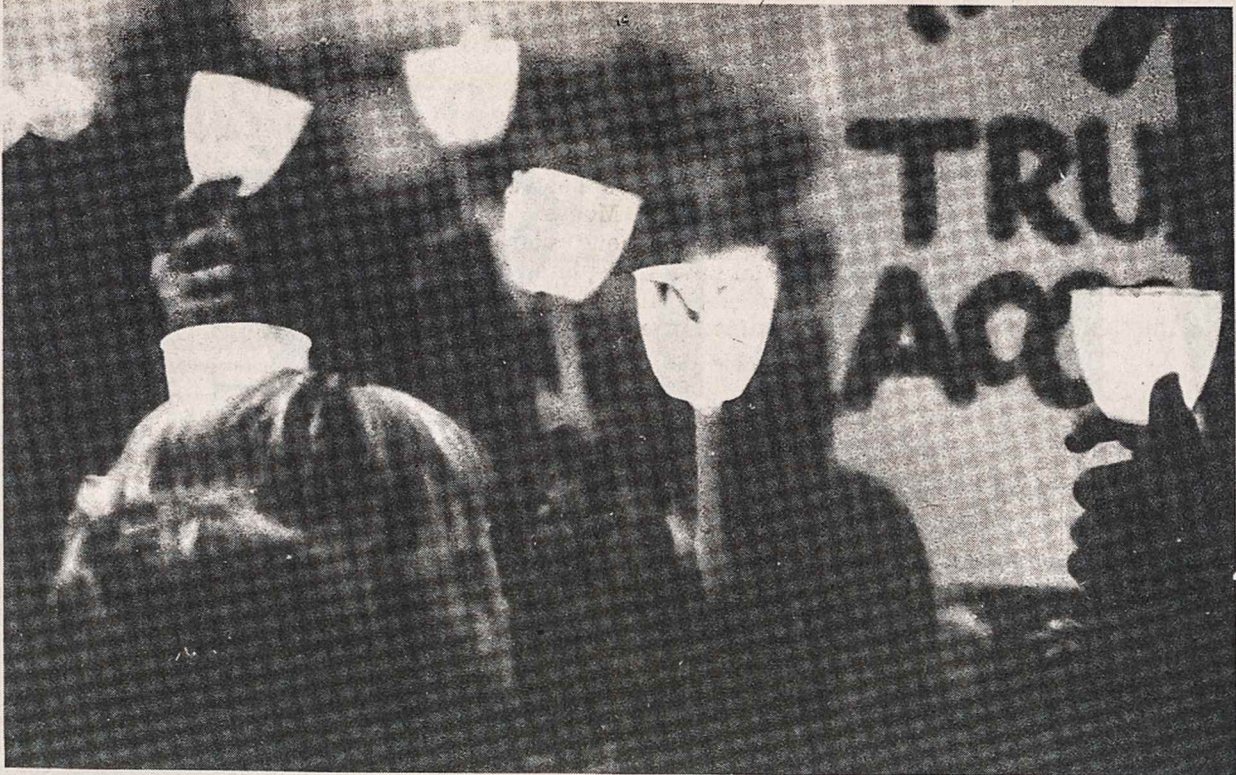
★ ČEKOSLOVAKIJOS DISIDENTAI, kurie yra išleidę atsisaukima “1977 m. Charta”, tvirtindami, kad Helsinkio sutartyje garantuojamos žmogaus teisės nėra pripažįstamos Čekoslovakijoje, greitai išleis dokumentacinį leidinį apie tikinčiųjų persekiojimą Čekoslovakijoje. Tai pranešė Vatikanu radijas, remdamasis austrų katalikų spaudos agentūros “Kath-press” žiniomis. Pasak jos, keeltas kunigų ir buvęs Čekoslovakijos kulto reikalų ministeris yra signatarai išleisimo dokumento. Čekoslovakijos komunistinė valdžia jau yra suėmusi visą eilę “1977 m. Charta” pasirašiusių asmenų. Nežiūrint švelnios Vatikano laikysenos, Čekoslovakijos valdžia vis daugiau didina K. Bendrijos persekiojimą.

★ DABARTINIS ROMOS NUROMENINIMAS iš tikro yra tik jos suelktrinimas. Kai visas susisiekimas bei susižinojimas pagreitėja, turėtasis hierarchijos vaidmuo nyksta ir iškyla pasaulis. Todėl dabar popiežiaus, kaip biurokratinio viršininko, vaidmuo mažėja ir prasideda globalinio veikėjo vaidmuo. Tai reiškia, kad popiežiaus autoriteto apraishos keičiasi, bet pats jo autoritetas pasilieka ir net didėja. Mokomasis popiežiaus autoritetas turi pasilikti, nes kitaip nebus tikinčiųjų Bendrijos. Didžiausias K. Bendrijos vaidmuo dabar yra gelbėjimas. Tai daug svarbiau už tokius tikslus kaip didesni pastatai, hierarchijos ir pan. Dabartinis K. Bendrijos vaidmėnas — pabūndinti šio laiko žmones, išmušti juos iš nusistovėjusių pasaulinio gyvenimo vėžių. Tačiau kol kas Bendrija tam yra perminkšta. Jos bandymas pritaikyti “rock” muziką liturgijai yra nesupratimas ir toje srityje tegalima pramatyti nesėkmę. Daug kas daroma klaidingai. Pavyzdžiui, kai dabar ėmė vyrauti įvairių aprangų bei drabužių kaita, K. Bendrija savo aprangos lobyno atsisako, ir jos oficialieji atstovai vaikšto civiliškaip apsirengę.

★ KULTŪRINĖS APSVIETOS laipsnis dabartinėje K. Bendrijoje, pasak M. McLuhan, yra labai žemas tiek hierarchijoje, tiek kunigų paruošimo institucijose bei jų programose. Galima sakyti, katalikų išsilavinimo laipsnis ribojasi “Reader’s Digest” žurnalo lygiu. Žinoma, tai nieko bendro neturi su kaikiurių intelektualų išėjimu iš K. Bendrijos. Žmogus K. Bendrijon ateina ne intelektualinių įvairių vedinas, bet suklupęs maldoje prieš Augščiausiąjį. Todėl, kai žmogus K. Bendrija palieka, reiškia, kad jis nustojo melstis. K. Bendrija dabar yra tarsi išsigelbėjimo valtis, lekianti šviesos greičiu. Sv. Petro sostas dabar gali keliauti po visą pasaulį — jam nebereikia tenkintis vien Roma. Todėl to sosto vaidmuo kaskart didėja.

KUN. J. STS.

• ... opozicija prieš politinę sprespaudą, idėjinį terorą, dvasios išprievartavimą yra visai sveikintinas reiškinys. Nes tai parodo, kad tauta morališkai dar yra sveika, kad jos pozityvios jėgos dar nepalaužtos ... J. ERETAS

Viena iš daugelio išeivijos demonstracijų, kurios žibintai reiškia Lietuvos laisvės viltį Nuotr. V. Pranaičio

Kadaise laisvame Helsinkyje

S. SETKUS

Nors tą 1936 metų ankstyvaus pavasario popietę pūtė ledinis vėjas, tačiau skaisai saulė švietė virš beveik juodų Suomiių įlankos vandenų, papuoštų baltomis putų keteromis.

Stovėjau tada Talino uoste, atsirėmęs į laivo turėklus ir stebėdamas nemažą minią studentų apacioje prie tiltelio. Užsibagė Baltijos studentų suvažiavimas, įvykęs Taline. Gyvenau tame mieste jau visas mėnuo. Susipažinau su tarptautiniu susisiekimu valstybiname Estijos kelionių biure.

Studentai gerai nusiteikę. Dainuoja dainą po dainos. Iš įvairiaspalvių kepurėlių atpažįstu suomių, estus, latvius ir lietuvių. Laivas pasiruošęs išplaukti į Helsinkį, bet neišplaukia. Suomiai studentai delsia. Vis dar negali su kitais atsisveikinti. Pagaliau šiaip taip atsisukia, lipa į laivą garsiai dainuodami suomiškai, bet rusiškai dainą!

Netrukus susipažįstame. Lietuvis? Studentas? Linkteliiu galva. Tai kodėl, šaukia jie, nedalyvavai suvažiavime? Atsakau — nebuvau išrinktas dalyvauti. Paaiškinau, kad čia esu visai kitais reikalais ir kad man labai nepatiko jų rusiškas dainavimas.

Suomiai išsižiojo. Negalėjo prakalbėti. Pagaliau vienas, gaudydamas kvapą, sako: “Jei nebūtum lietuvis, išmestume vandenin!” Kitas, rėkdamas visą gerkle, aiškino, jog suomiai ir jų broliai estai tą dainą jau dainavę tais senais gerais laikais, kai šiuose kraštuose dar nebuvo nė vieno ruso. Kai nužemintai atsiprašiau ir padėkojau už nadingą pastabą, nuosirdžiai pasikratėm rankas ir nuskubėjome į laivo apačią atšvesti naujos draugystės — pirmiausia prie blizgančio “smorgisbord” bufeto, paskui prie baro. Deja, draugavimas ėjo nekaip. Pavasario jūra svaidė laivą kaip riešuto kėvalą ir po keturių tokio svaidymo valandų įplaukėme į Helsinkio uostą žali.

Į draugystę pasinešę suomiai prisipyrė ragino eiti į čia pat esantį miestą ir kur nors jaukiai įsitaisius pasėdėti ramiai ir atsigauti. Teko atsispręsti. Paaiškinau, kad rytot rytą sunki užduotis — pasimatymas su žymiu laivų bendrovės direktoriumi. Juokaudami jie man pareiškė užuojautą, atsisveikino ir nuėjo. Helsinkis jau tviskėjo nakties žiburiai.

Didelės nerūdijančio plieno raidės ant sunkaus granito fasado rodė: “Finska Angfartigs Aktienbolaget”. Tai tas pats užrašas kaip ant voko, kurį laikau rankoje. Laiškas dr. Balio Palio, Lietuvos Geležinkelių Biuro Kaune direktoriaus. Paduodu tą voką griežtų veido bruozų suomiui, prisistatydamas rusų kalba. Suomis palma laišką, paduoda ranką ir čia pat patiki “mažą paslaptį” vokiškai: niekas Suomijoje nemėgina atlikti reikalų rusų kalba.

Perskaito laišką, šio to pasiteirauja apie darbą Taline, kelionę ir duoda suprasti, kad tuo pasimatymas ir baigtas. Nedelsiu atsisotiti, bet čia pat gaunu nurodymą būti savo viešbutyje lygiai 12 valandą, nes iš ten automobils paims į Helsinkio Biržos Rūmus priešpiečiams. “Lunch” — paaiškina jis.

Nuolankiai atsisprašęs, nurodau jam nedaryti klaidingos išvados. Kelionių biure buvau tik pradedantis tarnautojas. Parinktas į šiuos kraštus tik dėl kalbų

mokėjimo. Jokiu būdu negalėjau gaisinti jo brangaus laiko ar tikėtis specialaus dėmesio. Direktorius aiškinimo beveik nesiklausė. Pareiškė: kaip ten bebūtų Suomijoje esu lietuvių tautos atstovas. Padavė ranką ir tarė “iki pasimatymo”. Beliko padėkoti.

Nustatytu laiku prie viešbučio sustoja juodas limuzinas. Šoferis pats atidarinėja ir uždarinėja duris. Netrukus atsiduriu ištaigingai įrengtoje biržos salėje. Erdviai išdėstyti apskriti stalai. Prie jų renkasi miesto prekybos ir pramonės žmonės. Direktorius stovi prie atskiro stalo, už kurio sėdi keli solidžios išvaizdos suomiai.

Po trumpų susipažinimo ceremonijų seka valgiai, kava, kokteiliai, cigarai. Kalbos mezgasi gyvai, nuotaikingai. Atsakinėju klausimus apie Lietuvą ir lietuvių. Ir štai direktorius pradeda sakyti lyg ir kalbą. Ilgokai ir gražiai nušvietęs istorinę Lietuvos praeitį, pagerbęs lietuvių už išsikovojimą nepriklausomybės, jis pradeda kalbėti kažką, ko iš karto niekaip nesugriebiu. Jis kritikuoja Lietuvos valdžią!

Didžiausia tos valdžios klaida esanti susibičiuliavimas su Sovietų Sąjunga. Tą naująją lietuvių kartą turinti žinoti. Lietuvių - sovietų draugija, draugiškumo, nepuolimo sutartys. Žurnalistų lankymasis Rusijoje ir po to gyrimas jos santvarkos. Sovietų karinio atstovo dalyvavimas manevruose. Argi visa tai nesanti bičiulystė? Ar lietuvių nežina, kad sovietai ruošiasi artimiausia proga sulaužyti visas sutartis, draugystes ir vėl pavergti Baltijos tautas kaip ir carų laikais? Pati pirmoji bus užpulta Suomija — tėvė direktorius. Suomija nepasitiki nė viena Sovietų Sąjungos sutartimi, nė vienu žodžiu. Suomiių kariuomenė jau dabar esą ruošiasi gynybai. Ne paradams ir ne bažiams, baigdamas pasakė jis, žiūrėdamas į mane taip, lyg aš būčiau kuo nors kaltas.

Visa tai man pasirodė didelė naujiena. Zinojau nepriklausomybės laikų kovų eigą su bolševikais. Taip pat apie sovietų siunčiamus savo agentus, su kuriais didvyriškai kovojo Lietuvos saugumo policija. Tai neatrodė per daug didelė draugystė. Bet taip tas suomis kalbėjo.

Karštai jam atskiaiu, kad suomiams reiktų pagyventi tarp tokių kaimynų, kaip Lenkija ir

Vokietija. Tada ir jie glaudūs prie Sovietų Sąjungos, kuri daug padėjo ir padeda Lietuvai atsilaukyti prieš tuos puolikus, pati nuolat kartodama pasauliui, kad stovi už mažų tautų laisvę ir nepriklausomybę. Patikinau suomių, kad Sovietų Sąjunga niekad savo žodžio nelaužys.

Pakalbėjau ne diplomatiškai, bet studentiška ir tikėjauosi neigiamos reakcijos, bet jie mano kalbą priėmė geraširdiškai, draugiškai. Girdi, taip ir reikia ginti savo krašto garbę.

Gale kalbėjo dar vienas suomis apie būtiną karinę Baltijos valstybių sąjungą. To turėtų siekti ypač naujoji karta, studentija. Jis išreiškė tvirtą įsitikinimą, kad Suomija kovos už kiekvieną savo žemės pedą, priversdama sovietus mokėti augštą kraujo kainą. Pažadėjo, kad suomių tauta visad stovės už savo ir kitų Baltijos kraštų laisvę bei nepriklausomybę. Po to jis vėl labai gražiai kalbėjo apie augštą iškilusį kultūrinį ir ekonominį Lietuvos gyvenimą.

Ilgokai užtrukę priešpiečiai pasibaigė. Atsisveikinta buvo šiltai ir nuosirdžiai. Važiuojant atgal į viešbutį, iš galvos neišėjo girdėti šių patriotų suomių žodžiai. Kažkyp nesinorėjo tikėti visu tuo, ką jie kalbėjo. Narsiai kalbėti buvo vienas dalykas, o narsumą įrodyti jau kitas.

Nedaug laiko praėjus, sovietai užpuolė Suomiją. Karas buvo sunkus, ir suomiai pralaimėjo. Bet pralaimėjo už save 50 kartų stipresniam priešiui. Sudavė tam Galijotui svaiginantį Dovydo smūgį. Rusija, netekusi vieno milijono karių, sugėdinta pasaulio akyse, buvo priversta perorganizuoti iš pagrindų savo kariuomenę. Suomiai gi to paties pasaulio akyse laimėjo nemirštamą garbę. Net bolševikai negalėjo neduoti šiai narsiai tautai šokių tokios nepriklausomybės. Kokia ta nepriklausomybė, pasaulis žinojo ir suprato.

Bet visa tai buvo taip seniai. Šiandieną nei Suomija, nei Helsinkis nebėra tas, kas buvo. Suomiai velka rusų jungą, kad ir netaip aiškiai uždėtą, kaip kitoms Baltijos tautoms. Atrodo, ir suomių nuotaikos pasikeitusios, kaip parodė Helsinkio konferencija. Bet vargu ar taip yra. Gal tik taip atrodo. Aš manau, kad suomių tautos dvasios niekas nepalauš. Laikui atėjus, Suomija ir visos kitos Baltijos tautos pirmos išsivaduos.

A+A

Adolfui Klemkai

mirus, žmoną REGINĄ, ALGĮ GVAZDAITĮ, ALDONĄ O'DONOHUE ir jų šeimas užjaučiame bei kartu liūdime —

E. ir A. Lapinskai

KLB Hamiltono apylinkės valdyba posėdžio metu pirm. K. Deksnio bute. Iš kairės: A. Kaminskaitė, J. Bajoraitis, M. Gudinskas, K. Deksnys, K. Mikšys, J. Jurgutytė, K. Baronas

PADĖKA

1977 m. sausio 4 d. Toronte mirė

a.a. Julija Daunienė.

Nuosirdžių padėką reiškiamo: Tėvams pranciškionams už maldas laidotuvių namuose ir atnašautas gedulo Mišias Prisikėlimo parapijos šventovėje; visiems, gausiai lankiusiems velionę laidotuvių namuose, užprašiusiems už jos vėlę šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, šešiams karsto nešėjams, visiems gausiai palydėjusiems velionę į amžino poilsio vietą — šv. Jono lietuvių kapines, ir visiems dalyvavusiems, velonės pageidavimu, paskutiniuose po laidotuvių pietuose.

Nuliūdęs vyras Juozas, duktė Danutė su vyru Leonu Stosiūnu, anūkės Rūta ir Birutė

Mylimam BROLIUI

Lietuvoje mirus,

AUGUSTINĄ VENCKŲ su šeima giliai

užjaučiame —

J. O. Inčiūros

J. B. Maziliauskai

S. A. Kavaliauskai

M. M. Galinaičiai

M. Adomavičienė

Mylimai Mamytei

A+A

Marijai Paškovičienei

mirus, jos dukras — JANINĄ SALIENĘ ir VACĘ

MEILUVIENĘ, sūnus — MARIŲ ir VYTĄ bei jų

šeimas nuosirdžiai užjaučiame —

S. Z. B. Jackai

V. V. Kecoriai

H. Šiaurys

VYTUI PAŠKOVIČIUI ir jo šeimai bei giminėms,

mylimai MAMYTEI mirus,

reiškiamo gilią užuojautą —

Irena ir Vytautas Mačikūnai

A+A

Augustinui Nagiui

mirus, žmonai ANTANINAI, dukrai ZINAIDAI

KATILIŠKIENEI, sūnams — dr. HENRIKUI, MAR-

TYNUI su šeimomis ir visiems giminėms reiškiamo

nuosirdžiausią užuojautą bei drauge liūdime —

Juzė, Domas Žiogai

Monika, Juozas Rimkai

A+A

mielam

PRANUI BASČIUI

mirus, ANELĘ ir JONĄ PUTERIUS su šeima bei

kitus gimes nuosirdžiai užjaučiame ir kartu

liūdime —

Juzė ir Albinas Pliopliai

Gilią užuojautą reiškiamo dukrai

MAGDUTEI VAITONIENEI, jos vyrui POVILUI

ir jų šeimos nariams, atsiskyrus iš mūsų tarpo

a+a Juozui Martinkui.

Kostas Čeliauskas

K. J. Blekaičiai

E. J. Ramanauskai

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS

NAMŲ

APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

- ★ Elektros reikmenys
- ★ Televizijos aparatai
- ★ Skalbimo mašinos
- ★ Vaikų baldai
- ★ Įvairūs kilimai
- ★ Saldytuvai
- ★ Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- ★ Siuvamos mašinos
- ★ Rašomos mašinėlės

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Lietuvos atbudimą žadinusi "Aušra"

Dabartinės okupuotos Lietuvos pagrindžio laikraštis "Aušra" apie Basanavičiaus "Aušrą" 1976 metų vasario 16 dienos laidoje

"Aušrai" atsirasti sąlygas sudarė 19 amžiaus pradžioje prasidėjęs tautinio atgimimo sąjūdis. To meto nuotalkas puikiai atvaizduoja Maironis poemoje "Jaunoji Lietuva":

Jau slaviai sukilo. Nuo Juodmarių krašto
Pavasaris eina Karpatų kalnais.
Po Lietuvą — žiema. Nei žodžio, nei rašto
Neleidžia erelis, suspaudęs sparnais.

Šitos nuotalkos stipriai veikė ypač susipratusią ir mąstančią Lietuvos šviesuomenę. Reikėjo tautos gyvenime rasti tinkamą kryptį ir ją nurodyti tiesios beįsiekiantiems. Ką daryti? Ar eiti kartu su mūsų kultūrą slopinusiais lenkais, pralaimėjusiais 1863 m. sukilimą, ar eiti su pasiskelbusiais mūsų išvadotojais rusais? Abejones išsklaidė 1864 m. spaudos uždraudimas.

Reikėjo pasirinkti savo kelią. Sužadinti visuomenėje tautinį susipratimą, reikėjo ne tik gyvo žodžio, bet ir spaudos.

Ši dirva iš dalies buvo paruošta jau ankstyvesnių lietuvių tautos kultūrinio gyvenimo pionierių, ypač Simono Daukanto ir vysk. Motiejaus Valančiaus, kurie išmokė nemažą mūsų tautos dalį lietuviškai skaityti ir savo raštais iškėlė pirmąsias tėvynės meilės kibirkštis.

Pirmasis "Aušros" redaktorius ir leidėjas dr. J. Basanavičius ir aušrininkas J. Šliūpas prisipažįsta, kad tautiškumą juose išugdė lietuviškai nusiteikę jų tėvai ir krikščioniška šeimos aplinka.

J. Basanavičius sako, kad jo tėvas Juras, nors paprastas ūkininkas, bet buvo teisingas ir visu gerbiamas žmogus (mirus 1879 m.). Jam yra dėkingas už širdyje išugdytą patriotizmą. Tėvų idiegtą tėvynės meilę toliau kurstė lietuviškos maldaknygės ir knygos — "Aukso altorius", "Garbė Dievui", "Gyvenimas Švč. Panos Marijos", "Šiaulėniškis senelis". Jas skaitęs po kelis kartus dėl jų gražios kalbos. Didelę įtaką padarė jo pažintų formavimuisi ir senovės lietuvių istorikai: Strikovskis, Gvegnini, Kromeras, Dluogošas ir kt. (Lietuviškieji raštai ir raštininkai, Tilžė, 1890, p. 171-175).

Panašiai rašo ir J. Šliūpas: "Dar septynių metų vaikiščių būdamas tėvų namuose su didžiausiu užsidegimu Rakančiuose mėgdavau skaityti balsiai motynai ir šeimyniškėms, vakarais gryčioje prie šakalio žiburio bedirbantiems, visokias lietuviškas knygeles, kurios man pateko į rankas: "Šiaulėniškį senelį", "Vaikų knygele", "Paugusiesiems žmonėms knygele", ypatingai gi "Branele", "Gyvenimą V. Jėzaus Kristaus", o taipogi visa kakarinė režėdavau šventadieniais giesmes iš kantičjų korunkas, li-tanijas, stacijas ir t.t. Po daug sykių minėtas raštus beskaitant, man vienvėl naujų nerėjos" (J. Šliūpas, Minės apie mano prietikius prie "Aušros", "Varpas", 1903, nr. 3, p. 77).

Dar prieš 1863 m. sukilimą buvo sumanyta leisti lietuvišką laikraštį, bet tada dar nebuvo pakankamai jėgų, o be to, valdžia nedavė leidimo. Dabar inteligentijos jau buvo daugiau, ir 1882 m. J. Basanavičius su Zauerveinu pradėjo tartis įkurti lietuvių mokslo draugiją, kuri leistų laikraštį. Tačiau buvo įsteigtas tik laikraštis "Aušra" (1883). Jos sumanytojas, pirmasis redaktorius ir siela buvo dr. J. Basanavičius. Bet kadangi jis tuo metu gyveno užsienyje, daugiausia Bulgarijoje (1884-1905), tai laikraštį tvarkė kiti, būtent, Mažosios Lietuvos lietuvis Mikšas, vėliau dr. J. Šliūpas, o kai šį vokiečių valdžia privertė išvažiuoti į Ameriką, — vėl Mikšas. "Aušra" iš pradžių buvo spausdinama Ragaineje, o paskui Tilžėje, paties Mikšo įsteigtoje spaustuvelyje (Šapoka, Lietuvos istorija, p. 500).

Projektą leisti lietuvišką laikraštį dr. J. Basanavičius išdėstė savo privačiuose laiškuose, straipsniuose ir savo pokalbiuose su dr. J. Mikšu, J. Šliūpu, ypač su dr. Jurgiu Zauerveinu, dideliu lietuvių tautos gerbėju ir mylėtoju, autoriumi garsios dainos "Lietuviais esame mes gimę".

Dr. J. Zauerveinas savo leidžiamoje "Lietuviškoje Ceitungoje" 1882 m. iškėlė sumany-

mą prūsų lietuviams organizuoti "Lietuvišką draugystę" populiariems raštams leisti, kad apsaugotų Prūsijos lietuvių nuo suvokietėjimo ir juose pažadintų tautinį susipratimą. J. Zauerveino projektas sukėlė tame laikraštyje gana plačią diskusiją, kurios pabaigoje prieina išvados — "steigti tam tikrą laikraštį visai Lietuvai šviesi".

Tuomet J. Basanavičius pasiūlytė J. Mikšą atsakinguoju redaktoriumi ir ėmėsi darbo: rinkti medžiagą, ją tvarkyti, parūpinti lėšas ir t.t.

J. Basanavičius "Aušros" nr. 1 įžanginiame straipsnyje nurodė jos programą — iškelti tautinį idealą.

Lietuvių tauta — senovėje didelė ir galinga, dabar sumažėjusi ir vis tebe mažėjanti, tuo tarpu kai kitos mažesnės ir didesnės tautos, turėdamos laisvę, auga, tarpsta ir tarsi laukia, kada nutautėję lietuviai pasgęs jų bangose. Matydamos pavojų, autorius pabrėžia: "Juk ir mes esame tokie pat žmonės, kaip ir mūsų kaimynai ir norime visomis teisėmis, priklausantiomis visai žmogui, lygiai su mūsų kaimynais naudotis". Iš to matyti, kad "Aušra" siekė visų teisių, kurias turi kitos tautos.

Tautos idealas turi būti siekiamas konkrečiai užsibrėžtais tikslais. Todėl "Aušros" uždavinys — įkvepti tėvynės ir gimtosios kalbos meilę. Aušrininkai troško prikelti Lietuvą, garsią savo praeitimi, garbingą savo žygiais. Norint pasiekti savo tikslą, reikėjo tautą supažindinti su jos praeitimi, parodyti jos buvusią didybę ir garbę. Be to, reikėjo šalinti tas priežastis, dėl kurių Lietuva taip sunyko. Ypač buvo būtina nukreipti visas jėgas kovai su nutautėjimu, kalbos nykimu ir švietimo stoka. Tam buvo reikalinga pažadinti tautinį lietuvių susipratimą, atgauti spaudą ir įvesti lietuvių kalbą į viešąjį gyvenimą: į mokyklas, valstybines įstaigas, į bažnyčią. Lietuviškoji spauda turėjo padėti lietuviams šviestis, kovoti su girtavimu ir kitokiomis blogybėmis, kurios smukdė liaudies dorovę ir medžiaginę kultūrą. "Ko mokslinyčios nedarė, tai mes patys turime rūpintis apie dvasišką šviesą. O šis šviesos atga-benimimas yra didei svarbus dalykas". "Aušra" žadėjo teikti savo tautiečiams mokslo žinių, istorijos, rinkti kraštotyrinę medžiagą: "Mūsų tad ypatingiausias ir didžiausias rūpestis bus — duoti pažinti mūsų sen-tėvių darbus. Todėl pirmų pirmausia turime pažinti jų senoviską gyvenimo būdą, darbą ir tikybą... nes jų gyvenimą pažinę, pažinsime geriau juos, o juos pažinę ir patys pasipažinsime. Vadovaudamasi senovės atminimais bei pagarba "Aušra" duos visokių duomenų iš Lietuvos praeities: tautosakos, dainų ir pasakų, piliakalnių aprašymų, bet neužmirš ir dabarties".

"Aušra" savo prakalbą baigia šiomis mintimis: "Šituos savo pažadus išpildyti iš gilumos širdies norėdami, mes netrokštame dėl savęs bikokio pelno ir naudos, vienas, kad mūsų žodžiai pultų ant gražios dirvos ir atneštų šimteriopą dvasišką naudą Lietuvai".

Aušrininkų darbą sunkino ir slopino jų energiją daugelio inteligentų abejingumas jų iškeltoms idėjomis, karjerizmas, stoka optimizmo ir tikėjimo pergale. Tačiau dauguma aušrininkų buvo įsitikinę, kad Lietuva pabus iš miego.

Irodymui, kad ir mažas susipratusių tautiečių skaičius gali daug padaryti, laikraštis supažindindavo savo skaitytojus su kitų kraštų veikėjais, padariusiais daug gero savo aplinkai. Taip gana plačiai aprašytas kroatų patriotas Jurgis Strossmegeris ("Aušra", 1886, nr. 2), latvių veikėjas Kristijonas Kalvinas ("Aušra", 1886, nr. 4). "Aušra" kvietė eiti jų pėdomis.

Laikraštis beveik kiekviename numeryje duodavo įvairių lietuviškų knygų recenzijų ir supažindindavo su lietuvių rašytojais, jų gyvenimu ir kūryba (S. Daukantas, K. Donelaičius, kun. A. Strazdelius ir kt.), spausdindavo ypač daug poezijos.

"Aušros" uždavinys nebuvo skelbti dienos naujienas, bet žadinti užmigusius savo brolius

į kovą, kelti kultūrą ir švietimą, kovoti už savo teises. Buvo skelbiama, kad laikraštis leidžiamas Lietuvos mylėtojų.

Dr. J. Basanavičiaus vardu išėjo 1883 m. pirmasis ir antrasis "Aušros" numeriai, atspausdinti Ragaineje. Kiti numeriai išėjo "Lietuvos mylėtojų" vardu. Pirmieji "Aušros" bendradarbiai buvo S. Norkus, J. Višteliauskas, P. Arminas, J. Miliauskas, Malinauskaitė-Sliūpienė, Kriščiukaitis, P. Mašiotas, V. Kudirka, I. Andžiulaitis ir kt. Iš viso "Aušros" bendradarbių priskaitoma 66 asmenys, kurie dėl to laiko sąlygų savo pavardėmis tepasirašydavo vos keletas.

Oficialus laikraščio redaktorius J. Mikšas, spaudžiamas Ragaineje burmistro, po penkto numerio metė darbą ir išvyko į Lietuvą, palikdamas "Aušros" leidimą M. Jankui su 1000 markių skola saputūvei.

M. Jankus laikraščiu redaguoti pasikvietė Ženevoje gyvenusį J. Šliūpą. Šis kvietimą priėmė ir išvyko į Bitėnus pas Jankų. Pakeliui Prahoje aplankė dr. J. Basanavičių. Šis reikalavo, kad visi "Aušros" rankraščiai prieš spausdinant būtų jo peržiūrėti. Vėliau pasirodė, kad tas reikalavimas nepraktiškas, ir nuo J. Basanavičiaus atsisakė, bet savo raštais ir patarimais ir toliau rėmė "Aušrą".

Šliūpai vokiečių valdžia uždraudė gyventi Prūsijoje, kaltindama jį politine neįtikimybe, nes vokiečiams atrodė "Aušra" esanti palankesnė rusams ir lenkams.

Šliūpas laikraštį redagavo Bietėnų km., gyvendamas pas Jankų.

1884 m. kovo 14 d. Šliūpas redagavimą ir administravimą perdavė iš D. Lietuvos grįžusiam J. Mikšui. Jis, paveldėjęs savo tėvo palikimą, nusipirkė Tilžėje spaustuvelyje ir nuo 1886 metų pradėjo "Aušrą" leisti savo spaustuvelyje ir savo lėšomis. Leidinys kiek padidėjo, pasirodė vienas kitas paveikslas. Paskutiniuoju "Aušros" numerius redagavo buvęs liaudies mokytojas Juozas And-

žiulaitis ir poetas bei visuomenininkas Jonas Mačys.

"Aušros" bendradarbiai ir leidėjai buvo susispietę į būrėlį, pavadintą "Lietuvos mylėtojais". Jų tarpe buvo labai įvairių žmonių. "Aušros" artimiausi leidėjai ir redaktoriai buvo pasauliniai inteligentai, vadovavęsi tuo metu populiariais liberališkais šūkiiais. Keldami garbingą pagonišką praeitį, jie tuo būdu kartais įžeisdavo krikščionybę ir Katalikų Bažnyčią. Ypač nepalankiai būdavo paliečiama krikščionybė, redaguojant laikraštį karštam patriotui ir veikėjui, bet aiškiam laisvamaniui dr. J. Šliūpui. Todėl katalikiškoji visuomenė nuo "Aušros" nusigregžė.

1886 m. vidurvasaryje Mikšas, nepajėgdamas išmokėti skolų, pardavė spaustuvelyje, ir "Aušra" sustojė.

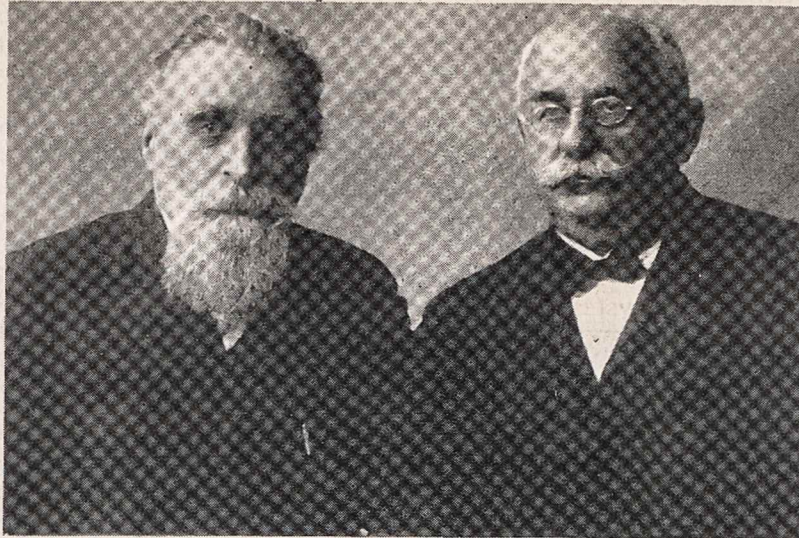
Nors "Aušros" išėjo vos 40 numerių, tačiau ji savo uždavinį atliko. Lietuvis jau žinojo, "kuo yra buvęs" ir "kuo yra tapęs", jo tautinė sąmonė atgijo. "Aušros" vietą užėmė įvairių kryptių laikraščiai: "Šviesa", "Varpas", "Ūkininkas", "Tėvynės sargas".

Šis laikotarpis galima apibūdinti V. Pietario žodžiais iš "Algimanto" apysakos: "Lietuva miegojo dar... Rengėsi burtai stipri, galinga... Patys priešai ją pakėlė. Tačiau ji buvo ne iš syk, iš lengvo ji buvo..."

Daugiausia "Aušrai" straipsnių parašė dr. J. Basanavičius, ypač jos leidimo pradžioje. Didžiausią dėmesį skyrė Lietuvos istorijai, norėdamas sužadinti tautinę savigarbą.

Vaižgantas rašo: "Mums svarbiau, kad J. Basanavičius, romantikas, sudarė tam tikrą, ilgai užtrukusią patriotinę atmosferą, kurioje brendo bent dvi mūsų inteligentų kartos. Galėję nesutikti su Basanavičiaus kalbamu dalyku, bet joku būdu negalėję nepasiduoti teigiamam jo širdies veiksmui. Basanavičiaus patvarumas pasirodė gyvenimo kelyje, jo atsidavimas vien tik grynai idėjai, absoliutus altruizmas, gerbimas tautos tradicijų — visa

(Nukelta į 6 psl.)

Žymieji aušrininkai — dr. JONAS BASANAVIČIUS ir poetas-mokytojas KSAVERAS SAKALAUSKAS-VANAGELIS. Ši nuotrauka daryta Vilniuje 1926 m. vasario 4 d. Jai dedikavo Ks. Vanagėlis tuometinei mokytojai Vilniuje Paulinai Tamulionytei-Ancevičienei

N. 1.

AUSZRA,

Laikrasztis, iszleidziamas

per

Dra. Bassanawicziau.

"Auszra" iszeina Ragainej 20. kozno menesio formate knyguotes arkuszines in 8, turincios 16 laksztu.
Preke: ant metu arba 12 N. 2 Mk. = 1 rub.,
ant 1/4 metu arba 3 N. 1 Mk. = 50 kap.,
ant 1/2 metu arba 3 N. 50 Pf. = 25 kap.

Apgarsinimai, apspanstuvej "Auszros" priimami, kasztuoja uz kozna pusiau dalita eilute po 20 Pf. = 10 kap.

Apsisteliuoti galima "Auszra" prie wisu wok, cieo, pustu nuo 10. majaus szio m.

Ragainej, Kowinis 1883.

Del redakcijos atsiliepia J. Mikszas Ragainej.
Spanstauwe Albano & Kibelkós.

Taip atrodė dr. Jono Basanavičiaus "Aušra", žadinusi lietuvių tautą į nepriklausomą gyvenimą, kuris suklestėjo 1918–1940 m. laikotarpyje

Pirmosios pokario ateivių bangos lietuvaitės Kanadoje atlieka programą Vasario 16 šventėje Winnipege 1948 m.

Naujos gadynės pradžia P. Klimas

Taip rašė Lietuvos Tarybos narys P. Klimas "Lietuvos Aide" 1918 m. vasario 19 d. laidoje, skelbiant nepriklausomos Lietuvos atstatymą

1918 m. vasario 16 d. . . .

Daug sunkių dienų pergyveno mūsų tauta. Tarp laimėjimų, piktu kovų ir skaudžių nelaimių ėjo metų metai, amžių amžiai. Užpuolė mus pagaliau šis pasaulio didysis karas, išsklaidė, sutremė mus, sunaikino. Bet dvasia ir tiek metų žiauriai slopinta tautos ugnis neužgeso. Ji rusėjo mūsų tėvynės mylėtojų širdyse, nuolat plėtės, lietė nudžiuvusius ir numirkusius tautos daigus, juos uždegė ir meilės liepsna surišo su gimtine. Dar daug, berods, yra tos ugnies nepaliestu atžalų mūsų tėvynėje. Daugelis jų net, tarytum, nesijaučia savo prabojų sūnūs bėsa. Bet mes žinome juos mūsų gimtuosius ir tikruosius brolius esant ir netikime, kad jie nuo mūsų amžinai nusišalintų, nuo mūsų nuklystų. Mes tvirtai tikime mūsų tautos atgimimu ir tik ieškome kuopogausių jam sąlygų. Visas mūsų gyvenimas buvo kova dėl juo.

Tik atsiminkime spaudos draudimo gadynę, atsiminkime 1905 metų ir jų Didįjį Vilniaus Seimą, atsiminkime sunkias Rusijos reakcijos grumtynes! Ir per šį karą — kiek padėta pastangų mūsų idėjoms, mūsų siekimams sustiprinti, jiems parįškinti. Sunki karo našta ir svetimu valdovų letena mūs ne tik neužgniauzė, bet priešingai: mes čia galutinai pajutome tą vergiją jau nebe pakęstina.

Išpradžių Vilniaus inteligentų būrelis, paskiau iš visų Lietuvos kraštų sukiestas vadina-mas Organizacijos Komitetas, pagaliau plati Konferencija (rugsėjo mėn. 1917 m.) ta min-tį brendo. Visos Lietuvos atstovai šį kartą jau nesivaizdino savo ateities kitą, kaip nepri-klausomos savarakiškos valstybės pavidalu. Bet keliai dar nebuvo aiškūs, nors siekimai jau buvo tvirti. Ir tiems sieki-mams pasiekti buvo didžiū įsi-tikėjimu išrinkta Lietuvos Ta-ryba.

Taryba, savo uždavinį sargiai dabodama, ilgai blaškėsi karo valdžios replėse. Nematydami jokios permainos, žmonės dargi nustojo tikėti kokia nors Tary-bos galia. Pati Taryba rodėsi esanti pasirūžusi padaryti pir-mą žingsnį, kad tik greičiau nors viena šviesesnė kibirkštėlė įskristų į tamsią tėvynės dabar-tį ir ateitį.

Tokiu širdies skausmu Tary-ba ėjo į pirmąsias derybas su Vokietijos vyriausybe gruodžio mėn. 11 d. Kai Vokietija ir Ru-sija viešai pripažino tautų ap-sisprendimo teisę, Taryba ma-tėsi galinti iš to padaryti savo išvadą, kaip jas, būtent, buvo nurodžiusi Vilniaus konferen-cija. Sunkiai ir toli gražu ne rei-kiamai aiškiomis sąlygomis te-ko Tarybai tos išvados daryti. Vokietijos vyriausybė čia žiūrė-jo ne tiek pripažintos liusoos sprendimo teisės, kiek, žinoma, ganė savo interesus. Leisdama Lietuvai pasiskelbti nepriklau-soma valstybe, ji drauge reika-lavo artimų ryšių su Vokietija tam tikrų konvencijų pamatais.

L. Taryba, gerai numanyda-ma pačios Lietuvos reikalą tu-rėti tam tikrų santykių su va-karu kaimynais, taip pat vaduo-damasi konferencijos nutari-mais, apskritai, principu nema-tė tuose ryšiuose nieko priešin-ga. Ji juos suprato, žinoma, tiek, kiek jie ištikrųjų Lietuvai bus reikalingi ir galės bendrai tikti abiem pusėm, Lietuvos ne-

priklausomybei nepakenkdami. Be to, pačius tuos santykius nu-statyti Tarybos žvilgsniu turėjo ir galėjo tik steigiamasis Lie-tuvos Seimas.

Nuo gruodžio 11 d. praėjo mėnuo, o mūsų kraštas senoviš-kai arba dar sunkiau buvo karo naštos slėgiamas, ir pati Taryba buvo palikta čia bėgęje žiūrė-toja. Ligi jos priedavo šimtai skundų, šimtai pagalbos šauks-mų, bet jie nieko padėti nega-lėjo. Maža to. Vokiečių vyriau-sybės atstovai, saviškai aiškin-dami gruodžio 11 d. sutartį, da-vė suprast, tarytum Lietuvą jau esanti susirišusi su Vokietija tam tikromis konvencijomis ir jog iš to ji jau turinti teisės da-ryti praktikos išvadų. Ji den-gėsi pačių lietuvių tariamuoju sutikimu! Seimininkavo būdas mūsų krašte ir vokiečių spauda čia papildė tuos aiškinimus.

Taryba, žinoma, į gruodžio dokumentą žiūrėjo, kaip kad ji buvo žiūrėjusi ir išpradžiu.

Būtent, jog Steig. Seimas yra vienintelė įgaliojta įstaiga nuo-latiniams santykiams su kaimy-

nais nustatyti ir kad Taryba čia gali atlikti vien priužoiamąjį darbą ir tik laikinai paimti i savo rankas krašto tvarkymą ir apsaugą. Todėl po tokių "pa-slėptųjų aneksionistų" aiškini-mų Taryba jau, suprantama, ne-begalėjo to neaiškios doku-mento, dar kartą notifikuoti ir, tarytum, sąmoningai tą aneksi-onistišką aiškinimą prisiimti. Del tos pat priežasties nepri-klausomybės skelbimas buvo keliais atvejais atidėtas ir net laikinai suskilo pati Taryba.

Tuo būdu priėjo vasario 16 d. Tai buvo diena, kurią Taryba, bendrais Lietuvos reikalais ve-dina, vėl suėjo į tvirtą vienybę ir visi jos nariai vienu balsu nutarė paskelbti Lietuvos ne-priklausomybę taip, kaip to krašto interesus reikalauja ir kaip tat leidžia pripažintoji liusoos tautų apsisprendimo tei-sė. Tai yra galutinas L. Tarybos žodis, kurs nebegali jau būti at-sauktas. Mūsų istorijoje jis yra naujos gadynės pradžia.

P. Klimas,
Lietuvos Tarybos narys.

Vilniečių žodis Vasario 16 proga

1918 m. vasario 16 d., Lietu-vos patriarchui J. Basanavičiui vadovaujant, Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvos ne-priklausomybę. Šis aktas lietu-vių tautai buvo tekanti saulė. Lietuvos kaimynėms — Rusijai, Lenkijai ir Vokietijai didelis netikėtumas, nes jos laikė lie-tuvius mirusia tauta, ir visos trys tik jieskojo progos pasi-griebti jos teritoriją. Susidūrę su lietuvių tautos gyvąja jėga, buvo priversti laviruoti. Rusai dangstėsi (ir dabar tebesidangs-to) lietuvių liaudimi, lenkai — lietuvių nesubrendimu valdytis; tik susidūrę su fizine lietuvių jėga, priedangą pakeitė praei-ties federacija. Vokiečiai dangs-tėsi Bermontu ir telkė savo jė-gas, norėdami žūtbūt Lietuvoje pasilikti.

L i e t u v o s nepriklausomybės aktą ginant, reikėjo jį aplaistyti savo tautos krauju. Bene sun-kiusia kova buvo su pietiniu kaimynu lenku. Sunkiausia ne dėl jo fizinės jėgos, bet dėl klastos ir dėl tuo metu veikusių Antantės valstybių paramos. 1917 m. lenkai buvo sudarę Tautinį Lenkų Komitetą Pary-žiuje su pirmininku R o m a n Dmowskiu, kurį Antantės vals-tybės pripažino oficialia Lenki-jos valstybės atstovybe. Jis šias valstybes ir informavo, kad lie-tuviai savarankiškam gyveni-mui nepribrendę, kad jie anks-čiau buvę Lenkijos sudėtyje ir dabar privalo priklausyti Len-kijai. Skaitant lenkų fronte da-lyvavusių kovotojų prisimi-nimus susidaro vaizdas, kad tik dėl stokos informacijų apie Lie-tuvą lenkai tose valstybėse tu-rėjo didesles simpatijas ir dėlto juos taip rėmė. Kai lietuviams fronte nesisekė, Antantės vals-tybių atstovai tylėjo, nekreipė dėmesio nei į jų pačių nustaty-tas ir lenkų sulaužytas demar-kacijos linijas, bet kai lietuvių kariuomenė prispausdavo len-kus, tuoj tie atstovai bandydavo sustabdyti kautynes, o lietuviui paklusniai vykdavo, ir tik dėl to lenkai galėjo pasigrobtį treč-dalį Lietuvos teritorijos su sos-tine Vilniumi. Dalis tos terito-rijos po II D. karo prijungta prie okupuotos Lietuvos, kita dalis — Suvalkai, Seinai, Puns-kas ir kiti liko prie Lenkijos. Tų sričių lietuviai veda žūtbū-

tinę kovą už savo kalbą. Kita Lietuvos teritorijos dalis palik-ta gudams, kur lietuviai dar nuošniau verčiami nutautėti.

Siandieną vėl galvojame ir mes, ir jie, kada nors iš to paties okupanto išsivaduoti. Lietuviai daugia kalbą apie rusų vykdo-mą Lietuvoje religijos persekio-jimą, o lenkai plačiai reklamuo-ja savo tautą, jon įjungdami ir lietuvius. Anksčiau dar sakydavo, kad Lietuva yra neatskiriama lenkų valstybės dalis, o dabar jau neatskiriama lenkų tau-tos dalis ("TZ" nr. 2/1405, 1977 m. sausio 13 d., 9 psl.). Išėina, kad lietuvių tautos iš viso nėra. Jei lietuviai ir toliau plačiau ne-informuos pasaulio apie savo tautą, tai, atėjus išsilaisvinimo laikui, pasaulį tvarkančios jėgos be kalbų Lietuvą prijungs prie Lenkijos.

Vilniaus Krašto Lietuvių Są-junga seniai pabrėžia reikalin-gumą išleisti etnografinių Lie-tuvos sienų studiją, kurioje mokslškai ir nesugriaujamai būtų parodyti lietuvių gyvena-mi plotai ir lietuvių tautos es-mė. Vyriausias Lietuvos Išlais-vinimo Komitetas (VLIKas) bu-vo sutikęs tokią studiją paruošti ir išleisti, bet po 10 metų vilki-nimo pagaliau pasakė, kad to-kios studijos neleis.

Vilniaus krašto lietuviai ape-liuoja į visą lietuvišką išeiviją susirūpinti platesne pasaulio in-formacija apie lietuvių tautą. Be tokios informacijos yra visai tuščios visokios kitos kalbos. Pavyzdys — 1973 m. JAV-se kongreso rezoliucija, sakanti, kad Lietuva buvo išvadavęs Lenkijos maršalas J. Pilsudskis.

Vasario 16 yra skirta ne vien gražiais prisiminimais pagyven-ti ir pagražbyliuoti — ji ipa-reigoja susirūpinti lietuvių tau-tos ir valstybės ateitimi. Todėl ir kviečiame šią dieną susimąs-tyti.

VKLS-gos Kanados krašto valdyba

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1596 Bloor Street West

Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvų

Namus) • Tel. 535-6252

Greitas pataravimas, neaugs-

tos kainos. Gaudami kontakto

lėšiai (contact lenses).

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

EISMO NELAIMĖS

1976 m. eismo nelaimių balansa sausio 14 d. "Tiesoj" paskelbė valstybinės automobilių inspekcijos darbuotojas Edvardas Ramanaukas. Lietuvos teritorijoje įvyko 6.215 automobilių nelaimių, kuriose 831 žmogus žuvo, 4.939 buvo sužeisti. Nuo 1976 m. pradžios buvo apribotas automobilių greitis, sustiprinta kova su taisyklių pažeidėjais. Vairuotojų leidimus gaudavo tik baigusieji specialius kursus. Lyginant duomenis su 1975 m., žuvusių skaičius sumažėjo 7,6%, sužeistųjų — 5,5%. Kaltė vairuotojams tenka dėl 552 žuvusių ir 3.377 sužeistų žmonių. Pėsčiųjų neatsargumas pareikalavo 222 gyvybės aukų, o dėl jo nukentėjo 1.375. Individualių automobilių bei motociklų savininkai dėl savo kaltės turėjo 2.510 nelaimių, kurios baigėsi 274 žmonių mirtimi ir 1.813 sužeidimu. Vis dar nemažos įtakos nelaimėms turi alkoholis. Dėl neblaivų vairuotojų kaltės 1.129-niose nelaimėse žuvo 213 asmenų, sužeisti 946. Neblaivių pėsčiųjų grupėje 88 atsidūrė kapinėse, 402 — ligoninėse, 1977 m. taip pat pradėti su nemazų nelaimių skaičiumi: per nepilną pusmėnesį palaidota jau 13 žmonių.

PARODOS PAVILIONAI

Lietuvos ūkio parodos paviljonai išaugo Vilniuje, prieigose prie Lazdynų, netoli Neries. Pagrindinio paviljono statyba jau esanti pradėta. Jo aplinką iš trijų pusių supa naujai suprojektuotas Draugystės parkas. Prie paviljono bus atviros aikštės parodoms, o pačiame pastate dvi salės. Didžiojoje, turinčioje 3.000 kv. metrų plotą, bus įrengta nuolatinė Lietuvos pramonės, žemės ūkio, gamtos turtų, kultūros, statybos, mokslo ir transporto laimėjimų paroda. Mažosios 1.000 kv. metrų salėje bus rengiamos sąjunginių respublikų ir užsienio šalių parodos. Kituose paviljonuose bus kino ir konferencijų salės, kavinė, administracinios pastatose — dailininkų dirbtuvės, fotolaboratorija, įvairūs kabinetai. Paviljonų kompleksą papildys aikštė automobiliams.

ANYKŠČIŲ VELTINIAI

Anykščiai vis dar tebėra garsūs savo veltiniais, kurių "Spartak" gamykloje per parą suviliama tūkstantis porų. Per mėnesį iš Anykščių įvairiomis kryptimis iškeliama 22.000 veltinių. Lietuvoje jais daugiausia naudojasi medžiotojai ir vaikai. Vyr. inž. S. Pulkauninkienės teigimu, "Spartak" jau 30 metų dirba pagrindu formuotą V. Leonova, techninių veltinių karsėja J. Ceponienė, darbininkas A. Dragūnas, 25 metus — veltėjas J. Žvikas. Pernai fabrikas pagaminęs nedidelį skaičių spalvotų vaikiškų veltinukų ir juos perdavė vietinei parlatuvai. Tie veltinukai tuojau pat buvo išgrabsyti kaip pasisekimą turinti naujovė.

LAUKINIAI AVINAI

Naujųjų Metų išvakarėse Lietuvos gamtą praturtino apie 20 porų mufonų, paleistų miške tarp Žiežmarių ir Elektrėnų. Šių laukinių avinų gimtinė yra Korsikos ir Sardinijos salų kalnai, bet dabar jie jau užveisti Danijoje, Čekoslovakijoje, R. Vokietijoje.

SAULT STE. MARIE, ONTARIO

NAUJA VALDYBA. Visuotinis KLB vietos apylinkės susirinkimas įvyko sausio 15 d. Jį pradėjo pirm. A. Skardžius. Susirinkimo pirmininku pakvieta V. Mockų ir sekretoriumi I. Girdzevičius. A. Skardžius pranešime apie valdybos veiklą suminėjo stambesnius atliktus darbus ir išdėstė stovi. Dabartiniu metu išde yra per \$4000. Vien tik 1976 m. valdyba padarė pelno apie \$1000. Pirmininko pranešimas buvo palydėtas audringomis ovacijomis, nes ši valdyba puikiai atstovavo mūsų kolonijai ir pajėgė padaryti gražų pelną.

Ilgos diskusijas sukėlė vieno tautiečio pasiūlymas pusę esamų valdybos išde pinigų paaugoti Kanados Lietuviai Fondui, bet pasiūlymas 90% balsų dauguma buvo atmestas. Esamieji pinigai, kol dar mūsų kolonijoje sugebama išrinkti naują valdybą, nutarta laikyti apylinkės valdybos išde. Jeigu ateis laikas, kai nebus galima sudaryti naujos valdybos, apylinkės susirinkimo nutarimu visas bendruomenės turtas bus kam nors paaugotas arba persiustas KLB krašto valdybai.

I naują apylinkės valdybą išrinkti: pirm. A. Skardžius, sekr. R. Galdienė, išd. J. Meškys ir parengimų vadovė L. Jakumaitienė. Tautos Fondo įgaliojimai išrinkti J. Gasparienę; revizijos komisijon — V. Mockus, H. Matijonaitis ir I. Girdzevičius.

joje, Ukrainoje. Naujų Lietuvos gyventojų siunta buvo gauta iš Askanija Novos draustinio Chersono stepės. Patinai turi riestus ragus iki 80 cm ilgio, sveria iki 38 kg. Patelės yra beragės arba su menkais ragais. Muflonai — kresni, gana trumpų kojų žvėrys. Viršuje jų kailis yra tamsiai rudos spalvos, apačioje — šviesesnis. Patinų šonus puošia baltos dėmės.

RELIGIJA IR ATEIZMAS

"Tiesos" 16 nr. rašoma "Neseniai Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas priėmė įsaką dėl religinių susivienijimų nuostatų. Tai svarbus normatyvinis aktas, apibrėžęs religinių bendruomenių, tikinčiųjų grupių, religinių centrų statusą respublikos teritorijoje..." To isako paragrafų "Tiesa" neatskleidžia, bet pateikia sausio 19 d. Vilniuje įvykusio pasitarimo aprašymą. Jame Lietuvos miestų bei rajonų kompartijos komitetų sekretoriai, vykdomųjų komitetų pirmininkų pavaduotojai aptarė religinių kultūrų įstatymų laikymosi klausimus ir tolesnio ateistinio darbo gerinimo problemas. Pastarimas buvo pradėtas įvadininiu ministerių tarybos pirmininko pavaduotojo A. Česnavičiaus žodžiu. Ateistinio darbo patirtimi dalijosi vykdomųjų komitetų pirmininkų pavaduotojai: Kauno miesto — J. Jaruševičius, Panevėžio rajono — A. Lapinskis, Švenčionių rajono — P. Mačionis ir Telšių rajono kompartijos komiteto propagandos vedėja J. Žitautienė. Po jų apie ateistinės propagandos gerinimą ir religinių kultūrų įstatymų vykdymo kontrolės stiprinimą prabilo maskietis P. Makarevas, religinių Sovietų Sąjungos reikalų tarybos pirmininko pavaduotojas, su vilniškės kompartijos centro komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėja J. Kojeliu. Atrodo, naujasis įsakas ir numatomas kontrolės stiprinimas reikšia dar didesnius varžtus tikintiesiems.

ZIEMOJANTIS GANDRAS

Rusnės žuvininkystės ūkyje jau antrą žiemą praleidžia gandrų. 1975 m. rudenį rusniečiai jį rado sužeistą Nemuno pievose, parsinešė žuvies doravimo įmonėn ir pradėjo šerti žuvis. 1976 m. pavasarį gandrų, išleista pasivaikščioti, dingo ir nepasirodė visa vasara. Tik prasidėjus rudens šalčiams, Rusnės gatvėmis jis atgyveno į tą pačią įmonę. Radęs centrinius vartus uždarytus, susirado atvirus mažesnius. Atėjęs į kampa, kur jį šerdavo žuvis, ėmė kalenti snapu. Įmonės moterys dabar jau antrą žiemą savo globotiniui nepašykšti žuvies. Net ir šaltį metų jis išeina kieman pasivaikščioti, bet visada grįžta į savo kampa.

KAUNO SPAUSTUVES

K. Poželos spaustuvės knygrisėklos pajėgumą keturis kartus padidino iš V. Vokietijos firmos "Kolbus" gauta automatinė linija. Per pamai- ną ji gali surinkti 10.000 knygų kietais viršeliais. "Giedros" ofsetinės spaudos ir popieriaus fabrike pradėjo dirbti dvispalvė čekoslovakiska "Dominantės" tipo ofseto mašina, montuojama antrojei.

V. Kst.

Vasario 16 meninę programą atlieka pirmosios pokario ateivės lietuvaitės Manitobos Winnipege 1948 metais

Dėkingumo žodžiai Delhi ir apylinkės lietuviams

BRANGIEJI,

nors laiko dulkės pridengia praėities išpūdyti pėdsakus, bet paskutiniai 17 metų, praleisti Jūsų tarpe, visados pasiliks kaip gražiausias mano kunigiško gyvenimo laikotarpis. Jūsų nuosirdumas, pagalba, bendradarbiavimas, steigiant Sv. Kazimiero parapiją ir ją išlaikant, mane džiugino ir kartais gaudino. Pradžioje neturėjome nė cento pinigų, nei bažnyčios, nei salės, nei klebonijos. Kleboną prigludė beveik trejus metus savo namuose dvi gerasirdės šeimos: tai dr. Broniaus ir Monikos Povilaicių ir a.a. Antano ir Vandos Mažeikių. Jūsų duosnumas, Jūsų tautos padarė tai, kad šiandien turime visa, kas tik nedidelei parapijai reikalinga. Garbiname Dievą savo bažnyčioje gimtąja kalba, giedame lietuviškas giesmes, vadovaujame nepailstančio choro ir jo vadovų. Parapijos komitetas visados pasiruošęs patarti ir padėti įvairiuose darbuose. Neįjuntame piniginių sunkumų, dargi turime santaupų juodai dienai. Esame susibūrę į kelias lietuviškas organizacijas, kurios savo veikla ugdo bei gaivina lietuviško ir kultūrinio gyvenimo daigelius. Jų renginiuose išgirstame ir pirmiečių chorų, ir gražiabalsių dainininkų, su laukiamieji įdomių pasikaitų, meno parodų. Ir Tautos Fondui nesame šykštūs — po Toronto ir Hamiltono stovime pirmoje eilėje, nes turime labai uolų to fondo įgaliojimą G. Rugienę.

Mane žavi Jūsų pasiaukojimas atvykti į pamaldas, padarant kelių dešimčių mylių kelią, nes gyvenate 12-kioms teritorijoms parapijų plote. Ir šio kiomo dienomis apsilankote bažnyčioje — keli, keliolika, kelios dešimtys, ypač, kai minite mirusiųjų metines arba kai gaunate žinią, kad pavergetoje tėvynėje neteisei artimųjų. Meldžiamis ir melsiuosi ir už netaip uoliai atliekančius savo religines pareigas parapijiečius, kad tik visi, kitados mano dvasinei globali pavestieji, vis daugiau surastų ir džiaugsmo, ir stiprybės, ir vilties tikėjime.

Niekados nepamiršiu paskutinio pagerbimo, surengto man peržengus 70 metų amžiaus slenkstį. Nežinau visų to pagerbimo rengėjų. Tik žinau, kad viso to darbo judintoja ir iniciatorė buvo KLB Delhi apylinkės valdybos pirmininkė p. Agutė Radvaitienė, išd. J. Meškys ir parengimų vadovė L. Jakumaitienė. Tautos Fondo įgaliojimai išrinkti J. Gasparienę; revizijos komisijon — V. Mockus, H. Matijonaitis ir I. Girdzevičius.

Kaikas yra paskleidęs gandus, kad S. S. Marie įsteigtas sporto klubas "Briedis" skaldo lietuviškos veiklos darbą mūsų kolonijoje. Bet šie gandai nėra teisingi. Pasitūrinę, kad ir į šiu metų apylinkės valdybos sudėtį: visi "Briedžio" klubo nariai sudaro apylinkės valdybą, išskyrus 1 asmenį. Revizijos komisijoje taip pat visi klubo nariai.

LIEUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo sukakties minėjimas įvyks lenkų salėje vasario 19, šeštadienį, 7 v. vakaro. Šilta vakarinė — 8 v.v., muzika — 9 v.v. Laukiamą svečių ir iš kaimyninių kolonijų.

R. GALINIENĖ sausio 19 d. artimų draugų būryje atšventė savo 50-tąjį gimtadienį. Pobūvį suruošė jos dukterys Virginija ir Rūta Galdienės. Gauta daug vertingų dovanų. Už jas ji nuosirdžiai visiems dėkoja. V. M.

tavičienė. Jai ir valdybai priklauso nuosirdžiausia padėka. Didelis ačiū dr. Br. Povilaiciui už paskaitą ir straipsnį apie mano kuklų dvasinį pasaulį. P. Augaičiui už tartą ilgėnį žodį apie parapijos įsteigimą ir joje darbą, taip pat už pagerbimo iškilnių aprašymą "T2", VI. Miceikai už pobūvio programos pravedimą, ilgamečiui parapijos komiteto pirmininkui Julijui Strodamskiui, daug nusipelnusiam parapijos rėmėjui, už pareiktą padėką ir linkėjimus savo ir komiteto vardu.

Iš visos širdies dėkoju broliams kunigams, kurie atvyko į šį pagerbimo pobūvį: Lietuvos Kankinių parapijos klebonui P. Azubaliui, Prisikėlimo parapijos klebonui Aug. Simanavičiui (jis perdavė ir kitų organizacijų sveikinimus), "T2" red. kun. dr. P. Gaidai, savo įpėdinui kun. Jonui Staškevičiui, uoliai, gamiam dvių parapijų klebonui, kuris ir blogais metais kas sekmdienį atlaiko abiejose bažnyčiose trejas pamaldas, padarydamas 100 mylių kelionės, dargi skubėdamas, kad nepavėluotų.

Taip pat nuosirdžiai dėkoju St. Jakubickui, vietos šaulių vadui, K. Lukošui, choro atstovui, R. Augustinavičienėi, KLB Moterų Dr. Jos Delhi skyriaus pirmininkei, Londono Siluvos Marijos parapijos komiteto pirmininkui A. Petrašiūniui, buv. rodniečiui V. Ignaičiui, mano knygos ištraukos skaitytoji K. Lukošui, religinės pėdijos deklamatorėms — Ritai Augustinavičiūtei, Jurkuvieniui ir Birutei Vytienėi, jauniems tautinių šokių šokėjams, solistei iš Londono Irenai Černienėi ir jos akompaniatoriui J. Govėdai už taip gražiai nuteikusias net 6 dainas, už dailiai nupieštą kun. J. Staškevičiaus adresą su visų vietos organizacijų valdybų ar atstovų parašais, už didelę dovaną — spalvotą televiziją, už Jūsų nuosirdžius sveikinimus, linkėjimus, įdėtą darbą, už skanią vakarienę ir pobūvį dalyvavimą.

Visados Jums dėkingas — Jūsų altarista kun. J. Gatauskas

PARDUODAME LIETUVIŠKĄ SŪRIS, estišką duoną. Didelis mėso gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Specialios ekskursijos į Lietuvą 1977 m.

(Vilnius —	gegužės 19 — birželio 2	
Minskas —	gegužės 26 — birželio 9	
(Maskva) —	birželio 16 — birželio 30	Smulkesnių informacijų
	liepos 7 — liepos 21	teiraitis telefonu arba rašyti:
	rugpjūčio 4 — rugpjūčio 18	
	rugsėjo 8 — rugsėjo 22	
	rugsėjo 15 — rugsėjo 29	

KLAUS TRAVEL SERVICE
303 King St. E., Hamilton, Ontario TEL. 525-3273

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skanėstai — kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125

"TALKA"
Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgas savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$8.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 7½%
term. depozitus 1 m. 8½%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas... 11%
nekiln. turto pask... 10%

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV Valstybės

JAV LB KRASTO VALDYBOS pastangomis šeštus metus iš eilės Vasario 16 proga bus išleistas žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje atskleidžiantis leidinys "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — a Report for 1976". Jame pateikiami 1975 m. įvykių apimanti dokumentinė medžiaga. Šis leidinys kasmet yra išsiuntinėjamas visiems JAV kongreso nariams, pasaulio valstybių atstovams Jungtinėse Tautose, augstiesiems dvasiškams, laisvojo pasaulio mokslo institucijoms, spaudos atstovams. Tikimasi, jog šiemetinė laida duos dokumentinės medžiagos Belgrado konferencijai.

LIEUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS JAV senate įvyks vasario 23 d. ALTai jį padėjo išrūpinti sen. Charles Percy.

NAUJĄJĄ LKM AKADEMIJOS Čikagos židinio valdybą sudaro: pirm. kun. V. Bagdanavičius, vicepirmininkas A. Norvilas, sekr. J. Masilionis, išd. K. Pabedinkas ir narys dr. A. Čerškus. Sausio 16 d. susirinkime kun. dr. J. Prunskis skaitė paskaitą "Žydų naikinimas Lietuvoje ir lietuvių tautos atsakomybė", mesdamas žvilgsnį istorijon, nepriklausomon Lietuvon, į abi II D. karo metų okupacijas. Dabartiniai kaltinimai lietuvių tautai dėl žydų žudymo kyla iš žydų komunistų, norinčių diskredituoti pabėgėlius. Paskaitos klausėsi ir Lietuvos žydų atstovų Čikagoje Simka Brudno.

LIEUVOS SAULIŲ SAJUNGOS tremtyje suvažiavimas įvyks liepos 2-4 d. d. Union Pier vietovėje, Mičigane. Jis bus kultūrinio pobūdžio, pakeičiantis lig šiol įprastą kultūrinę savaitę. Suvažiavimo stovykloms vadovų yra pakviestas Čikagos gen. T. Daukanto jūros šaulių kuopos pirm. Edmundas Vengianskas.

Brazilija

KUN. ANTANAS SAULAITIS, SJ, veikliai darbavęs jaunimo eilėse Sao Paulo mieste, iš Brazilijos išvyksta vasario pabaigoje. Kovo viduryje jis apsigyvens Čikagoje, kur yra Jaunimo Centras ir kur taip pat labai gya jaunimo veikla.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ SAJUNGA 1976 m. lapkričio 21 d. paminėjo savo 45 metų sukaktį Sao Paulo, savo rūmuose, kur seniau buvo dr. V. Kudirkos mokykla. Mišias už mirusių narius atnašavo prel. P. Ragaiškas. Giedojo Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras, diriguoja mas V. Tatarūnas.

Argentina

AVELLANOS AUROS VARTU parapijos šventovėje sausio 8 d. susitokė du lietuviška veikla pasižymėję studentai — Nelida Zaviackaitė ir Juanas Baltrūnas. Jaunoji yra ilgametė Argentinos Lietuvių Centro mažųjų ansamblio vadovė, jaunasis — Susivienijimo Lietuvių Argentinoje šokių grupės narys, sporto organizatorius. Abu labai veikliai reikėsi III lietuvių jaunimo kongreso ruošoje. Moterystės ryšius palaimino iš Rosario atvykęs kun. J. Margis, asistuojamas kun. A. Steigvilio ir kun. J. Petraičio, giedant Sv. Cecilijos chorui, kuriam dirigavo J. vargonais grojo Leonora ir Antanas Mikulioniai. Sausnis vestuvėms vaišė įvyko AL Centre. Nelida studijuoja socialinius mokslus, Juanas — teisę.

LIEUVIŲ KATALIKŲ MOTE-RU DRAUGIJA BIRUTĖ savo veiklos 45 metų sukaktį paminėjo kun. A. Steigvilio atnašautomis Mišiomis, kuriose giedojo Temperley-Adrogue choras "Aušra", diriguojamas chormeisterio I. Valantinavičiaus. Sukaktuviniai pietūs buvo surengti sėdelyje prie birutiečių namo Adrogue. Prietietes sveikino: Aušros Vartų parapijos vardu — kun. A. Steigvilas, "Laiko" — O. Kairėlienė, Senelių Židinio — V. Grigaitis, Sv. Cecilijos choro — P. Gudelevičius, "Aušros" choro — L. Valantinavičius. Programą atliko J. Valantinavičienė, padėklavusi eilėraščių, ir A. Kazakevičienė, padainavusi porą dainų. Visi dalyviai birutietėms sugiedojo "Ilgiausių metų".

Australija

AUSTRALIJOS LIETUVIAI KUNIGAI savo pasitarimą turėjo Lietuvių Dienų progą Melbourne. Posėdžiai pirmininkavo Australijos lietuvių sielovados vedėjas kun. P. Butkus, sekretoriavo kun. Pr. Daukyns. Dalyvavo: kun. Pr. Vaseris, kun. A. Spurgis, MIC, kun. J. Bačinskas, kun. St. Gaidelis, SJ, kun. V. Volodka, svečias iš Austrijos kun. A. Savickis ir svečias iš Remos prel. dr. P. Jutulius. Pirmiausia buvo aptarti artėjančių Gavėnės rekolekčių reikalai, pasiskirstyta jų vedėjais, diskutuotas naujas "Maldyno" išleidimas. Jo tekstą rusiškai kun. P. Butkus, atspausdinimui pasirūpino kun. Pr. Vaseris. Kun. A. Savickis dar metus turės studijuoti Austrijoje, kur ruošia doktoratą, o po to grįš Australijon ir įsiųs į sielovadą. Prel. dr. P. Jutulius papasakojo aktualijų iš Romos ir iš Detroito įvykusio LKM Akademijos suvažiavimo, supažindino su Seinų lietuvių varga dėl lietuviškų pamaldų.

AUSTRALIJOS LKVS RAMOVĖ SUVAŽIAVIMAS taip pat įvyko

Melburne Lietuvių Dienų metu. Melburno skyriaus valdybos surengtame suvažiavime, be šio skyriaus narių, dalyvavo po keletą atstovų iš Adelaidės, Kanberos, Pertho ir Sydnejaus. Oficialioji dalis buvo pradėta žuvusių karių pagerbimu koplyčioje. Vainiką prie paminklo padėjo Melburno skyriaus pirm. V. Salkūnas, invokaciją sukalbėjo kun. P. Butkus. Suvažiavimo kambaryje paskaitą apie Lietuvos kariuomenę "Tėvynės sargyboje" skaitė kun. Pr. Daukyns. Ramovėnų veiklą Australijoje nušvietė skryžių pranešimai. Nutarta sudaryti garbės teismą, kurin išrinkti Adelaidėje gyvenantys ramovėnai: M. Rudzenskas, P. Mikūzis ir B. Strauskas. Dėl laiko stokos teko atidėti II. Butkūno paruoštą paskaitą. Ją tikimasi paskelbti spaudoje. Suvažiavimas užbaigtas bendrais pietumis. Visų dalyvių vardu padėką šeimininkėms ir šiam ramovėnų susibūrimui vadovavusiam V. Salkūnui pareiškė J. P. Kedys.

Italija

TEVAI MARIJONAI penkiasdešimties metų. Jurgio Matulaičio, MIC, mirties metinės paminėjo sausio 27 d. Romoje. Mišias atnašavo kardinalas E. Pironio, Vatikano vienuolynų ir pasaulinių institutų kongregacijos prefektas, su 23 mariojais kunigais. Popiežiaus Pauliaus VI telegrama, pabrėžiančia arkiv. J. Matulaičio, MIC, kilniąsias dorybes, perskaitė Tėvų marijonų vienuolijos vadovas kun. Sielskis. Iškilmėje dalyvavo: pasaulio vyskupų sinodo sekr. vysk. Rubin, mariojais vysk. A. Sipovič, Europos lietuvių vysk. A. Deksnys, Sv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. L. Tulaba, lietuvių prelatai J. Bulaitis ir A. Bačkis, dirbantys diplomatinėje Vatikano tarnyboje, visi lietuvių kunigai ir Lietuvos diplomatinės šefas St. Lorzaitis. Šia proga primintina, kad mons. Jonas Bulaitis 1976 m. pabaigoje buvo pakeltas į popiežiškuosius prelatus. Jis yra nunciatūros patarėjas Kenijos sostinėje Nairobyje. Kalėdų atstogas praleido pas motiną Londone, Britanijoje, o grįždamas Nairobin, savaitę viešėjo S. Kazimiero kolegijoje Romoje, lankėsi Vatikane.

Britanija

SOCIALINIS MANČESTERIO LIETUVIŲ KLUBAS metiniame susirinkime sausio 9 d. naujojan valdybon išrinko: pirm. — V. Kupstį, vicepirm. — A. Stankevičių, sekr. — P. Podvoiskį, išd. — D. Jelniską, narius — T. Butėną, J. Podvoiskį, S. Lauruvėną, A. Vigelską ir M. Vigelską. 1976 m. klubas turėjo 550 svarų pelno, bet naujai valdybai teks įvesti atsarginius elektros laidus, kurie pareikalavo apie 1.300 sv. išlaidų. Prieš porą metų senieji laidai buvo pakeisti naujais, tačiau gaisrininkai dabar reikalauja dar atsarginių laidų.

Suomija

HELSINKIO LIGONINĖJE 1976 m. gruodžio 24 d. mirė lietuvių veikėjas Augustas J. Marganavičius, sulaukęs 86 metų amžiaus. Velionis buvo vyžnuolis, Suomijon išvykęs 1912 m., Petriulyje 1915 m. baigęs cheminio valymo bei dažymo mokyklą ir Suomijon vėl grįžęs po I D. karo. Čia jis gavo šios specialybės diplomą, atidarė "Ereko" įmonę su keliais skyriais. Įsteigęs V. Gyllo vadovaujamą nuolatinį Suomijos lietuvių komitetą, A. J. Marganavičius buvo sekretoriumi bei reikalų vedėju. Veliaus šias pareigas ėjo V. Gyllo vadovaujoje Lietuvos pasiuntinybėje, megzdamas ryšius su lietuvių tautosakos rinkėjais bei studijuotojais — prof. A. R. Niemiui, ponii M. Talvio, prof. H. Gumeru, dr. R. Oelleriu. 1931 m. buvo įsteigta suomių-lietuvių draugija, pirmininkaujama suomių prof. H. Gummero, inž. E. Soedermano, bet visus jos reikalus tvarkė A. J. Marganavičius. 1939 m. jis įstojo savanoriu į Suomijos kariuomenę, dalyvavo visame pasaulyje nuskambėjusiame žiemos kare su Sovietų Sąjunga. Suomiiu lietuvių draugijos veikla buvo sustabdyta 1944 m., baigiantis II D. karui, kai Suomija atsidūrė pralaimėtojų eilėse bei Sovietų Sąjungos įtakoj. Už nuopelnus Lietuvai velionis buvo apdovanojęs Gedimino ordinu, šaulių žvaigždę, Nepriklausomybės medaliu, kuriuos papildė ir Suomijos kovų medalis. Prieš mirtį A. J. Marganavičius turėjo kelis širdies priepuolius, buvo paralyžuotas. Helsinkyje jis paliko savo gyvenimo draugę Ainą, suome, kuri jam daug talkino lietuviškoje veikloje.

Vokietija

JONAS SEDAITIS, 78 metų, mirė Bremene 1976 m. gruodžio 22 d. Velionis buvo baigęs puskarininkų mokyklą, 1919-22 m. dalyvavęs Lietuvos nepriklausomybės kovose prieš bolševikus, hermontininkus ir lenkus. Po to tarnavo policijoje, baigęs jos augstinąją mokyklą. Palaidotas gruodžio 28 d. Huckleriedo kapinėse, kur apeigą atliko ev. kun. A. Keleris. Laidotuvis dalyvavo su savo vyru iš Čikagos atvykusi dukra D. Adomaitienė. Bremene liko velionies žmona Ona, su kuria buvo išgyvenęs 42 metus, Schleswig Holsteine — sešuo I. Nikšaitienė. Į amžino poilsio vietą J. Sodeitį palaidėjo nemažas būrys Bremeno, Bad Zwischenahno lietuvių ir vokiečių.

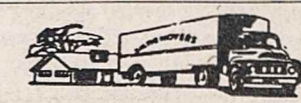
DELHI - TILLSONBURG, Ontario

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktis

bus minima vasario 19, šeštadienį, 7 val. vakaro, Tillsonburg Community Centre salėje, 45 Hardy Ave.

Pagrindinę kalbą pasakys ALF. POCIUS, Londono universiteto dėstytojas. Meninę programą atliks ADRIANA JOCYTĖ — dainininkė iš Argentinos

APYLINKĖS VALDYBA

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Argentinietės dainininkės Adrianos Jocytytės koncerto Toronte — Mississaugoje rengėjų dalis su dainininke. Iš kairės: G. Juozapavičiūtė, J. Šeškutė, A. Jocytė, R. Puteris, V. Kuprevičiūtė. Nuotr. A. Šeškaus

Jaujimo ZIBURIAI

Redaguoja LILJA ZENKEVIČIŪTĖ, talkinama Toronto lietuvių studentų klubo

Jaunimo veiklai reikia gairių

Ketvirtojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjų komitetas yra sudarytas V. Vokietijoje. Studijų dienų programos komisijoj yra Vincas Bartusevičius, kuris pradėjo teikti idėjas sekančio kongreso tikslų klausimu. Rengėjų komitetas Vokietijoje labai laukia pasisakymų iš lietuviškosios visuomenės. Prašome visus skaitytojus reaguoti į šį straipsnį ir parašyti savo nuomones.

PLJS

Iki šiol visi kongresai turėjo tikslus. Tačiau tai nebuvo tikslai tikrąja prasme, bet daugiau šūkių arba kilnus tautiniai norai. Tik dalį jų būtų galima laikyti bendraisiais, augščiausios abstrakcijos tikslais. Su realybe jie mažai ką bendro turėjo, nes buvo per bendri, per plati.

Kongresui reikėtų, šalia bendrų tikslų, ir labai aiškių, kurie konkrečiai nurodytų, ko siekiama, ir tuo apribotų kongreso tematiką. Kongrese siekti visko yra nesusipratimas. Jis negali atstoti penkerių metų veiklos ir neturėtų būti nei lituanistiniai kursai atstovams.

Pagrindinių jaunimo veiklos gairių nustatymas turėtų būti IV PLJ Kongreso tikslas. Tai mano siūlymas. Tokio tikslo siekimas yra problematiškas dėl kelių priežasčių: 1. Ar to darbo neatliks jau trečiasis kongresas? 2. Kam iš viso reikia planų ir programų? Reikia darbo, ne kalbų! 3. Ar neišiešyti kongresas per daug suintelektualintas, prašokas atstovų galimybes?

1. Iš tiesų, ruošiantis trečiajam kongresui, bent Rysių Centro Amerikoje buvo planuota parengti veiklos programą, pačiam kongrese to reikalauja, o po kongresiniuose a p r a š y m uose randame, kad Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai pavyko sukurti veiklos planus. Tie veiklos planai — tai trečiojo kongreso nutarimai (paskelbti "Pasaulio Lietuvyje" nr. 20/1976).

Nutarimai buvo formuluoti pačiam kongrese, todėl išėjo gana įvairūs: vieni bendri, kiti labai konkretūs. Jų svaris nevienodas, nevienodos ir plotmės. Konkretioms veiklos gairėms galėtų jie būti, bet čia, atrodo, persuktas vienas laiptas, padaryti konkretūs p r e n d i m a i prieš nustatant pagrindinę kryptį. Taigi, nors tie nutarimai gali būti Sąjungos tolimesnės veiklos pagrindu, jie nėra principiniai, programiniai pasisakymai mūsų šiandieninių ir ateities uždavinių atžvilgiu. O tokių mums reikia!

Tam paryškinti vienas pavyzdys. Trečiojo kongreso nutarta, kad PLJS per vienerius metus sušauks politinę konferenciją su PLB ir VLIKu. Lieka betgi neaišku, ko tokia konferencija norima pasiekti. Yra duotas aiškus uždavinys, bet nėra aišku, kur jis turi vesti, nes nėra aiškios jaunimo POLITINĖS VEIKLOS SAMPRATOS! (Ir visi politinės veiklos nutarimai kartu tos sampratos nerodo). Todėl pirma reikia pagrindinio jaunimo nusistatymo lietuviškos politikos klausimu apskritai. Kaip jis žiūrį į lietuviškos politikos tikslą, lietuviškas politines partijas, VLIKą, ALTą, PLB politinę veiklą? Kur, jaunimo manymu, politinis darbas turėtų vykti — per senas

partijas ir jų susibūrimus, ar gal reikėtų kurti naujus politinius sąjūdžius, kurie kiltų iš dabarties reikalavimų ir kurie rūpintųj visais išeivijos reikalais, ne vien "Lietuvos laisvinimu", kuriuo užsiimti teisingia dabartinės partijos? Tikslai turint toki programinį nusistatymą galima prasmingai daryti ir konkrečius žygius, kaip konferencija, nes tada labai aiškiai bus žinoma, ko siekiama. Panašiai yra ir su kitomis sritimis.

2. Kita abejonė, kuri gali iškilti, yra klausimas, ko verti yra visi mūsų planai? Dažnai pajaukiami vyresnieji, kad jie tik posėdžiauja, rašo rezoliucijas, kuria planus, o veiklos beveik nematyti. Iš tiesų, jei viskas liktų tik popieriuje, nereikėtų jokių planų. Darant planus, tikimasi, kad jie bus vykdomi. Kartas nuo karto reikia sustoti, apsižiūrėti, patikrinti savo padėtį, patikrinti kur einama. Nes mes daug kur esame patekę į ritualizmą, lengvai kartojame žodžius ir veiksmus, kurie gal turėjo prasmę kitose sąlygose, bet dabar yra tapę dažnai beprasimiai, juokingi ar net žalingi. Taigi, pergalvojimas savo egzistencijos ir pasireiškimo pagrindų yra gyvybinis reikalas, pakankamai svarbus būti kongreso tikslu.

3. Ar tokia tematika neviršytų atstovų galimybių, galėtų pasisakyti kongresuose dalyvavę. Taigi, kongreso tikslu siūloma parengti ne konkretų jaunimo veiklos planą, bet išryškinti principinius, programinius jaunimo nusistatymus į liečiančiais pagrindiniais klausimais, išryškinti jo uždavinius ir sieki-mus. Iš šitų principinių pasisakymų vėliau kiekvienas kraštas pagal savo padėtį ir išgalę galėtų suformuluoti SAVO veiklos programas ir jas vykdyti.

Kaip tik šiuo metu, man regis, reikia jaunimui pačiam persvarstyti savo padėtį ir sieki-mus, nes šie paskutinieji metai žymi tam tikrus pasikeitimus, reikalaujančius naujų visuotinių sprendimų. Pokario laikotarpis galutinai baigėsi. Tai laikotarpis, kuriame toną davė žmonės Lietuvoje gimę ir augę, prie jos emocijomis labai pris-

rišę. Todėl jie galėjo daug ką padaryti, nors daug ką darę remdamiesi klaidingomis prielaidomis. Buvo nekreipta daug dėmesio į gyvenimo realybę, o vadovautasi daugiau norais ir troškimais. Taip pvz. buvo manyta, kad mes grįšime į tėvynę, ir tam ruošiasi; manyta, kad kraujo ryšys yra esminis, ir todėl iš lietuvių tėvų kilę vaikai visuomet bus lietuviais; neįtautėje buvo laikomi tautos išdavikai; buvo tikėta, kad atskiras ASMŪO bus stiprus ir tiek pajėgus, kad nugalės visus sunkumus, jei tik norės; kaltė dėl visokių tautinių nepasisekimų buvo priskiriama atskiram individui ar šeimai. Dėlto jaunimas ir šiandien dar svarsto, ko ir šiaip gudrūs žmonės klausia, kiek pinigų apsimokėtų išleisti sudaryti sąlygom nutautėjusiam sulietuvėti ar lietuvybei išlaikyti. Politikoje buvo bejėgiškai kartojamos teisinės pozicijos; nerastas joks prasmingas santykis su kraštu; politinės partijos susiaurino savo veiklą vien "Lietuvos laisvinimu"; ilgą laiką pasikliauta vien Amerikos politika, tikėta, kad jų ir mūsų interesai tie patys.

Sie ir daugelis kitų nusistatymų, norų ir vilčių vienas po kito dužo. Namo grįžti negalim ir pagaliau gal ir nenorim; vien kraujo ryšys mažai ka reiškia, jei nėra aplinkos, kuri jaugina žmogų į atitinkamą bendruomenę. Lygiai nesusipratimas kaltinti atskirus žmones, jeigu jie nutolsta nuo lietuviškos bendruomenės. Čia kaltas, jei iš viso kaltas, ne atskiras asmuo, ne šeima, o visa bendruomenė. Politikoje po 1970 metų sudužo ir pasitikėjimas Amerika. Santykiai su kraštu reikalauja vis aiškesnio atsakymo.

Taigi, šie laikai yra didesnio netikrumo ir persorientavimo laikai. Todėl jaunimas yra pašauktas iš kilio m s dabarties problemoms ir ateities uždaviniams duoti SAVO atsakymą. Ir tai nesiremiant norais ir troškimais, o realia padėtimi.

Vincas Bartusevičius, kongreso programos komisija, Vakarų Vokietija

Ketvirtojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjų pasitarimo dalyviai V. Vokietijoje. Viršuje iš kairės: R. Šileris, R. Zutautaitė, S. Kondrataitė, A. Vilčinskis, K. Ivinskis, G. Bauras, K. Pauliukevičiūtė, V. Bartusevičius, A. Lucas; sėdi: E. Juodvalkytė, A. Hermanas, A. Šmitas, Barasas, P. Nevulis. Trūksta šios nuotraukos fotografo V. J. Damijonačio

Kas skatina ateivį nutausti?

Yra daug dalykų, kurie veikia naująj ateivį, kad jis nutaustytų. Pirmia, reikia žiūrėti, iš kur tas žmogus yra atvykęs. Šitas faktas gali turėti daug reikšmės atsakant į klausimą, kodėl gali būti labai lengva tam žmogui nutausti. Pavyzdžiui, jeigu yra ateivis iš Vietnamo arba panašios vietos, tai tenai dėl karų beveik buvo išnaikinta jų kultūra ir papročiai. Jiems labai mažai liko ką atsiminti ir gal jie mano, kad yra geriau užmiršti, ką jie yra pergyvenę.

Kitas dalykas, kuris veikia ateivį, tai yra gyvenimo ir darbo sąlygos. Gal tas ateivis apsigyveno mažame miestelyje, kur yra mažai savų žmonių. Ten jis pagaliau nutausta.

Aplamai, geresnis gyvenimas, laisvesnė atmosfera gali paveikti žmogų. Tai to krašto (naujo) gamtinė ir kultūrinė aplinka. Galbūt tas žmogus nepajėgia sujungti savo seno krašto papročius, kultūros su naujo krašto. Rezultatas — nutautimas.

Ateiviai susipažįsta su kitų tautų žmonėmis ir užmiršta savo kalbą, nes reikia beveik visą laiką svetimą kalbą vartoti. Yra taip pat komunikacijos priežastys, kurios skatina nutautimą, kaip radijas, televizija ir taip toliau.

Čia tik keli pavyzdžiai, kurie rodo, kodėl ateivis nutausta. Iš tikrųjų tai priklauso nuo pačio žmogaus ir jo dvasios stiprumo.

Dana Jokūbaitytė, lituanistinių kursų studentė

Kolumbijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba: stud. G. Gaurisaitė, agr. K. Zlotkus, stud. Adriana Venclauskaitė, J. Vileikis, stud. N. Vileikytė, Bruno Venclauskas

Lietuvių jaunimas Kolumbijoje

Medellino jaunimas, sudarius Kolumbijos Lietuvių Jaunimo Sąjungą ir įsijungus į bendrą PLJS šeimą, sukruto dirbti. Visas Kolumbijos lietuviškas jaunimas pasidalino į dvi apygardas: Bogotos ir Medellino, prijungiant prie jų artimesnius miestus, kuriuose lietuvių gyvena mažesniais skaičiais. Iš abiejų apygardų jaunimas išsiskyrė bendrą valdybą visam Kolumbijos jaunimui vadovauti. Ją sudaro: Vacys Zlotkus — pirmininkas iš Villavesceno, G. Gaurisaitė — sekr. Medellinu, Adriana Venclauskaitė — išdininkė Medellinui, J. Vileikis — išdininkas Bogotai, Nelly Vileikytė — sekretorė Bogotos apygardai ir Bruno Venclauskas narys.

Besiorganizuojančiam Kolumbijos jaunimui daug padėjo ir labai geros įtakos padarė vizitai: J. Kavaliūno ir ypač Lino Kojelio. Pastarojo pasikalbėjimai su mūsų jaunimu, nuosirdūs patarimai, lietuviškos pamokos bei išmokytos dainos liko iki šio laiko neužmirštos.

Kolumbijos jaunimas leidžia laikraštį "Pašvaistė". Jis yra neperiodinis, išleina lietuvių ir ispanų kalbomis, bet tikroje lietuviškoje, patriotinėje ir katalikiškoje dvasioje. Jo išėjo du numeriai ir greitai pasirodys trečias. "Pašvaistės" redaktorius — jaunas ir energingas agr. Kęstutis Zlotkus. "Pašvaistė" mums, seniesiems, daro gerą įspūdį, ir Medellino apylinkės valdyba nutarė ją paremti vienkartinė 1.000 pezų auka. Juk tai pirmieji mūsų jaunimo žingsniai. Juos turime remti ne tik patarimais, bet ir kalbine pagalba. Iki šiolie mes galėjome juos tik paraginti: "Jaunime, eik pirmyn, nesustok ir nepavark lietuviškoje ir katalikiškoje veikloje."

Medellino jaunimą sudaro daugiausia studentai, todėl jie įsteigė "Gintaro" korporacija KLS ribose ir pasiėmė globoti moksleivius ir kitą jaunimą, sudarydami su jais 6 porų tautinių šokių grupę, krepšinio komandą, šachmatininkų būrelį. Į savo eiles jie įjungė jauną, bet labai pagarsėjusį, daug medalių ir žymenų gavusį ne tik Kolum-

Dauguma ateivių, kai tik nuli-pa nuo laivo, atsiranda naujame krašte, kur nėra pažįstamų. Jie neturi pinigų nei darbo ir nemo-ka kalbos. Norintieji prisitaikyti turi užmiršti tam tikrą dalį seno gyvenimo ir pradėti iš naujo.

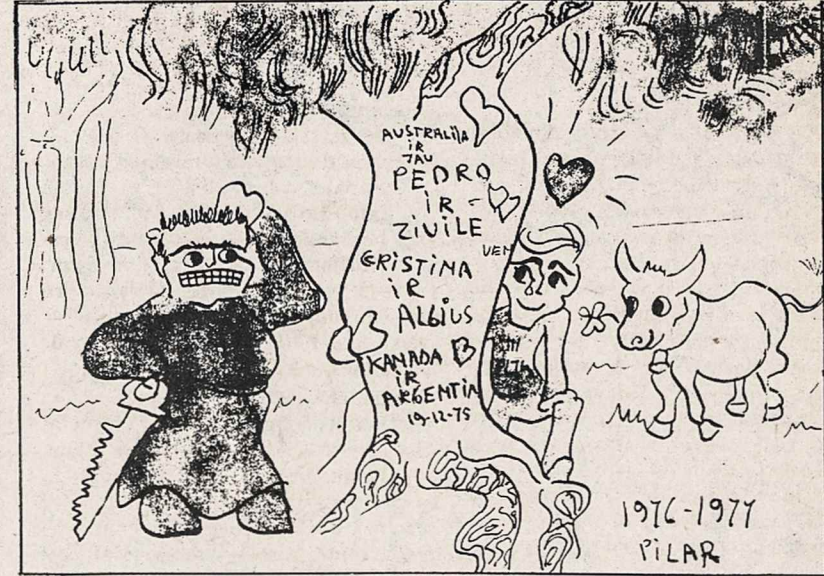
Pirmiausia žmogus turi rasti darbą, kad galėtų save ir savo šeimą išlaikyti. Čia jis susipažįsta su kitais žmonėmis, kurie jį traukia į savo kultūrinį gyvenimą. Visi žmonės nori turėti draugų, tai ateivis prisijungia ir tokiu būdu pradeda santykiauti su svetimtaučiais, ir tas santykiavimas toliau jį nuo savo papročių.

Taip pat, jeigu vienos tautos ateiviai yra pasklidę po visą kraštą, kaip lietuviai, tai dar sunkiau palaikyti ryšį tarp savųjų. Kai stiprus ryšiai nutrūksta, vietinės bendruomenės pritraukia žmones prie vietinio gyvenimo.

Tačiau didžiausia priežastis, kodėl žmonės nutausta, yra ta, kad užmiršta savo gimtąją kalbą. Kai kalba nyksta, tai ir papročiai, kurie artimai rišasi su kalba, praranda savo grožį ir prasmę. Jaunimas, mėgindamas prisitaikyti prie krašto daugumos, nekalba sena kalba, nes ji nėra suprantama šio krašto draugų. Tėvai nepriverčia juos išmokyti lietuvių kalbą.

Yra tikrai skaudu, kad neretai tėvai per nesusipratimą praranda visą lietuviškąjį veidą iš-eivijoje ir todėl nepajėgia perduoti savo tautiškumo vaikams.

Rima Gustaitytė, lituanistinių kursų studentė

Paliktas prisiminimų medis jaunimo kongreso stovykloje 1975-76 m. Argentinoje. Jį rengiasi nupjauti savininkų atstovas vienuolis, bet neleisdžia buvę kongreso dalyviai. Taip prisimena buvusį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą P. Amerikoje Marytė Barzdžiūtė, atsiuntusi šį piešinį iš Buenos Aires

Paruošiamieji kongreso darbai

III pasaulio lietuvių jaunimo kongrese nusprendus, kad sekančias įvyks Europoje, parvykę kongreso atstovai pradėjo rūpintis šio kongreso ruošimu. Jaunimo suvažiavimuose 1976 m. gegužės 1 d. bei per Sekmines buvo sudarytas kongreso ruošimo komitetas: V. Bartusevičius, G. Bauras, V. Damijonaitis, A. Hermanas, A. Lucas, R. Šileris, A. Šmitas, R. Zutautaitė, P. Nevulis. Pirmame komiteto pasitarime liepos mėnesį buvo paskirti asmenys sudaryti komisijoms.

Per jaunimo suvažiavimą gruodžio mėn. buvo suteikta proga neįtrauktam į kongreso ruošimą jaunimui prisidėti pasiūlymais ir darbais. Pokalbiuose išryškėjo, kad neįtrauktas į kongresinę veiklą jaunimas kongreso problematikos nemato. Kongreso atstovai ir organizacijų "aparačiai" yra savo tarpe jau tokį kongresinį žargoną išvystę, kad kiti nesugeba sekti. Komitetas numato šį jaunimą į kongresinę veiklą įtraukti ir jį suprantama kalba informuoti.

S.m. sausio 14-16 d.d. įvyko antras PLJ Kongreso komiteto pasitarimas. Jame dalyvavo visi komiteto nariai, Bendruomenių atstovai iš Vokietijos (Barasas), Prancūzijos (S. Kondrataitė), Anglijos (DBLS atstovas A. Vilčinskis), K. Ivinskis, K. Pauliukevičiūtė. Komiteto ir prezidento pirm. A. Šmitas pristatė prezidento narius K. Ivinskį, Sreifeldaitę ir R. Šilerį. Komiteto buveinė perkelta iš Vasario 16 gimnazijos į Bonną. Ją apsiėmė tvarkyti K. Ivinskis.

Joje bus renkama komiteto korespondencija. Ji palaikys ryšius su komiteto nariais ir su PLJS valdyba. Jos adresas: K. Ivinskis, Oppelner Str. 61, 5300 Bonn 1, W. Germany.

PLJS valdyba kviečia vieną komiteto atstovą atvykti į valdybos pasitarimą su VLIKu bei su PLB valdyba vasario mėn. pabaigoje. Nutarta siųsti A. Šmitą. Ši proga bus panaudota aptarti kongreso eigai su PLJS valdyba bei su PLB dėl finansinės paramos.

Iki šio komiteto pasitarimo jau buvo sudarytos darbo komisijos ir pradėta veikti. Jos pateikė per pasitarimą savo veiklos gaires ir samatą.

Informacijos komisija (dr. G. Bauras ir A. Hermanas) informuos lietuvišką spaudą bei PLJS valdybą apie europietišką kongresinę veiklą. Jai priklausys rinkti straipsnius iš spaudos apie kongresą bei Jaunimo Sąjungą ir į tai reaguoti. Kongreso metu bus informuojama ir vokiška spauda.

Susirgus kun. A. Bernatoniui, kongresui finansus tektį apsiėmė Vokietijos LB valdyba. Sudarant sutartis, nurodoma VLB kaip atsakinga laiduotoja.

Techniškos kongreso komisijos pirm. V. Damijonaitis infor-

mavo apie kongresui tinkančias patalpas bei kainas. Europoje kainos yra augstos. Dar šiais metais yra būtina susitarti dėl vietos.

Kadangi akademinės ir studijinės programos komisija dar neišsiskyrė pirmininko, jos komisarinių pirmininku liko V. Bartusevičius (nariai — P. Nevulis, R. Zutautaitė ir dr. G. Bauras). Jau prieš pasitarimą Bartusevičius komiteto nariams išsiuntinėjo išsamų pranešimą apie iki šiol spaudoje pasirodžiusius pasisakymus dėl kongreso prasmės ir jame aptariamų temų. Išryškėjo, kad kongreso prasmė, tikslai ir temų pasirinkimas dar nėra galutinai išdiskutuoti. Komiteto nariai nutarė patys rašyti straipsnius šiomis temomis į spaudą ir iššaukti platesnes diskusijas. Tik tada bus galima IV kongreso metu aptarti lietuviškam išeivijos jaunimui aktualias temas ir persvarstyti dabartinę išeivijos jaunimo padėtį bei sieki-mus. Numatoma šiame kongrese išsamiau diskutuoti tik keletą temų ir vengti perplaušios aptimties (per III kongresą buvo svarstyta 66 temos iš įvairiausių sričių).

Meninė ir pramoginė kongreso komisija (Kristina ir Rita Pauliukevičiūtės) numato suruošti konkursus meno, literatūros ir muzikos srityse, parodas bei filmų vakarus.

Po ilgų diskusijų buvo nutarta kongresą pradėti Londono. Anglijoje bus kongreso atstovams ir dalyviams bendra stovykla. Po keturių dienų stovykloje atstovai vyks į studijų savaitę Vokietijoje (tikriausiai prie Bonnos), kuri truks septynias dienas. Kongreso dalyviai (nerinktieji) iki tol liks Anglijoje (stovykloje) ir tik tada atvyks į Vokietiją ir prisidės prie paskutinėmis trimis dienomis vykstančių manifestacijų, meno dienų bei uždarymo.

Po kongreso bus proga pakeliauti po Europą.

Kongreso komitetas atstovams padengs kelionę iš Anglijos į Vokietiją bei studijų savaitės išlaidas. Kelionę iki Anglijos, stovyklą bei pokongresinę kelionę atstovai turi patys užsimokėti arba tam susirinkti savo kraštuose aukų. Atstovams iš Pietų Amerikos bus įieškoma galimybių finansiškai padėti. Dalyviai gį užsimoka visas išlaidas patys. Kongresas prasidės liepos vidury 1979 m.

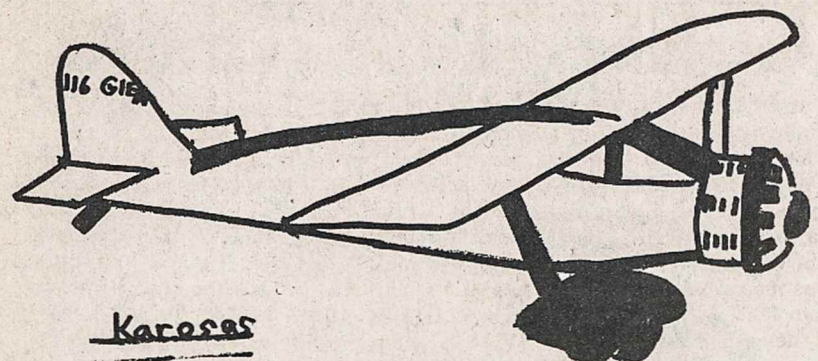
Kongreso komitetui kaip nariai ateityje priklausys visi komisijų pirmininkai, PLJ Sąjungos pirmininkė, Vokietijos LB atstovas bei visi komiteto prezidento nariai.

Sudaryta komiteto samata šiais metais numato išlaidų DM 15.000 (apie \$6.500). DM 5.000 manoma suteikti iš Vokietijoje surinktų aukų, DM 10.000 teks prašyti iš PLB valdybos.

Artūras Hermann

Dainų valandėlė "Palangos" skautų ir skaučių vieneto stovykloje Sao Paulo pajūryje, Brazilijoje. Nuotr. A. Saulaiciū

Taip įsivaizduoja Dariaus ir Girėno skridimą į nepriklausomą Lietuvą Andrius Karosas, III sk. mokinys. Lėktuvui trūksta tik užrašo „Lituanica“

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

1918 m. vasario 16 d. Vilniuje Lietuva vėl paskelbė savo nepriklausomybę. Visi lietuviai Kanadoje kiekvienais metais vasario 16 dieną prisimena Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Jie prisimena, kai susirinko virš 200 atstovų iš 33 apskričių ir išrinko Lietuvos Tarybą, kuri Vilniuje paskelbė Lietuvą nepriklausoma. Lietuvą daug padarė per tuos 22 laisvės metus. Lietuviai galėjo laisvai skaityti lietuviškas knygas, laisvai galėjo mokyti ir rašyti lietuviškai, galėjo laisvai keliauti, kur tik norėjo. Bet lietuviai neilgai turėjo nepriklausomybę — 1940 m. rusai užėmė Lietuvą. Ir vėl Lietuvai reikėjo daryti tai, ką rusai liepė daryti.

Siandieną žmonės atsimena labai ryškiai Lietuvos nepriklausomybės laikus. Visi lietuviai tiki, kad Lietuva vėl kada nors bus laisva.

Algis Balsys, VIII a sk.

LIETUVIŲ KALBA IR ŠALIS

Mes einame į šeštadieninę mokyklą išmokyti mūsų tėvų ir protėvių kalbos. Nevisada patinka atsikelti anksti šeštadieniais, kai mūsų draugai gali ilgai miegoti, bet mums labai naudinga išmokyti savo kalbą. Aš norėčiau išmokyti bent penkias kalbas. Kai moki vieną ar dvi kalbas, gali lengviau išmokyti kitas. Lietuvų kalba yra viena iš seniausiųjų kalbų pasaulyje. Ji yra kilusi iš indo-europiečių.

Lietuvių yra gražūs ir nuoširdūs žmonės jau nuo senų laikų. Mūsų tėvynė Lietuva seniau buvo didelė ir galingas kraštas,

1918 m. vasario 16 dieną Vilniuje Lietuva buvo vėl paskelbta nepriklausoma. Nepriklausomybės metais lietuviai daug pasiekė. Jie pastatė daug mokyklų ir fabrių. Jie pagerino ūkininkavimo metodus ir prekiaavo su labai daug kraštų. Bet tie geri laikai truko tik 22 metus. 1940 metais Lietuva vėl prarado nepriklausomybę.

Mes Kanadoje dabar kiekvienais metais švenčiame mūsų krašto nepriklausomybės atgavimo sukaktį. Dabar Lietuvoje nėra leidžiama laisvai dalyvauti pamaldose, giedoti Lietuvos himną, iškelti jos vėliavą, laisvai kalbėti, užsienio spaudą skaityti. Dabar Kanadoje žmonės bando vėl išlaisvinti Lietuvą. Visi tikisi, kad vėl kada nors mūsų kraštas bus nepriklausomas.

Vaidila Banelis, VIII sk.

bet buvo daug karų, kurie su mažino mūsų gražų kraštą. Aš niekada nesu buvusi Lietuvoje, bet labai norėčiau ten nuvažiuoti ir aplankyti savo gimines, pamatyti savo kraštą. Mano lietuvaits draugės visos sako, kad tai labai gražus kraštas.

Labai gaila, kad rusai užėmė Lietuvą ir visas kitas Baltijos respublikas. Aš tikiuosi, kad kada nors Lietuva vėl bus laisva. Tada mes galėsime laisvai ten važiuoti. Lietuva pasidarys galingas kraštas.

Regina Verbylaitė, VIII sk.

NORĖČIAU APLANKYTI LIETUVĄ

Aš labai norėčiau aplankyti savo tėvų kraštą Lietuvą. Esu girdėjęs, kad ten yra gražių miestų ir miestelių, kaip Vilnius, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys. Tuose miestuose galima rasti daug šventovių, muziejų ir įmonių. Lietuva ne tik pramonės, bet ir žemės ūkio kraštas. Lietuvoje yra gražių ežerų ir miškų. Tenai nuvažiuavęs aš aplankyčiau savo pusbrolius ir visus kitus gimines, pamatytų, kaip jie gyvena. Pirmiausia ap-

lankyčiau Vilnių, nueičiau į Sv. Onos šventovę ir Aušros Vartus. Užlipčiau į garsų Gedimino kalną ir į pilies bokštą. Tada važiuočiau toliau į Kauną. Aš ten pamatytų Vytauto Didžiojo muziejų ir kitas įžymybes, jeigu galėčiau pabūti ilgesnį laiką Lietuvoje. Rusai leidžia tik 5 dienas praleisti tenai. Bet aš manau, kad kada nors galėsiu laisvai aplankyti savo tėvynę ir būti joje, kiek tik norėsiu.

Donatas Pažeriūnas, VIII a sk.

KODĖL AŠ MOKAUSI LIETUVIŲ KALBOS?

Aš mokausi lietuviškai, nes esu kilusi iš lietuvių šeimos, esu lietuvaitė. Namuose mes kalbame tik lietuviškai. Kad mokėčiau gerai kalbėti, skaityti ir rašyti, lankau šeštadieninę lietuvių mokyklą. Šeštadieninėje mokykloje aš mokausi lietuvių kalbos, gramatikos, literatūros, Lietuvos istorijos, geografijos. Taip pat daug sužinau apie lietuvių papročius, tautos kilmę ir daug kitų dalykų.

Noriu išmokti gerai lietuviškai, nes Lietuvoje turiu daug pusbrolių, pusseserių, dėdžių, tetų ir kitų giminių. Jeigu kada nuvažiuosiu į Lietuvą, norėsiu su visais laisvai susikalbėti.

Aš priklausau lietuvių ateitininkų organizacijai. Mokėdama lietuviškai, kai nuvažiuoju į stovyklą, galiu dalyvauti įvairiose užsiėmimuose, pavyzdžiui, diskusijose, žaidimuose, kur viskas vyksta lietuviškai.

Mokant lietuvių kalbą, man yra labai lengva ir malonu dainuoti chore.

Taip gera yra mokėti lietuvių kalbą, nes galiu pasiskaityti lietuvišką spaudą, iš kurios sužinau, kaip lietuviai veikia.

Dėlto aš mokausi lietuvių kalbos ir raginu mokyti visus, nors kaipada reikia labai stengtis.

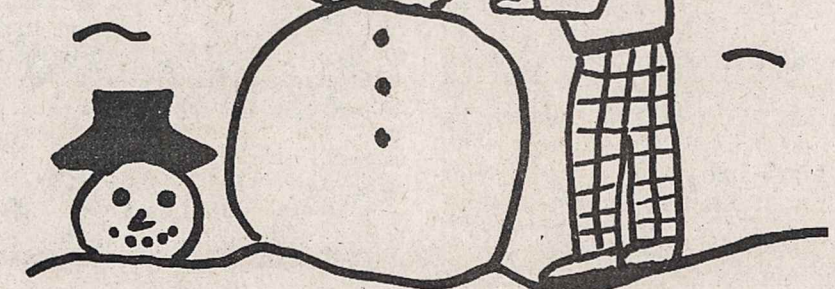
Ramunė Pleinytė, IX sk.

Aš mokausi lietuviškai, nes Lietuva yra mano tėvynė, o aš esu lietuvaitė. Kai aš baigsiu lie-

tuvišką mokyklą, važiuosiu į Lietuvą, nes ten turiu dvi tetas. Mano pussesrė jau du kartus buvo nuvažiuavusi į Lietuvą ir vėl nori važiuoti.

Lietuviška mokykla man yra labai svarbi. Aš einu kiekvieną šeštadienį mokyti savo gimtosios kalbos ne todėl, kad mane tėveliai siunčia, bet todėl, kad aš pati noriu eiti. Jeigu neičiau į šeštadieninę mokyklą, dabar nemokėčiau nei kalbėti, nei rašyti lietuviškai. Man būtų gėda. Aš esu laiminga, kad mano tėveliai mane gerai išmokė.

Danutė Cepaitė, VIII sk.

Mūsų žiemos darbai ir džiaugsmas — Rūta Sabaliauskaitė, VIIb sk. mokinė

Tėvynė

Tėvynė, brangioji,
Kokia tu miela!
Galbūt nematysiu
Tavęs niekada...

Siandieną mes esam
Toli nuo tavęs.
Kas tavo likimą
Kada gi išspręs?!

Per tavąją žemę
Vien priešų takai,
Tačiau tu didvyrė
Visad išlikai.

Tėvyne, Tėvyne,
O žeme brangi,
Mes tavo vaikai
Tau ištikimi.

P. Norušienė

Tėviškėn sugrįžus

Tik akimirkai mažytei
tėviškėn grįžau —
kaiką žvilgsniu pasiimti
atminimui sau:

gaivaus, tyro pievų kvapo,
šypsnių ramunėlės,
baltų liemenų šešėlių,
beržų svyrūnėlių.

“Neužmirškite mūsų!” sakė
jie visi ir prašė —
“aplankykit, kas tik gali,
mieli broliai, sesės!”

Birutė Vytienė

Geras žmogus

Pereitą savaitę mums buvo duotas klausimas, kaip būti geru žmogui. Mano nuomone, žmogus turi būti geros širdies ir negali skriausti kitų žmonių. Geras žmogus turi žinoti, kada laikas dūkti ir kada laikas dirbti. Dauguma žmonių nežino to skirtumo. Aš dar nesu matęs žmogaus, kuris būtų tobulas, nes kiekvienas turi silpnybių. Žmogus gali elgtis kaip žmogus, jeigu jis turi smegenis. Jeigu jų neturi, elgtis kaip žvėris. Tokį vadiname chuliganu. Mūsų pasaulyje yra daug chuliganų. Jie dažniausiai nebaigia mokyklos. Chuliganai per dieną planuoja, kaip ką nors pavogti naktį. Mano nuomone, būti geru žmogui reiškia turėti protą ir žinoti kaip jį naudoti.

Edis Slapšys, X sk.

TARP PRANCŪZŲ

Praejusią vasarą aš dalyvavau moksleivių apsiėmimo programoje. Šitas apsiėmimas buvo suorganizuotas, kad anglų moksleiviai galėtų pagerinti prancūzių kalbą, o prancūzai anglų kalbą. Dar buvo du kiti geri dalykai — tai ekskursija, kurioje buvo galima pamatyti prancūzų gyvenimą, jų miestą. Pirmiausia prancūzai iš Kvebeko atvažiavo į Torontą. Mano partneris gyveno Montrealyje. Jis pirmiausia pas mus atvažiavo dviem savaitėm. Aš su kitais draugais, kurie irgi dalyvavo, parodėm visas žymias vietas Toronte, Mississaugoje ir kartu su visa ekskursija važiuojam į Niagara Falls. Paskui aš nuvažiuočiau į Montrealį pabūti pas jį. Aš ten buvau per sporto olimpiadą. Mes tik vieną dieną matėm žaidimus, sportą, nes nebuvome bilietai. Matėme olimpiados parką su stadionu. Ten buvo labai gražu. Montrealyje mes matėme daug idomių dalykų ir vietų. Buvo labai įdomu, nes pirmą kartą aš ten buvau.

Tomas Kasperavičius, X a sk.

Kalėdos man patinka — Per tą laiką visi susitinka. Eglė gražiausiai šviečia. Mamytė gi svečius kviečia. Kalakutas ant stalo stovi, Vaikai valgyti nori, Mama greitai ruošiasi, Panelės rimtai puošiasi. Šitie metai senieniai atėjo Ir labai greit praėjo. Aš tuos metus išbrauksiu Ir kitų Kalėdų lauksiu.

Rūta Vaitkutė, IX sk.

Kalėdos

Kalėdos man patinka — Per tą laiką visi susitinka. Eglė gražiausiai šviečia. Mamytė gi svečius kviečia.

Kalakutas ant stalo stovi, Vaikai valgyti nori, Mama greitai ruošiasi, Panelės rimtai puošiasi.

Šitie metai senieniai atėjo Ir labai greit praėjo. Aš tuos metus išbrauksiu Ir kitų Kalėdų lauksiu.

Rūta Vaitkutė, IX sk.

Išvilijoje gimusi lietuvaitė dalyvauja demonstracijoje, reikalaujančioje laisvės pavergtai Lietuvai

Nuotr. V. Pranaičio

Lietuvos atbudimą žadinusi “Aušra”

(Atkelta iš 3-čio psl.)

tai darė Basanavičių tautos konstruktoriumi ir nei vienu momentu, nei vienu krislu destruktoriumi” (Ilustr. Lietuva, 1926, nr. 47).

Dr. J. Basanavičius daug rašė apie senovės lietuvių pilis. Lietuvos piliakalniai — tylūs mūsų bočių kovų liudiniai. “Kitos tautos turi daugybę visokių senovės puikių palaikų, kuriais gėrisi, mes vėl galime gėrėtis ir girtis vien piliakalniais — tais piliakalniais, kurie ir tolimiausiams vaikų vaikams liudys apie garbingus žilosios senovės prabochių mūsų veikalus. Jei Lietuva iki šiai dienai gyva dar liko, tuomi mes kalti esame stiprybei mūsų garbingų prosenelių bei pradžiusiems mūsų piliakalniais. Godokime tad mūsų piliakalnius”.

Be to, Basanavičius skaitytojus supažindino su lietuviais ir svetimtaučiais mokslininkais, rašiusiais apie lietuvių kalbą ir literatūrą.

“Aušra” neturėjo aiškios ateities programos, politinių klausimų nesvarstė. Apskritai, ji stengėsi nepulti nei carinės valdžios, nei sulenkėjusių kunigų, nei dvasininkų, tikėdamasi, kad tuo būdu lengviau pasieks savo teistųjų reikalavimų, jei visų tų pajėgų nenustatys prieš save. Tačiau “Aušra” ir savo pusę nepalenkė nei vienu, nei kitu: rusai tiek į ją, tiek į visą slaptąją spaudą žiūrėjo kaip į vokiečių darbą prieš rusus, o sulenkėjusi bajorija, svajodama apie kultūrinę lenkų hegemoniją Lietuvoje, visą lietuvių sąjudį laikė nusikaltimu “broliškų” tautų vienybei (Šapoka, Lietuvos istorija, p. 501-2). Be to, lenkai pradėjo skelbti, kad “Aušra” pasidavė rusams ir vokiečiams.

Kai kurie vokiečiai kaltino, kad lietuviai susidėjo su lenkais ir remia jiems pavojingą panslavizmo idėją. Susidarius tokiai situacijai, darbas laikraštyje buvo labai sunkus. Tačiau atsirado plačios širdies ir šviesaus proto žymių to meto veikėjų, kurie užjautė ir suprato “Aušros” vargus. Lenkų rašytojas Kraševskis laiške redakcijai 1883 m. apgailestauja, kad jis pasenęs ir nebegalys mokyti lietuvių kalbos ir rašyti lietuviškai. Bet tokių buvo nedaug.

Kai kurie rusų dešinieji laikraščiai net atvirai pradėjo remti aušrininkus: “Su tikra užuojauta sveikiname tautinės sąmonės atbudimą lietuviuose ir linkime jam pasisekimo” (Aksakovas, Rus. 1885, nr. 85).

“Aušros” pasirodymą nepalankiai sutiko bolševikas V. Mickevičius-Kapsukas. Jis, nuvykęs pas Jankų į Bitėnus, dalį “Aušros” archyvo pavogė. Jis

rašo: “Aš dirbau pas Jankus, skaitydamas įvairių aušrininkų laiškus, darydamas iš jų ištraukas ir ištaisai perrašinėdamas apie mėnesį laiko. Vienok visko anaipol negalėjau perrašyti. Iš viso buvo surinkta kokia 15-20 svarų įvairios korespondencijos. Ypatingai laiškų. Numatydams, kad pas Jankų jie galų gale visiškai prazus, aš nutariau paimti nuo jo bent svarbesniąją archyvo dalį. Jankūžis, tartum numanydamas, kad aš rengiuosi daryti pasikėsinimą į “Aušros” archyvą, labai dabojo man, bet aš jau tuomet tiek buvau įgudęs slaptame darbe, kad jis nenuدابojo ir svarbesniąją archyvo dalis buvo mano išvežta iš Bitėnų ir paslėpta saugioje vietoje... (V. Kapsukas, Raštai 10 t., V., 1971, p. 436). Šią vagystę V. Kapsukas atliko, norėdamas sukompromituoti “Aušrą” ir jos leidėjus. Šios dokumentinės medžiagos paskelbimu buvo siekiama, kaip pažymėjo V. Mickevičius-Kapsukas (p. 436-437), “nušvesti klasinį ir politinį kaip “Aušros”, taip ir pirmųjų “Varpo” metų veidą”. “Aušros” ir “Varpo” archyvo originalai nesurasti.

London, Ontario

VISI Į BLYNŲ BALIŲ, rengiamą KLK, Moterų Dr-jos Londono skyriaus parapijos salėje, 1414 Dundas St. E., vasario 19, šeštadienį. Pradžią — 8 v.v. Bus turtingas bufetas su visų rūšių gėrimais, dešromis, blynais ir kitais lietuviškais skanumynais. Gros jaunimo orkestras. Pagėdaujami laimikiai loterijai.

Per paskutinį pusmetį katalikės moterys iš savo kuklių santaupų parėmė parapiją \$400 auka, lituanistinė mokykla — \$200 ir kitus — mažesniais aukomis: \$65 paskyrė siuntiniais į Suvalkų trikampį, parėmė spaudą, aukėjo pianino išsigijimui ir t.t. Tad paremkime ir jas savo gausiu atsilankymu!

LONDONAS REMIA SPAUDA. L. Lėšų Telkimo skyrius paaukojo — “T. Žiburiams” \$50, “N. Lietuvai” \$25, “Moteriali” \$25. Katalikų moterų Londono skyrius paaukojo “T. Žiburiams” \$35, “Moters” žurnalui — \$50. Londono spaudos baltas pasiskirstymas ir aukos bus paskelbtos atskirai.

Jei kiekviena apylinkė jautų pareigą paremti spaudą didesne ar mažesne, bet tikrai nuosirdžiai pagal savo išgales auka, — mūsų spauda neturėtų tiek daug sunkumų ir veikėjams netektų bijoti, kad vieną dieną ji gali likviduotis ir tuo visą mūsų veiklą pastatyti į nepavydėtą padėtį. Spauda yra ne tik didžiųjų apylinkių, bet ir visų mūsų gyvybinis reikalas! D. E.

Neturėkime dvejopos sąžinės: vienos katalikiškos asmens gyvenime, antros pagoniškos visuomeninėse ir valstybinuose reikaluose. Skaudu žiūrėti, kaip kartais tėvynės vaikai stoja vienas prieš kitą.

VYSK. K. PALTAROKAS

Jaunimo seminaras Lietuvos klausimais

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba kartu su VLIKU rengia jaunimui 18-30 m. amžiaus politinės veiklos konferenciją-seminarą tema “Politika ir Lietuva” š.m. vasario 26-27 d.d. Niujorke. Seminaro dalyviai kviečiami PLJS valdybos ir VLIKą sudarančių organizacijų po 20 asmenų. Iš viso dalyvių skaičius turėtų būti apie 40 asmenų, kurie domisi politine lietuvių veikla.

Jaunimo sąjunga po trečiajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese jai pavestų darbų politinėje srityje pajuto spragą savo pasiruošime reikšties politiniuose reikaluose. Dėlto su dideliu entuziazmu ji sutiko VLIKo pasiūlytą jaunimo seminarą Niujorke. Tikimasi, kad šis pirmas tokio pobūdžio seminaras duos jaunimui labai reikalingos orientacijos lietuviškuose politiniuose reikaluose ir paruos jį tolimesniam nagrinėjimui klausimo, kaip įjungti jaunimą į Lietuvos bylos kėlimo klausimus.

PROGRAMA
SEŠTADIENIS, vasario 26

9.00 Registracija
10.00 Pašnekesys: “Laisvinimo institucijų apžvalga”
12.00 Pašnekesys: “Lietuvos valstybingumo klausimas — istorija ir dabartinė padėtis”
1.30 Pietūs
2.30 Pašnekesys: “Laisvinimo uždaviniai, viltys ir galimybės”
4.00 Pašnekesys: “Pavergto ir laisvojo lietuvių jaunulio psichologiniai bruožai”
6.00 Vakariėnė-pobūvis
8.00 Pratybos: laiškų rašymas, Hel-sinkio/Belgrado konferencijoms duomenų rinkimas, politiniai kaliniai

SEKMDADIENIS, vasario 27
10.00 Pamaldos Tėvų pranciškonų koplyčioje
11.00 Pašnekesys: “Ligšiolinis jaunimo kėlionių ir Lietuvą balansas”
12.30 Užkandžiai
1.30 Pašnekesys: “Galimi jaunimo uždaviniai veikloje prieš okupantą”
2.30 Užbaiga, konferencijos vertinimas, anketos
Visi dalyviai prašomi atsivežti žinomų politinių kalinių pavardes ir, jeigu galima, jų adresus.
KULTŪROS ŽIDINYS
341 Highland Blvd.,
Brooklyn, N.Y., USA.

Organizuotos pastangos Floridoje

AL. GIMANTAS

Kai šios žiemos vidury teko viešėti pietinėje Floridoje, buvo įdomu stebėti ten gyvenančių tautiečių gyvenimą. Ten yra įsikūrę ne vien pensininkai. Jų gretas vis papildo ir pilnai darbingi, net nė pusės amžiaus nesulaukę asmenys iš šiaurės. Vieni jų gauna savo profesijos (arba jai artimos) darbus, tarnybas, kiti yra įvairių laisvųjų profesijų, verslo atstovai.

Dar vieną dalį sudaro lyg ir pusiau floridiečiai. Tai tie, kurie bent kol kas nuolatnai dar gyvena šiaurėje, bet jau turi nusipirkę nekilnojamas nuosavybes pietinėje Floridoje: bendranamius, namus ar atskirus butus. Jie ar jų šeimų nariai tam tikrą laiką dalį praleidžia Floridoje.

Pensininkai ir kiti aktyvūs tautiečiai stengiasi, kad bendrasis gyvenimas ir toliau ristikų įprasta, normalia vaga, panašiai, kaip įprasta šiaurėje gyvenant. Tos visos pastangos yra gana veiksmingos, nors galimybės ribotos, ypač talentų srityje.

Guvūs tautiečiai ir čia randa savotišką išeitį, lyg ir talentų medžioklę ruošdami ten, kur labiausiai reikia. Privilioti reikalingom pagėjom naudojami įvairiausi metodai. Sėkmingiausi yra tokie, kai asmeniui pažadama rasti darbą ir namą itin palankiomis sąlygomis. Štai vienoje vietovėje susilaukta saviškio muziko. Jam buvo surasta ir nupirktas sodyba, tegu ir kiek senesnė, bet pilnoje tvarkoje, už juokingai mažą kainą.

OTTAWA, ONTARIO

“LE LITHUANIEN VICTOR SKILANDŽIŪNAS” — tokia antrašė išspausdino straipsnį domininkonų laikraštis “Réseau” (Tinklas) 1977 m. vasario mėnesio laidoje. Jame plačiai pasakojama apie kun. V. Skilandžiūno, kaip Otavos kėlėjimų kapeliono ir koordinatoriaus, sielovados darbą. Ta proga pateikiama duomenų apie Lietuvą, Lietuvą ir Estiją, apie kun. dr. V. Skilandžiūno nueitą kelią Lietuvoje ir užsienyje, cituojami jo pareiškimai apie sielovadinį darbą su kaliniais. Kaip paprastai, neapsieita ir čia be klaidų. Pvz. straipsnyje sakoma, kad Lietuvoje 90% gyventojų yra katalikai, bet praktiškai nesą kunigų jiems aprūpinti. Tai perdard pasakytas, bet užsieniečiai tokius atvejais retai apsieina be klaidų.

Kun. dr. V. Skilandžiūnas, intensyviai dirbdamas su kaliniais, randa laiko ir savo tautiečiams lietuviams — yra ir jų kapelionas. Gyvendamas

domininkonų vienuolyne, susidraugavo su vienuoliais ir liko pakeltas į domininkonų ordino garbės narius. Dabar jis kviečiamas dalyvauti domininkonų kolegijos bei vienuolyno posėdžiuose. Būsimieji domininkonai kunigai dalį sielovadinės praktikos atlieka pas kun. dr. V. Skilandžiūną. O ir kitų švietimo institucijų studentai ateina atlikti praktikos pas kėlėjimų kapelioną. Tuo būdu kun. dr. V. Skilandžiūnas pagarsėjo kaip tos srities specialistas, turįs specialų pasirušimą — teorinį ir praktinį. Dėlto jo darbu domisi ir nekalitakai. S. m. sausio 16 d. kun. V. Skilandžiūnas dalyvavo televiziniame programoje (XII kanale) “Dimanche Dialogue”. Ši programa buvo paruošta krikščionių vienybės savaitės proga. Joje dalyvavo ir nekalitakų atstovai, kurie papasakojo kalinių sielovada, apie kurią kun. V. Skilandžiūnas ir kalbėjo. Šioje srityje jis dirba jau penkeri metai. K.

MIAMI, FLORIDA

MIAMI LIETUVIŲ KOLONIJA savo nariais nėra labai gausi, o ir tie yra labai išsimėtę po plačią apylinkę — Miami Beach, Coral Gables, Hialeah ir kitus priemiesčius. Bet ir čia veikia ALtos, BALFO skyriai, LAS, katalikų moterų kuopa, SLA 44 ir “Santaros” 52 kuopa. Bet viena stipriausių organizacijų finansškai ir narių skaičiumi yra Miami Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas, kuriame telkiasi visas šios apylinkės lietuomeninis-kultūrinis judėjimas. Šiame klube kiekviena sekmdadienį duodama skani vakariėnė, o paskui būna šokiai. Gan dažnai pasitaiko svečių iš kitų kontinentų ir net pavergtos Lietuvos. Įvairių parengimų reikalais rūpinasi klubo kultūrinio reikalų vadovė, didelė visuomenininkė dail. G. Kodaitienė.

Štai būsimi parengimai: vasario 20 d. Vasario 16 minėjimas; dainuos sol. N. Linkevičiūtė, sol. B. Prapuolėnė, kalbės Dan Kuraitis; kovo 6 d. V. Žukauskas skaitys humoristinę są-

vo kūrybą; kovo 20 d. pasirodys St. Petersburgo šokių, dainos, kupletų ansamblis; balandžio 3 d. ukrainiečių ansamblis atliks įvairią programą.

MIAMI LIET. KLUBUI net dvejus metus iš eilės puikiai vadovavo pirmininkė, senosios kartos atėivė J. Jankienė. Prieš daugelį metų ji atvyko į šį kraštą, būdama 12 metų amžiaus. Nors ji svetimoje aplinkumoje augo, bet lietuvių klubo nepamiršo ir dabar gražiai kalba bei rašo lietuviškai. Labai sumaniai, taktiškai vadovaudama klubui, įsigijo didelę visų pagarbą. Pasibaigus dvejų metų kadencijai, ji iš pirmininkės pareigų pasitraukė. Klubas nariai surengė gražų atsisveikinimą. Buvo pasakyta daug gražių kalbų, padainuota lietuviškų dainų. Šių gražių atsisveikinimą puikiai suorganizavo šio klubo darbščiosios biteles — E. Leonienė ir J. Kaunaitė, o vadovavo kultūrinio reikalų vadovė G. Kodaitienė. Klubas narys

Mazosios Lietuvos monografijų rinkinys

Šešios studijos apie Mažosios Lietuvos praeitį, redaguotos dr. Martyno Brako

J. JAKŠTAS

I
Senas Mažosios Lietuvos kraštas paliko artimas Lietuvai nuo XVI š., kai jame pasirodė pirmoji lietuviška knyga. Nors tuo metu, kaip ir ilgais vėlesniais amžiais, jis buvo atskirtas politiškai nuo Lietuvos kamieno, tačiau kultūrinė įtaka visada buvo žymi visai Lietuvai. Juk M. Lietuva, be Mažvydo, davė Lietuvai Danielių Kleina su pirma spausdinta lietuvių kalbos gramatika, pirmąjį lietuvių literatūros klasiką Kristijoną Donelaitį, Liudviką Rėzą su jo liaudies dainų rinkiniu. M. Lietuva ypačiai artima pasidarė Lietuvai spaudos draudimo metu, kai tapo lietuviškų raštų židiniu. Garbingasis mūsų vyskupas Motiejus Valančius, ėmėsis kovoti prieš rusų kėslus paversti Lietuvą rusiška provincija, atsisėmė į M. Lietuvą, kai joje ėmė spausdinti prieš rusifikaciją nupreiptas brošiūras bei kitokias pasaulietinio ir religinio turinio knygas. M. Lietuvoje leisti laikraščiai tuo glūdžiu metu, joje atliekami tautos praeities tyrinėjimai traukė dėmesį mūsų švietulių, tautinio atgimimo pradininkų. Juos ypač domino 1879 m. įsteigusi Literatūrinė Lietuvių Draugija (Litauisch Literarische Gesellschaft) lietuvių liaudies kūrybai ir jos praeičiai tirti.

Kuo buvo M. Lietuva lietuviams švietuliams spaudos draudimo metu, rodo Jono Šliūpo pavyzdys. Jis, būdamas dar šešiolikmetis jaunuolis gimnazistas, jau sužinojo apie M. Lietuvos mokslininką lituanistą Friedrichą Kuršaitį ir jo redaguotą laikraštį „Keleivį“. Jis rašė jam laišką, užsisakė jo laikraštį ir dar lietuvių kalbos gramatiką. Jis išsirašė taip pat M. Lietuvos autorius K. Neszelmanno lietuvių dainų rinkinį ir K. Donelaičio „Metus“. Vos sužinojęs apie įsteigusią Literatūrinę Lietuvių Draugiją, įstojo į ją ir tapo jos leisto žurnalo bendradarbiu. Jis siuntinėjo jam savo užrašytas pasakas. Studijuodamas Maskvos universitete, J. Šliūpas ryžosi 1882 m. per atostogas aplankyti M. Lietuvą, svajodamas perkelti Maskvos studentų leisto laikraščio „Aušra“ spausdinimą į šį kraštą. Po pusmečio M. Lietuvoje buvo pradėta leisti „Aušra“ ir buvo J. Šliūpo ir kitų lietuvių patriotų svajonės išsipildymas. Su „Aušros“ leidimu prasidėjęs tautinis lietuvių atgimimas ir pynėsi su M. Lietuva. Kai ryšium su tautiniu atgimimu kilo ir Lietuvos laisvės mintis, ji buvo siejama su abiejų Lietuvos dalių — Mažosios ir Didžiosios — susijungimu. Nors ir nežinota, kaip tai galės įvykti, tačiau tos minties neišsirašėta.

Kai 1905 m. rodėsi artėjęs Lietuvos laisvės laikas, kai susirinko Didysis Vilniaus seimas, jame dalyvavo ir M. Lietuvos atstovas (Jonas Vanagaitis). Po pirmojo pasaulinio karo Lietuvos vyriausybė ir M. Lietuvos veikėjai stengėsi sujungti abi Lietuvos dalis į vieną atkurtą valstybę. Pastangos nebuvo sėkmingos. Tik dalis M. Lietuvos, būtent, Klaipėdos kraštas galėjo būti prisišlėtas prie Lietuvos. Ilgai puoselėta mintis sujungti abi Lietuvos dalis dingo. Mažoji Lietuva tapo lietuviams tik brangiu istoriniu prisiminimu. Tuo ji yra ir šiandien. Jos pėdsakus stengiamasi užtrinti. Tos romantika dvelkiančio praeities prisiminimo išdava yra ir 1976 m. Lietuvos Tyrimo Instituto išleista knyga „Lithuania Minor“.

Veikalas nėra vientisinis. Tai rinkinys šešių monografijų, paskirų autorių parašytų. Kiekviena monografija skirta vis atskiram klausimui. Dėstomi klausimai, nesuisti nei chronologiškai, nei tematiškai. Jie bendri tik tuo, kad liečia M. Lietuvos tolimesnę ar artimesnę praeitį. Tad kiekvienas jų turi būti skyrium nagrinėjamas.

II

Pirmoji monografija pavadinama „Mažoji Lietuva tarptautinėse sutartyse“. Jos autorius — iš M. Lietuvos kilęs Jonas Stiklorius, teisininkas. Jo studija parašyta daugiau teisinio požiūriu. 700 metų Senosios Prūsijos ir M. Lietuvos istorija tarnauja autoriui pagrindu per tą laiką darytoms net tarptautinėms sutartims gvildinti. Su-

tartys autoriui, kaip jis įžangoje pasisako, turi reikšti tam tikro istorinio laikotarpio galą. Istoriniai laikotarpiai tarp sutarčių autoriui yra lyg tiltai, per kuriuos jis perbėga nuo vienos sutarties prie kitos ir ties jomis stabtelėja.

Visame istoriniame vyksme autorius visai teisingai. mato vokiečių vyravimą ir pagal juos skirsto 700 metų istoriją į 5 laikotarpius. Pastebima tendencija baigti juos sutartimis. Tik pirmasis laikotarpis, turėjęs tokių ryškų galą, kaip galutinis prūsų nukariavimas (1283), kurį kronikininkas Dusburbas pabrėžė tokia ryškia fraze, baigiamas be jokios sutarties. Antrasis laikotarpis užsklendžiamas Melno sutartimi (1422), trečiasis — Versalio (1919), ketvirtasis — Klaipėdos atplėšimo (1939), penktasis — Potsdamo (1945). Tarp šių, gali sakyti, iškilųjų sutarčių aptariama dar keletas mažesnių, pradedant Kristburgo sutartimi (1249). Po to prėgomis paliečiami lietuvių karai su kryžiuočiais ir sustojama prie Salyno sutarties. Rocionzo ir Melno sutartimis baigiamas antrasis laikotarpis.

Trečiasis laikotarpis beveik užpildomas sutartimis. Čia pačiam istoriniam vyksmui mažai paliekama vietos. Bet sutartys pagrindiniai išdėstomos, kad ir be gilesnės analizės. Čia įterpiamas ir trečiasis Lenkijos Lietuvos padalinimas (1795), ir Vienos kongresas (1815), ir Vokietijos imperijos įsteigimas (1871), ir jos atkirsta su Rusija, vedusi prie I pasaulinio karo. Atrodo, autorius laikėsi principo baigti kiekvieną laikotarpį tarptautine sutartimi, kai įvedė šio laikotarpio apžvalgos pabaigę 1908 m. sutartį tarp Baltijos jūros valstybių — Rusijos, Vokietijos, Švedijos ir Danijos.

Ketvirtasis laikotarpis pradedamas Versalio sutartimi (1919) ir baigiamas Klaipėdos atplėšimu (1939). Šioje vietoje kalbama, kaip keltas M. Lietuvos klausimas Versalyje ir kaip jis tapo Klaipėdos krašto atskyrimu nuo Vokietijos. Klaipėdos krašto padėtis po Versalio sutarties, jo prijungimas prie Lietuvos, konvencijos sudarymas ir trumpa krašto istorija iki 1939 m. yra esminis šio laikotarpis turinys.

Penktasis laikotarpis — įvykiai po 1945 m., vedusieji prie „Kaliningradskaja Oblast“ sudarymo. Kalbama apie visišką jos surusimą, apie Sovietų Sąjungos sutartis su abiem Vokietijomis ir baigiama Helsinkio konferencija bei joje pasirašyta deklaracija (1975. VII. 30).

Kaip matome, pirmoji sudėtinio veikalo monografija yra originali. Joje vaizduojama M. Lietuvos istorija tarptautinėmis sutartimis. Tarp sutarčių įterptose trumpose istorinio vyksmo apybraižose įsibrovė kelios klaidelės. Pvz. rašoma (18 p.), kad kalavijuočių ordina įsteigė vokiečiai Frates Militarie Christi. Iš tikrųjų kalavijuočių ordinas (Swordbearers) ir buvo tie patys Militarie Christi. Šis ordinas nustojo egzistavęs 1237 m., kai įsijungė į vokiečių ordina. Klystama taip pat, kai sakoma, kad Lietuvoje kariavęs anglų kunigaikštis Henrikas iš Derby laikomas būsimu karaliumi Henriku V, o ne IV (juo jis tikrai buvo). Klystama, kai visuotinis Konstanco susirinkimas (1414-1418) vadinamas „Constitutional Assembly of the Church“ (25 p.). Taip (tikriau Constituent Assembly) vadinami valstybiniai steigiamieji susirinkimai, bet ne bažnytiniai.

III

Originali ir lig šiol, rodos, nebandyta studija dr. P. Reklaičio apie vokiečių gamintus žemėlapius, kuriuose vis žymėta Mažoji ar Prūsų Lietuva. Iš pat pradžių teisingai pažymima, kad M. Lietuva kilo iš senųjų skalvių ir nadruvių, kaip rodo seniausias Ch. Hennenbergerio žemėlapis. Dr. P. Reklaičio studijos originalumas glūdi jo panaudotuose seniausiose Rytprūsų žemėlapiuose ir jų istorijose. Jau pirmieji 17 išlikę rankraščiniai žemėlapiai žymėjo Lietuvos vardą. Vėliau, nuo 17 š. pradžios, ir spausdintuose žemėlapiuose tas vardas sutinkamas. Iš viso pateikiami 23 žemėlapių fotostatai su paaiškinimais, kur vis figūroja Lietuvos ar Mažosios Lietuvos vardai, žymintieji šiaurės rytų Rytprūsų sritis — Įsruties, Tilžės,

Ragainės ir Klaipėdos apylinkės. Smulkiai nagrinėjami žemėlapių įrašai ir pateikiami jų tekstai. Pažymėtina, kad senas, jau 16 š. Simono Grunau pavartotas Mažosios Lietuvos vardas (Kleinitaw) užtikinkamas pirmą kartą 1795 m. žemėlapyje (94 p.). Vardas žymi kraštą į šiaurę nuo Tilžės. Tuo tarpu tame pat žemėlapyje žodžiu „Lietuva“ vadinama sritis į pietus ir šiaurę nuo Gumbinės. Net ir labai apdairiam mūsų autoriui palieka nežinoma, kaip tie du vardai atsirado šalia vienas kito. Jis tik pastebi: „Artimesnės šios permainos aplinkybės nėra žinomos“. Iškilęs senas M. Lietuvos vardas pasikartojo 19 š. žemėlapiuose ir paliko iki paskutinių laikų.

IV

M. Lietuvos istorijose dažnai buvo užsimenama apie lietuvių „žalnierius“, tarnavusius prūsų armijoje. Smulkiau dalykas nebuvo tyrinėtas, tad dr. A. Budreckio straipsnis apie lietuvių prūsų kariuomenėje yra naujas įnašas į M. Lietuvos istoriją. Autorius trumpai pakalbą apie 18 š. prūsų militarizmą, jų karaliaus Friedricho D. (1740-1786) vestus karus ir jo kariuomenės organizavimą. Pabrėžiama, kad priverstinio kareivavimo našta slėgė lietuvių valstiečius, nes jie priklausė žemesniems visuomenės sluogsnams. Iš jų daugiausia buvo sudaroma sričių (kantonų) kariuomenė. Autorius priskaito M. Lietuvoje 10 sričių, kuriose laikyti mobilizuoti kareiviai.

Išskirtinai kalbama apie lietuviškus vardus turėjusius pulkus: lietuvių dragūnų pulką Tilžėje, ulonų pulką ir lauko artillerijos pulką Įsrutyje, raitelių pulką Karaliaučiuje ir Gumbinėje. Daugiausia lietuvių tarnavo pėstininkuose.

Dėl sunkios karo tarnybos ir kietos drausmės nemažai kareivių stengdavosi pabėgti. Apie tai liudija karaliaus išleisti dekretai (liepimai), kuriuose žadama atleisti nuo baudmės pabėgusius, jeigu jie per tam tikrą laiką (paprastai per tris mėnesius) grįš į savo dalinius. Pateikiami dviejų dekretų originalų fotostatai su jų angliskais vertimais. Pridedami dar devynių dekretų trumpi originaliniai turiniai (registrai) su vokiškais vertimais.

Didelė dr. A. Budreckio studijos vertė yra jos pagrindinė tezė: karinė tarnyba neigiamai atsiliepia į lietuvių demografią. „Karai, sumažindami lietuvių skaičių ir sulėtindami jų prieauglį biologiškai, didino ir skubino jų bėrmanizaciją“ (149 p.). Kaip autorius taikliai išvedžioja, karai mažino vedybinio amžiaus vyrų kiekį ir dėlto atsirado lietuvių moterų perteklius. Tada vienos jų tekėjo už vokiečių kolonistų, kitos pasiklidavo mergauti. Jos neprisiėdavo prie lietuvių tautos prieauglio.

Nors karo tarnyba išlaikė lietuvių vardą prūsų kariuomenėje net iki 1919 m. (kaip rodo knygos 129 psl. įdėta vinjetė), tačiau ji prisidėjo prie M. Lietuvos germanizacijos. Vokiškoji dvasia kariuomenėje ir komandos kalba, augštesnė vokiškoji kultūra traukė lietuvių „žalnierius“ ir toliu juos nuo lietuvių. Karo tarnyba buvo vienas lietuvių vokiestinimo veiksmų.

(Bus daugiau)

Varasio 16 gimnazija V. Vokietijoje

Nuotr. V. Prišcepionkos

Dailininkai tarp kitataučių

Kingstono St. Lawerco kolegija pakvietė Antaną Tamošaitį skaityti paskaitą apie meniškų, rankų darbo kilmis š. m. sausio 26 d. Jis porą valandų teoriskai aiškino kilmis istoriją, jų techniką bei daile. Buvo parodyta keletas šimtų skaidrių, tarp jų ir abiejų Tamošaitių kilimai ir jų mokinių darbai bei kilmis audimo pavyzdžiai.

Sekancią savaitę, vasario 2 d., Antanas ir Anastazija Tamošaitiai buvo pakviesti į Kingstono kabelinės televizijos studiją, kur buvo iškabinti Tamošaitių įvairiais audimo būdais austi kilimai. Televizijos pokalbį pravedė Mrs. M. Milledge, o jame dalyvavo Tamošaitis, Mrs. Emilia Neuberger, St. Lawrence kolegijos rankdarbių dėstytoja ir Gananoque gimnazijos rankdarbių mokytoja. Pranešėja pabrėžė, kad Tamošaitiai yra lietuviai, ir trumpai apibūdino jų dailės studijas bei darbus. Tamošaitis buvo klausinėjamas apie kilmis daile bei jų gamybą, o kamera vis nukreipiama į jų kilimus. Tuo būdu kiekvienas jų buvo aptartas. A. Tamošaitis pabrėžė lietuvių liaudies meno formas ir raštų turtingumą bei jų spalvingumą. Buvo filmuojami A. Tamošaitienės kūriniai — „Eglė žalčių karalienė“, „Kastytis ir Jūratė“ ir paaiškinta apie tas lietuvių jūrų legendas. Ilgiau susota ties A. Tamošaitio gobelenu „Mano

tėvynė“ ir „Pasaulis“ bei kilmis projektu, kuris buvo paruoštas 1970 m., antsiuvas atliktas Pittsburgh Womens Institute ir spalio mėn. oficialiai iškabintas Pittsburgh miesto rotušėje. Kitos dvi moterys supažindino su šiais metais įvykstančiom Kingstone tarptautinėm arimo varžybom Frontenac County ir ta proga rengiamomis iškilmėmis bei parodomis.

A. A. Tamošaitiai 1976 m. nemažai laiko praleido supažindindami įvairias kanadiečių grupes su kūryba ir lietuvių liaudies menu. Vasaros pradžioje juos aplankė nemaža grupė Kingstono universiteto moterų klubo narių. 1976 m. spalio 16 d. iš Toronto ir Otavos buvo atvykus per 40 asmenų estų grupė. Ta proga A. Tamošaitis kalbėjo apie lietuvių liaudies meną ir parodė tautinių drabužių skaidres — lietuvių ir estų. Estų laikraštyje „Vaba Eestlane“ 1976 m. spalio 28 d. buvo aprašytas atsilankymas pas Tamošaitius ir įdėta nuotrauka. 1976 m. spalio 5 d. kanadiečių moterų institutas iškilingai įteikė Pittsburgh rotušėje A. Tamošaitio projektuotą kilimą. Kingstono „Whig Standard“ 1976 m. spalio 16 d. įdėjo didelę nuotrauką kilimo ir aprašė pačias iškilmis. Beveik kas savaitę kanadiečiai pavieniu ir grupėmis apsilanko Tamošaitių studijoje Kingstone, Ont. K.

Atsiūsta paminėti

SEJA 1976 m. nr. 2(133). Tautinės demokratinės minties žurnalas, leidžiamas Varpininkų Fondo, redaguojamas L. Smulkščio su redakcine kolegija. Administratorius — J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160, USA.

MŪSŲ ŽINIOS nr. 18(102), 1976 m. gruodžio 12 d. Dvisavaitinis lietuvių jėzuitų ir Jaunimo Centro Čikagoje biuletenis. Redaguoja Algimantas Kezys, SJ, su redakcijos nariais, administruoja Petras Kleinas, SJ, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA.

LITUVIŲ DIENOS nr. 10(169), 1976 m. gruodis. Mėnesinis žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. Leidėjas — Anthony F. Skirius, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029, USA.

SKAUTŲ AIDAS, 1976 m. lapkritis. Leidėjas — Lietuvių Skautų Sąjunga. Adresas: 6842 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

SOL. VANDA STANKIENĖ iš Čikagos, kuri atliks dalį programos per metinį torontiško „Gintaro“ vakarą vasario 26 d. Anapilyje Nuotr. V. Noreikos

Metiniame „Tėviškės Žiburių“ spaudos vakare 1977. II. 5 meninės programos atlikėjai bei parengėjai Anapiljo salėje. Iš kairės: „Aido“ choro įsteigėjas ir administratorius J. Pleinys, akompaniatorius J. Govėdas, sol. R. Strimaitis, seniūnė Beržaitė, choro dirigentas sol. V. Verikaitis, „T2“ leidejų pirm. S. Cepas Nuotr. St. Dabkaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

RASYTOJAS ANTANAS TULYS
sausio 15 d. mirė St. Petersburg, Floridoje, sulaukęs 78 metų amžiaus. Vėlonis buvo šeduviškis, į JAV atvykęs 1913 m. Literatūrą, sociologiją, psichologiją ir farmaciją studijavo Valparaiso universitete. Nors ilgus metus turėjo vaistinę Čikagoje, o nuo 1946 m. viešbutį Floridoje, didelį dėmesį skyrė literatūrai. Vertingiausias jo kūrinys — 1936 m. išleistas novelių rinkinys „Aš bučiauvu tavo žmoną“, laimėjęs literatūrinę kainiškio „Spaudos Fondo“ premiją. Vėlonis taipgi yra parašęs ir išleisdamas dramas „Žingsniai“, „Mūsų kelias“, „Jau tik per sapną“, novelių rinkinius „Tėvų klubas“, „Inicialai po tiltu“, išvertęs A. Strinbergo „Tremtinis“, H. Ibseno „Kada mes iš numirusių prisikelsime“. Vėlonies kūnas buvo sugedintas, pelenai palaidoti vietinėse kapinėse.

APŽVALGINĖJE AMERIKOS GRAFIKOS PARODOJE „30 Years of American Printmaking“ Brooklyn muzejuje, N. Y., su dviem savo kūriniais dalyvavo dail. Romas Viešulas. Jie buvo didžiausi darbai visoje parodoje. Vienas jų — „Aprėškimas“ buvo pakabintas prie įėjimo parodon šalia jos oficialaus pavadinimo.

MINNESOTOS UNIVERSITETAS 1964 m. įsteigė specialų centrą imigracijos istorijai tirti su biblioteka ir archyvais, kuriuose surinkta apie 30.000 spaudinių, 4.000 ričių mikrofilmų, daug rankraščių, kurių bendras ilgis siekia 2.400 pėdų. Tyrimus finansuoja Rockefellerio fondas ir valstybinis fondas humanitariniams mokslams. Pagrindinį dėmesį šiuose tyrimuose centras skiria ateiviams iš rytinės, centrinės, pietinės Europos ir Artimųjų Rytų. 1976 m. gruodžio 29 d. tarptautinėse varžybose buvo paskirtos stipendijos devyniems mokslininkams iš S. Amerikos ir Europos. Jų sąrašas yra ir istorikas Raimondas G. Krikščūnas, filosofijos doktorantas, dirbantis Indijos universitete. Tyrimams jis pasiėmė temą „Apsisprendimas imigruoti į JAV: lietuvių patirtis 1949-51 m.“ Perna tokią stipendiją buvo gavęs estas Tonu Parming, sociologijos dėstytojas Maryland universitete. Jo darbas — „Baltiečiai Amerikoje: socialinė suomių, estų, latvių ir lietuvių istorija JAV“. Šiomis stipendijomis galėtų pasinaudoti daugiau lietuvių. Kreiptis šiuo adresu: Rudolph J. Vecoli, Director, Immigration History Research Center, University of Minnesota, 826 Berry St., St. Paul, MN 55114. Šiuo metu centras įeško tarnautojo tvarkyti etninį JAV grupių draudos organizacij tyrimams. Metinė alga nuo \$12.500 iki \$15.000 pagal turimas kvalifikacijas. Prašymų laukiama iki vasario 28 d.

BOSTONO KULTŪRINIAI SUBATVAKARIAI, vadovaujami pirm. E. Cibo, surengė Paulius Jurkasas „Juodvarnių“ sutiktuves. Apie šią eiliiuotą pasaką kalbėjo St. Santvaras, ištraukęs skaitė pats P. Jurkus. Jo teigimu, poema buvo rašoma ir perrašijama net 25 metus. Ji vaizduojanti mūsų gyvenimą, blogio kovą su gėriu, nes ir mes, kaip pasakos juodvarniai, esame išgulti iš savo namų.

TRADICINIŲ TAPŲ XI LITERATŪROS VAKARĄ Los Angeles lietuvių Sv. Kazimiero parapijos sąjunga surengė Lietuvių Fronto Bičiulių sambūris, pasikvietęs iš Kennebunkporto poetą kun. Leonardą Andriekų, OFM, Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininką. Visus vakaro dalyvius pasveikinus LFB sambūrio pirm. A. Raulinaičius, įvadinį žodį apie L. Andriekaus kūrybą ir ypač jo paskutinį rinkinį „Už vasaros vartų“ tarė Jurgis Gliuda. Savo senesnius ir naujuosius eilėraščius skaitė pats L. Andriekus, o aktorė Dalia Mackalienė deklamavo jo rinktinę poeziją iš visų išleistų knygų. Programoje dalyvavo ir vietiniai rašytojai: Alė Rūta — su belestistikos ištrauka „Paslėptų veidų“, Bernardas Brazdžionis ir Pranas Vasvydas — su naujaisiais eilėrašciais. Muzikiniu kompoz. Giedros Gudauskienės intarpu literatūros vakarą papildė sol. Birutė Dabšienė su pianiste Raimonda Apeikyte, pirmą kartą atlikdamos du dainomis paverstus L. Andriekaus eilėraščius — „Seną laikrodį“ ir „Gintarelius“.

ASTUNOLIKTAJAI STRAIPSNIO KONKURSA paskelbė Čikagos žurnalas „Laiskai Lietuviams“. Straipsnis, turi būti apie dvasinį pašaukimą, bet jo temą pasirenka patys autoriai, sprenddami šio pašaukimo problemas, kurios ypač yra aktualios mums, lietuviams, dėl mažėjančio kunigų bei vyrų ir moterų vienuolių skaičiaus. Straipsnio ilgis — iki 3.000 žodžių. Konkursu dalyviai į pasirašo slapvardžiu, užklijuotame voke duodami savo vardą, pavardę, adresą ir telefoną. Atsiųsti „LL“ redakcijai reikia iki kovo 1 d. šiuo adresu: 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA. Vertintojų komisiją sudaro: kun. V. Bagdavičius, D. Binkdienė, A. Likanderienė ir kun. dr. J. Prunskis. Numatytos penkios mecenatų parūpintos premijos: I \$150 — dr. L. Kriaučiūnui, II \$100 — J. Lieponio, III \$75 — kun. I. Urbono, IV \$50 — S. Rudienės ir V \$25 — kun. dr. J. Prunskio. Jos visos bus paskirtos tik tokiu atveju, jeigu vertintojai ras pakankamai įdomių straipsnių.

MAZOJŲ FILHARMONIJOS BAROKO SALE restauruotoje Vilniaus Bonifratų šventovėje buvo atidaryta senosios muzikos koncertais. Koncertinius vargonus jau pernai rudėnį sumontavo čekų firma „Rieger Kloss“. Vieną tokių koncertų surengė žymusis vargonininkas Leopoldas Digrys, smuikininkas Eduardas Digrys ir Vilniaus operos bosas Vacys Daunoras. Kūcerte skambėjo J. S. Bacho, G. F. Haendelio, italų klasikų A. Corello ir J. Perio kūriniai.

MENO DARBUOTOJŲ RŪMUOSE vilniečiai sausio 21 d. paminėjo rašytojos Jievos Simonaitytės 80 metų amžiaus sukaktį. Minėjimą įvadiniu žodžiu pradėjo rašytojas J. Balutis, sovietinį „Tautų draugystės“ ordina įteikė poetas E. Miežaitis, sveikino naujasis kultūros „ministris“ J. Bielinis. Apie šios rašytojos gyvenimą ir kūrybą kalbėjo rašytojas M. Sluckis. Po gausių sveikinimų padėkos žodį tarė pati J. Simonaitytė. Iš „Literatūroje ir Mene“ paskelbtą pasikalbėjimo paaiškėjo, kad J. Simonaitytė jau nieko nerašo ir kad prieš N. Metus gulėjo Vilniaus ligoninėje. Gyvena Antakalnyje, prižiūrima šeimininkės Domutės, kuri jai išverda kaimiškų ragintų kopūstus.

ESTRADINIS KAUNIEČIŲ ANSAMBLIS „Versmė“, vadovaujamas K. Ignatavičiaus, grįžo iš sėkmingų gastrolių Čekoslovakijoje. Išvykos koncertuose ypač šilta buvo sutiktos lietuvių liaudies dainos, atliekamos „Gintarinės triūbos“ konkurso laureatės J. Miščukaitės ir L. Čeprecko. Savo išvyką „Versmė“ užbaigė specialiu koncertu kauniečiams, pakartodama Čekoslovakijoj skambėjusią programą.

DAIL. JONAS BURACAS, 78 metų amžiaus, mirė sausio 15 d. Kaune. Vėlonis buvo baigęs Kauno meno mokyklą, grafiką studijavęs pas A. Galdiką, tapybą — J. Vienožinskio studijoje. 1929-30 m. mokėsi Paryžiuje, vėliau studijas gilino Rygos ir Berlyno dailės akademijose. 1923 ir 1924 m. buvo laimėjęs Lietuvos pašto ženklų konkursus, turėjo paruošę kryžių ir ornamentikos piešinių rinkinį. Pedagoginį darbą iki 1951 m. dirbo Kauno taikomosios ir dekoratyvinės dailės institute. Labiausiai pasižymėjo kaip Lietuvos peizažų kūrėjas.

LITUVIŲ RASYTOJŲ SAJUNGA papildė septyni nauji nariai: poetai — Stasė Bucevičienė, Leonardas Gutasakas, Gediminas Jokimaitis, Vytautas Skripka, prozininkai — Viktoras Brazauskas, Ramūnas Klimas ir vertėjas Vytautas Petrauskas. S. Bucevičienė, gimusi 1936 m., yra išleidusi poezijos rinkinį „Žalios žolės žaidimai“, „Žiburyt tamsoj“. Dirba Skuodo laikraščio „Mūsų žodis“ redakcijoje. V. Brazauskas kūrė atstovauja prozos knygos „Vasaros muzikantai“, „Antrakart gimę“, apsakymai vaikams kolektyviniam veikale „Pirmoji pergalė“. Jis rašytojas, gimęs 1941 m., dirba vyr. redaktorium respublikinėje Vilniaus bibliotekoje. Poetas L. Gutasakas, gimęs 1938 m., yra dailininkas tapytojas ir teatro dekoratorius. Jo kūrybos kraitį sudaro rinkiniai „Ištrūko mano žirgai“, „Vartai po liedmedžių“, knygos vaikams „Du žvirbliai“, „Vaško dvarėlis“, „Girių giesmės devynbalsės“, „Sakmės apie bičių darbus“ ir „Baltasparniai malūnėliai“. Mokslių Akademijos fizikos ir matematikos instituto mechanikas G. Jokimaitis, išleisdamas poezijos knygas „Vandenų muzika“ ir „Su naktim kalbėsiu“, yra gimęs 1920 m. Prozos knygų „Paukščių lesinimo šventė“, „Atostogos po Aukštaitijos pilnaitimi“ autorius R. Klimas, gimęs 1945 m., darbuojasi „Komjaunimo Tiesos“ redakcijoje. Vertėjas V. Petrauskas, gimęs 1909 m., yra vyriausias „Vagos“ leidyklos redaktorius, mokantis vokiečių ir rusų kalbas. Iš jo verstų autorių minėtini: N. Ostrovskis, A. Tolstojus, T. Dreiseris, E. M. Remarque, S. Zweigas. Poetas V. Skripka, gimęs 1943 m., yra išleisdamas rinkinius „Dangiškos eglės“, „Jūros klėtyt“, knygas vaikams „Medžio mokyklėlė“ ir „Saulės obuolyt“.

NESENIAI IŠLEISTA KNYGA „Lietuvių kalba XVII-XVIII a. viešajame gyvenime“ sutelkė archyvine dviejų šimtmečių lietuvių kalbos medžiagą, kurią buvo surinkęs vėlonis filologijos dr. Jurgis Lebedys. PANEVEŽIO DRAMOS TEATRAS savo repertuarą praturtino naująja kauniečio Raimundo Samulevičiaus sonata scenai ir klavesinui „Laukimas“, režisuota J. Mitlino. Scenovaizdžių eskizus sukūrė dail. K. Vaičiulis, muziką — kompoz. T. Makalinas. Dviejuose premjeros spektakliuose pagrindinius vaidmenis atliko aktorai D. Vidugirytė, J. Garlauskas, A. Paulavičius ir D. Malėnaitė. VYTAUTO BUBNIO romaną „Po vasaros dangum“, išverstą Helmut Kompo, išleido R. Vokietijos leidykla „Volk und Welt“.

ISTORINIO KAUNO MUZEJAUS bokšto varpų muzika skamba Latvijos sostinėje Rygoje. Latvių, restauravę visame mieste augščiausią Sv. Jono katedros bokštą su senoviskiu laikrodiu, jo valandų dūžius nutarė papildyti latviškos dainos varpų muzika. Kadangi bokštas tokių varpų neturi, magnetofono įrašą Kaune atliko kompozitoris Viktoras ir Giedrius Kuprevičiai.

MAZOJŲ FILHARMONIJOS BAROKO SALE restauruotoje Vilniaus Bonifratų šventovėje buvo atidaryta senosios muzikos koncertais. Koncertinius vargonus jau pernai rudėnį sumontavo čekų firma „Rieger Kloss“. Vieną tokių koncertų surengė žymusis vargonininkas Leopoldas Digrys, smuikininkas Eduardas Digrys ir Vilniaus operos bosas Vacys Daunoras. Kūcerte skambėjo J. S. Bacho, G. F. Haendelio, italų klasikų A. Corello ir J. Perio kūriniai.

MENO DARBUOTOJŲ RŪMUOSE vilniečiai sausio 21 d. paminėjo rašytojos Jievos Simonaitytės 80 metų amžiaus sukaktį. Minėjimą įvadiniu žodžiu pradėjo rašytojas J. Balutis, sovietinį „Tautų draugystės“ ordina įteikė poetas E. Miežaitis, sveikino naujasis kultūros „ministris“ J. Bielinis. Apie šios rašytojos gyvenimą ir kūrybą kalbėjo rašytojas M. Sluckis. Po gausių sveikinimų padėkos žodį tarė pati J. Simonaitytė. Iš „Literatūroje ir Mene“ paskelbtą pasikalbėjimo paaiškėjo, kad J. Simonaitytė jau nieko nerašo ir kad prieš N. Metus gulėjo Vilniaus ligoninėje. Gyvena Antakalnyje, prižiūrima šeimininkės Domutės, kuri jai išverda kaimiškų ragintų kopūstus.

V. Kst.

GO WESTREALTY LTD.
2273 DUNDAS ST. WEST
TORONTO, ONT. M6R 1X6
(prie Bloor St. W., priešais "Towers" aikštę)**HIGH PARK BLVD. — PARKSIDE DR.**, 10 kambarių atskiras mūrinis namas: 4 kambariai pirmame aukšte, 3 virtuvės, 3 prausyklos, alyva-vandeniu šildomas, garažas, \$6,500.00 į metus nuomos pajamų. Prašoma kaina tik \$59,800.00 su \$7,000.00 įmokėjimu.**MAVET AVENUE — ANNETTE**, atskiras 8 kambarių namas, dvi prausyklos, trys virtuvės, ekstra kambarys rūsyje. Garažas ir geras privažiavimas. Įmokėti \$6,000; namas be skolu.**PEARSON AVENUE — RONCESVALLES**, mūrinis 7 kambarių namas, dvi virtuvės, naujas stogas, naujai įvesta elektros sistema. Vieta garažui. Įmokėti apie \$6,000. Viena skola išmokejimai. Prašoma kaina \$48,000.**WRIGHT AVENUE — INDIAN RD.**, apie \$100,000 įmokėti; 10 kambarių per tris aukštus, 3 prausyklos, vandeniu šildomas, garažas su plačiu įvažiavimu. Vieni patalynės patalynės — geras pirkiny.**MISSISSAUGA**, Delkus Cresc. — Cawtra Rd., gražus, apynaujis, mūrinis 7 kambarių namas; per du aukštus, 4 miegamieji kambariai, gražiai išdekoruotas ir išklotas kilimais. Moderni, graži virtuvė, du dideli ir gražiai įrengti kambariai rūsyje. Dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu. Galima tuoj užimti.**ST. JOKUBAITIS** — (bendradarbis)

Toronto Real Estate Board narys

Tel. 534-3511 — namų 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.**NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS**

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 11 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3

Antradieniais 10-3

Trečiadieniais uždaryta

Ketvirtadieniais 10-8

Penktadieniais 10-8

Šeštadieniais 9-1

Sekmadieniais 9.30-1

MOKA UŽ:

term. indėlius 2 metų 9¼%

term. indėlius 1 metų 9%

pensijų ir namų s-tas 9%

taupomąsias s-tas 7½%

depozitų-čekių s-tas 6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines 9½%

nekiln. turto 9½%

investicines 10½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

Simon's TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto

Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požemini.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas ADMIRAL,
"stereo" ir kitos rūšies aparatus.

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W.,

Tel. 533-5454

Lietuviams daroma

Toronto 3, Ontario

NUOLAIDA

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305

1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE • pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudus fondus mokslui eiti

2 Carlton Street, suite 714

Namai: 766-5857 • Raštinė: 363-7881

Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

Dufferin RADIO AND TV

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Priėmimo specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti ir vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Tarptautiniame moterų rankinio turnyre

Varšuvoje dalyvavo trys komandos — Varšuvos "Iskra", Prahos "Slavija" ir Kauno "Žalgiris". Turnyrą laimėjo žalgiriečiai, lenkes įveikusios 21:15, čekoslovakas — 19:13.

Su Sovietų Sąjungos boksinių rinktinė JAV viešėjo ir vilnietės Darnas Pozniakas, Meksikos olimpiados čempionas. Jis jau yra pasitraukęs iš ringo, vadovauja Vilniaus "Darbo rezervų" boksinių mokyklai ir yra tarptautinės kategorijos teisėjas. Išvykos metu D. Pozniakas buvo teisėju amerikiečių ir sovietų boksinių susitikimuose.

Naujoje Vilniaus sporto salėje varžėsi "Žalgiris", "Dinamo" ir "Neomun" lengvatlečiai. Šį kartą buvo prarastos tik atskiros šių sporto draugijų varžybos geriausiems lengvatlečiams išrinkti. Jose paaiškėjo, kad ilgametis suolių ir augstų čempionas Kęstutis Sapka jau susilaukė pakaitų. Net 9 jauni suolininkai įveikė 2 metrų augstį. Keturi jų priklauso tik jaunių grupei. Pirmavo dinamietis R. Kazlauskas, iššokęs 2 m ir 14 cm. Antroji vieta teko taigpi dinamiečiui V. Katiliui su 2 m ir 14 cm, trečioji — žalgiriečiui V. Kučkoviui su 2 m 10 cm. Lietuvos uždaryto patalpų triušolio rekordą iki 15 m 61 cm pagerino vilnietis stud. V. Jurgaitis. Nublogai pasirodė R. Plungė, rutulį nustumęs 19 m 19 cm, ir vilnietė V. Bardauskienė, į tolį nušokus 6 m 31 cm.

Kauno sporto halėje surengtose mažojo futbolo varžybose įėgas išbandė 12 komandų. Stipriausi buvo Kauno "Kelininko" futbolininkai, baigmėje 1:0 santykiu įveikė Kauno "Atletą". Trečioji vieta teko Kauno "Inkaro" atstovams. Geriausių varininku buvo išrinktas "Atleto" komandos narys V. Liubšys, geriausių gynėjų — "Kelininko" žaidėjas K. Bričkus. Daugiausia įvarčių — visą dešimtį įmūšė inkarietis S. Kuzminas.

JAUNIŲ RINKTINĖ — "GYVATARAS"

Australijos berniukų rinktinė sužaidė draugiškas rungtynes su tuo metu Australijoje besilankančiais Hamiltono tautinių šokių grupės "Gyvataras" krepšininkais. Nors ir nevisai pilnos sudėties Australijos lietuvių krepšinio prieauglis parodė gana gražų žaidimą pirmame kėlinyje, bet nuovargis tarė savo žodį antroje kėlinyje — laimėjo "Gyvataras" 36:48 (20:22). Žaidė: R. Butkevičius 20, V. Lukošius 14, R. Tirilis 5, T. Kochanka 4, E. Tirilis 3 ir E. Juškevičius 2. Pralaimėtojųms taškus iškovojo: P. Sutas 16, E. Paškevičius 5, D. Sutas 5, P. Urnevičius 4, K. Jomantas 3 ir G. Lubinovičius 3. Aplamai 27-toji Australijos lietuvių sporto šventė praėjo pakilioje nuotaikoje, nestokojo gražių rungtynių, audringų kovų bei jaudinančių momentų. Sekanti sporto šventė įvyks gruodžio 27-31 d.d. Hobarte, Tasmanijoje. Visi sportininkai jau dabar pradeda rimtai joms ruoštis, nes sekančioje sporto šventėje bus sudarytos rinktinės, kurios atstovaus Australijos žemynui pasaulio lietuvių sporto žaidynėse 1978 m. Kanadoje. Robertas Sidabras

STALO TENISO RINKTINĖ

Kanados Stalo Teniso Sąjunga sudarė vyrų ir moterų rinktinės Britų Bendruomenės pasaulio varžyboms. Pirmosios varžybos įvyks Guernsey, Britanijoje, kovo 16-23 d.d., antrosios — Birminghame, Britanijoje, kovo 26 — balandžio 5 d. I moterų rinktinę pakviestos R. Banerjee, I. Cordas ir V. Nešukaitytė, antrininkės B. Plučaitė ir G. Nešukaitytė. Vyrų rinktinėje lietuviškų pavardžių nėra.

VYČIO ŽINIOS

Vyta ir Onutė Pulkis, atšventusius sidabrinę vedybų sukaktį, sveikiname ir linkime ilgiausiu metų.

Visuotinis metinis susirinkimas įvyks vasario 27 d., 3 v. p. p., Liet. Namuose. Visų narių dalyvavimas būtinas.

Reikšminga laimėjimą pasiekė jaunoji Vyčio stalo tenisininkė Glorija Nešukaitytė: vasario 6 d. Pickering įvykusiame stalo teniso turnyre moterų klasėje iškovojo pirmą vietą. Baiginiame žaidime 3:1 ji nugalėjo Rupa Banerjee. Tai antroji Glorijos šio sezono pergalė prieš dabartinę Kanados stalo teniso meistere, šalia šio laimėjimo G. N. dar laimėjo pirmas vietas mergaičių 15, 17 ir mišraus dvejetainio varžybose poroje su latviu V. Skujins.

Jauniai A (18) CYO lygos rungtynėse, talkinami jaunių C (14), laimėjo rungtynes prieš St. Peters 55:28. Žaidė: Duliūnas 25, Krawczyk 6, Balsys, J. Karpis 4, A. Slapšys, P. Stauskas 2, V. Grabauskas 2, Kasperavičius 10, Tutlys 6.

Jauniai B (16) to pačios lygos rungtynėse, talkinami tu pačių žaidėjų, pralaimėjo St. Steven komandai 18:28. Žaidė: Kasperavičius 6, Balsys, A. Slapšys, V. Grabauskas 6, J. Karpis 4, Tutlys 2, Budrys.

Jauniai D (12) CYO lygos rungtynėse nugalėjo H. Rosary komandą 22:19. Žaidė: R. Karpis 10, G. Grabauskas 10, J. Namikas 2, Marcinkevičius, L. Azubalis, Stanulius.

Baltiečių ir lietuvių slidinėjimo pirmenybės įvyks vasario 19 d. Devils Elbow slidinėjimo vietoje. Šiose pirmenybėse vėl gausiai numato dalyvauti Vyčio jaunimas ir veteranai. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Mergaičių ir vyrų tinklinio komandos vasario 5-6 buvo nuvykusios į Detroitą. Mergaičių tinklinio komanda žaidė su Kovu; laimėjo du žaidimus ir vieną pralaimėjo šeštadienį, du žaidimus laimėjo sekmadienį. Taip pat jos žaidė ir su Kovu moterų komanda. Ausrietės laimėjo po du žaidimus šeštadienį ir sekmadienį. Žaidė Jūratė Lukošaitė, Dana ir Lina Radžiūnaitės, Gina ir Lora Žukauskaitės, Diana Baleišytė ir Ema Dermott.

Vyrų tinklinio komanda šeštadienį laimėjo du žaidimus ir vieną pralaimėjo Kovui, o sekmadienį laimėjo tris žaidimus. Žaidė A. Gatavėkas, A. Baltakys, A. Mackevičius, Algis ir Ant. Kairiai ir M. Leknicas, kuris yra abiejų komandų treneris. Vyta. Štūkys yra trenerio pavaduotojas.

Treniruotės vyksta penktadieniais, 7 v.v., James Culman salėje, 605 Willard Ave. (į šiaurę nuo Anette). Antradieniais, 8 v.v., susirenka žaisti kas tik nori. Tada žaidžia, nežiūrint priklausymo komandai. Vyrų ir mergaičių komandos mieliai priimtų žaisti tuos, kurie norėtų įstoti į komandą.

Vyrų krepšinio komanda vasario 2 d. žaidė su Shick Shooters lygos komanda. Iš pradžios mūšiskiai buvo pasimetę, tad sevciai vedė 18:0. Po to mūšiskiai pasistengė ir pirmą puslaikį baigė 47:44 laimėjimu. Buvo gyvos rungtynės, kurias mūšiskiai laimėjo 88:68. Daugiausia taškų (26) įmetė E. Norkus. Žaidė: A. Šlekys, R. Sriubiškis, V. Deimantavičius, Valickis, A. Grigonis ir Tanos. Ši komanda yra antroje vietoje šioje lygoje.

Vyrų krepšinio komanda vasario 6 d. laimėjo draugiškas rungtynes prieš Burns Heating, E. Punksis žaidė tik pirmą puslaikį. Daugiausia krepšių įmetė A. Stankus — 28, L. Rautinš ir K. Bartusevičius po 16, R. Underys 15, V. Deimantavičius 12, A. Grigonis 11, K. Urbonas 8, L. Placiakis 6, Tanos (treneris) 4.

Moterų krepšinio komanda vasario 8 d. laimėjo prieš IPA 51:38. Taškus laimėjo Roma Breen-Birštaitė, Silvija Ranonytė-O'Sullivan ir Gražina po 4, Jonė Simonaitytė 6, Dita Klimaitė 14 ir Kristina 19.

Ašros klubo valdyba dėkoja V. Skrebutėnui, V. Ignaičiui, V. Montvilai ir H. Chvedukui už piniginę paramą.

LILIJĄ ZENKEVIČIŪTĘ, "Tėviškės Žiburių" skyriaus "Jaunimo Žiburiai" redaktorę ir Toronto lietuvių studentų klubo pirmininkę, pranešinėja programa "T2" spaudos vakare. Nuotr. St. Dabkaus

Moksleivių ateitininkų žiemos kursuose Dainavoje 1976-77 m. Iš kairės: Algis Putevis, paskaitininkas, kun. J. Šarauskas — kapelionas

MEDUS

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas.

Induose ar koriuose.

Iš bitynio: 30 Dewson St.,

Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

Ateitininkų žinios

Susirinkimas. Vasario 6 d. Toronto moksleiviai turėjo susirinkimą Prisikėlimo patalpose po 10 v. Mišiu. Susirinko 25 moksleiviai. Rima Gustainytė pranešė, kad ses. Ignė ruošia moksleiviams rekolekcijas — susikaupimo savaitgalį. Visi nusprendė surengti iškylą slidinėti kovo mėnesį. Po pranešimų visi išsikirstė ir kampūs ir pradėjo kurti įvairius rašinėlius ateitininkų metiniam laikraščiui "Pirmyn Jaunime", kuris bus išleistas per kuopos šventę balandžio 30 d. Visi skubiai kūrė, parašė rašinėlius ir ėjom prie sekančio darbo. 1976-77 m. Dainavos žiemos kursų dalyviai parodė praktinį darbą, kurį buvo atlikę per kun. J. Šarauską paskaitų kursuose. Visi nutarė, kad buvo sunku, bet ir įdomu. Baigę susirinkimą, pasivaikino sausainiais ir gerimais.

Raginame visą gimnazijos amžiaus jaunimą prisijungti prie moksleivių ateitininkų.

Valdyba

Žiemos kursai. 1976 m. gruodžio 26 d. į Dainavos stovyklavietę suvažiavo 40 moksleivių ateitininkų iš įvairių vietovių. Visi linksmi ir dabinę nusiteikę susirinko į XII kursų, kurių programą paruošė kun. St. Yla, kuris pats dalyvavo kursuose ir skaitė dalį paskaitų. Kiti lektoriai: Algis Putevis, Kęstutis Šeštoka, Onilė Šeštoka, Almis Kuolas, Rimas Juzaitis, dr. K. Skrupskelis, kun. K. Trimakas ir kun. J. Šarauskas. Šalia kunigo Ylos, kuris buvo kursų koordinatoriumi, dirbo nemažas būrys jaunų vadovų. Komendantu pareigas ėjo Petras Kisielius, o berniukų vadovais buvo Arvydas Žygas (organizavo ir vakarines programas), Andrius Razgaitis ir Darius Mičiūnas. Mergaitėms vadovavo Dainė Narutytė, Natalija Latožaitė, Loretta Stončiūtė ir Vita Musonytė. Stovyklos kapelionu buvo kun. J. Šarauskas.

Nors paskaitos, diskusijos ir praktiniai darbai užėmė daug kursantų laiko, jie spėjo pasilinksinti, pasportuoti ir gerai susidraugauti. Žiaurus šaltis nepajėgė sugadinti nepaprastai geros nuotaikos, o vėjas — nutildyti dainų.

Tarp įvairių linksmybių buvo ir rimtesnių momentų. Kun. J. Šarauskas surengė labai išpūdingą susikaupimo vakarą. Paskutinį vakarą kursantai pasirodė su sava kūryba ir literatūros ištraukų skaitymu.

Kursai užsibaigė oficaliu uždarymu ir N. Metų sutikimu. Visi smagių šokių, net pamirše, kad sekanči ryta reikės išsikirstyti. Taip greitai prabėgo Dainavoje ši savaitė. Visi liūdnei atsiveikino, pasižadėjo sugrįžti kitais metais.

Skautų veikla

• Vasario 16 "Šatrijos" ir "Rambyno" tūntai paminėjo iškilmingomis pamaldomis Prisikėlimo šventovėje ir bendra sueiga L. Namuose vasario 6 d. Dalyvavo vyr. brolių skautininkas s. fil. S. Miknaitis ir v.s. Č. Kiluilis iš Bostono, dabartinės skautybės fondo pirmininkas. Skautus-tes pasveikino KLB Toronto apyl. pirm. P. Sturmas, kūrėjų-savonorių vardu S. Banelis, LN pirm J. Stražas ir svečiai skautininkai. Buvo skaucių žiados ir pasižymėjusių apdovanojimai bei pakėlimai į augštesnius laipsnius. Pabaigoje sugiegos dalyviai pavaišinti kavute.

• Vasario 5 d. brolių vadovų v.eigoje su vyr. skautininku išklauskas pastarojo pranešimas ir diskutuoti aktualūs klausimai, ilgiau su stojant prie veiklos pagyvinimo, vadovų paruošimo.

• "Šatrijos" tunt. S. D. Keršienė Vasario 16 sueigio savo pareigas perdavė naujai tuntininkei vyr. sk. v. sl. V. Grybienei. Visais skaucių reikalais kreiptis adresu: 17 Algonquin Ave., Tor., tel. 532-7284.

• Vasario 27 d., 11 v. r., skautų būkle šaukiamas "Šatrijos" ir "Rambyno" vadovų-vių pasitarimas Kaziuo mugės reikalu. Prašom visus dalyvauti, bent po 1 iš draugovės.

• Vasario 16 proga ordinu "Už nuopelnus" su rėmėjo kaspinu apdovanoja Laima Senkevičienė, daug metų globojusi sknt. Stepo Kairo muzikinį vieneta. Vilkiukų dr-vės globėja vyr. sk. v. sl. O. Balsienė apdovanoja ordinu "Už nuopelnus". "Vėliavos" žymenį gavo Mindaugo dr-vės adj. sl. Edvardas Grybas; "Pažangumo" žymenį — vl. R. Sriubiškis ir P. Turūta. I vyr. laipsnius pakelti — į psl. T. Valickis, P. Turūta, E. Slapšys ir T. Kasperavičius; į vl. I. E. Punksrys.

• Vasario 20 d. įvyks bendrinis Vasario 16 minėjimas, kuriame dalyvaus tuntu vėliavos: 9.30 v. r. evangelikų-liut. šventovėje, 11.30 v. r. Prisikėlimo šventovėje ir popiet Anapilio salėje.

• LS Sesierys skautininkų saskyrdis įvyks kovo 26-27 d.d. Čikagoje, Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie. Registracija — iki vasario 28 d. pas skautininkų skyriaus vedėją s. D. Siemaskienę, 443 Wolf Hill Rd., Dix Hills, N.Y. 11746, tel. 516-271-8214. Mokestis — \$30. Nedalyvaujantioms operos spektaklyje — \$22. Registruojantis įmokama \$5. • Mindaugo dr-vės Kūčių dienos aprašymo konkursą laimėjo kand. Juozapas Namikas, II v. Algis Balsys, III v. Gintas Sendzikas. Sekanti dr-vės sueiga — vasario 21 d. Skautiškas acū v.s. V. Skriskui už pašnekesį dr-vės vyčiams kandidatams.

• "Šatrijos" tunt. pavaduotoja pakuviesta v. vl. E. Namikienė, tel. 534-3763. Č. S.

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMU**BERESFORD-BLOOR**, atskiras, 8 kambariai per 2 aukštus, pakeistas dujų šildymas, užbaigtas rūsys, įvažiavimas ir garažas; įmokėti \$15,000.**INDIAN RD.**, 19 kambarių, didelis gražus namas, legaliai pakeistas; 5 butai, rūsys, naujas šildymas; didelis sklypas, platus privatus įvažiavimas, mūrinis garažas dviem mašinoms; reikia parduoti; palikimas; papiginta kaina.**BOUSTEAD**, atskiras tributas, 13 kambarių per 3 aukštus, vandeniu apšildomas; gilus sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir požemini.**BLOOR — QUEBEC**, 11 kambarių, atskiras plytų namas per du aukštus, modernios vonios ir virtuvės, pilnai užbaigtas augštas rūsys, vandeniu apšildomas, geras įvažiavimas, 2 garažai, įmokėti \$20,000; kaina nupiginta, nes namas turi būt parduotas.**EVANS — COLBECK**, atskiras plytų namas, 8 kambariai per 2 aukštus, pilnai užbaigtas rūsys (3 kambariai), 2 prausyklos, nauji elektros laidai, variniai vamzdžiai; namas geroje vietoje ir gerame stovyje; garažas; įmokėti tik \$10,000.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

BABY POINT, 12 kambarių 10 metų senumo modernus namas, 80 x 200 sklypas, 4 prausyklos, 3 židiniai, garažas dviem automobiliams; tinka profesionalams. Kaina — \$275,000.**BLOOR — LANDSDOWNE**, 6 kambarių plytinis namas, prijungtas, moderni prausykla ir virtuvė; angliai išvažiuoja iš provincijos; parduodama su visais baldais, 2 krosnys, 2 šaldytuvai, plaunamoji ir džiovinamoji mašinos, naujas apšildymas, garažas; prašo tik \$47,000; mažas įmokėjimas; tinka jaunavedžiams pradėti gyventi.**JANE — ST. CLAIR**, atskiras medinis namas, 2 virtuvės ir 2 prausyklos, oru apšildomas; geras pirkiny pradžia; prašo \$43,900 su \$5,000 įmokėjimu; platus, privatus įvažiavimas.**JANE - ST. CLAIR**, atskiras medinis namas, 6 kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas; pigus pirkiny; įmokėti \$5,000.**ETOBICOKE KRAUTUVĖ**, apynaujis pastatas, nuoma \$300 į mėnesį; nuomininkas viską apmoka, išskyrus mokesčius; mirtgicius be nuosimčių; prašo \$53,000. Geras investavimas.**WASAGA BEACH (PASONEJE)**, naujas, vienaaukis 3-jų miegamųjų namas su geras ūkio pastatais; 86 akrų derlingos žemės, teka mažas upelis; visai arti Nottawasaga upės; asfaltuotas kelias. Savininkai ima vieną mirtgicijų. Geras pirkiny.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE I NAMUS

489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
9% už 1 m. term. dep.
9% už pensijų ir namų planą
8% už spec. taupymo sąsk.
7½% už taupymo s-tas
6% už čekių s

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

PARODA

Vasario 4 d. Jaunimo Centre esančioje Čiurlionio galerijoje atidaryta 23 lietuvių dailininkų paroda, skirta Lietuvos nepriklausomybės paminėjimui. Toji parodų tradicija čia tęsiama jau daug metų. Parodą atidarė galerijos direktorė dail. M. Gaižutienė, žodį tarė galerijos globos komiteto pirmininkė J. Jasaitis. Speciali vertintųjų komisija atrinko tris geriausius kūrinius, už kuriuos buvo paskirtos premijos. Lietuvių Fondo skirta pinigine premija laimėjo dail. Vl. Žilius, neseniai atvykęs iš okupuojamos Lietuvos. Čiurlionio galerijos premija paskirta dail. Audronei Ambrozaitytei. R. Genčiaus premija, skirta per LB Vid. Vakarų apygardos valdybą, gavo dail. Vanda Balukienė. Paroda truks iki vasario 18 d.

PARDUOTA KNYGŲ UŽ \$1000

Tuojuo parodos atidarymo Jaunimo Centro kavinėje įvyko kiti pasirodžiusio naujo veikalų albumo "Pensilvanijos angliakasių Lietuva" sutiktuvas. Nors ištisą dieną smarkiai snigo, bet tiek ir parodos atidaryma, tiek ir naujo veikalų sutiktuvas susirinko daugelis lietuvių visuomenės. Naująjį leidinį turėjo pristatyti iš Klevelando specialiai pakviesta Ingrida Bublėnė, bet, kai visuomenė susirinko į veikalų sutiktuvas, Ingridos lėktuvas dar skraidė ore, negalėdamas nusileisti dėl siaučiančio sniego pūgos. Todėl apie "Pensilvanijos angliakasių Lietuvą" per pusvalandį pasirodė tiksliai ir įdomiai pakalbėjo žurn. Vyta. Kasimėnas. Savo išpuodį jis keliolika metų Pensilvanijoje, renkantis naujam veikalui medžiagą, ir apie tai, kaip gimė pats veikalas, papasakojo žodinio teksto autorius Vl. Būtenas, supažindinęs su įveikto sutiktuvas atvykusia Pensilvanijos III kartos lietuvių sesele Alberta. Kun. A. Kezys, meninėmis ir istorinėmis nuotraukomis iliustravęs stambųjį leidinį, pasakojo apie jo įsteigto naujos knygos leidyklos išleistas ir numatytas išleisti veikalus, dėkojo visiems talkininkams, padėjusiems paruošti "Pensilvanijos angliakasių Lietuvą", ir įteikė jiems naują išleistą knygą. Jų tarpe buvo knygos dailininkai — V. Lukas, P. Aleksa, jų asistentė V. Polkaitytė, patarėjai prof. J. Puzinas, kun. dr. J. Prunskis, kun. J. Vaisnys, SJ, kun. A. Tamošaitis, SJ, ir kt. Prisiminti veikalų portfolio autoriai Elena ir Jurgis Bradūnai, kurie dabar dirba Vašingtone ir negalėjo į sutiktuvas atvykti.

Padarius pertrauką, gausūs lietuviškos knygos mylėtojai apstojo knygomis apkrautą stalą ir per pusvalandį nupirko 43 "Pensilvanijos angliakasių Lietuvos" egzempliorius už \$860. Taro patarimai dar pirkto ir Sv. Kazimiero kapinių albumą "Palikę tėviškes namus", išleista tos paties leidyklos. Tą vakarą lietuviškų knygų buvo parduota už \$1,000.

Atvykę Lietuvių Fondo darbuotojai — tarybos pirm. dr. G. Balukas, v-bos vicepirm. A. Rėklaitis, sekr. K. Girdvilas ir ižd. K. Barzdukas kun. A. Keziui įteikė Lietuvių Fondo skirstymo komisijos paskirtus \$2000. iš tos sumos \$1000 skiria naujiems veikalams — albumams leisti, kitas \$1000 — naujiems lietuviškiems filmams. Čekius įteikdamas, nuosirdžiai žodį tarė K. Barzdukas. Šalia visų mecenatų, ypač su didele pagalba prisimintinas prel. J. Karalius, "Pensilvanijos angliakasių Lietuvos" išleidimą parėmęs \$10,000 auksu. Su pagalba prisiminti anų apylinkių veiklę kunigai — J. Neve-rauskas, Alg. Bartkus ir kt.

Apie 9 v. v. atvykusį Ingrida Bublėnė įdomiai kalbėjo apie senąją Pensilvanijos angliakasių Lietuvą šių dienų šviesoje ir atvėrė naujus faktus, būtent, kaip dabar atbudo lietuviška dvasia senosiose lietuvių angliakasių salose, kur gyvena daugiausia II, III ir IV kartos buv. angliakasių vaikaičiai ir provaikaičiai. Naujasis veikalas bus jiems didelis akstinas dar gyviau žengti lietuviškiu keliu.

Pajieškojimas

Jieškomas Edvardas Degutis, anksčiau gyvenęs 283 Duke St. E., Kitchener, Ont. Atsiliepti šiuo adresu: R. Sidabras, 17 Lucas St., Woodville South 5011, Australia.

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.v.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 S. ir F. Janavičiai

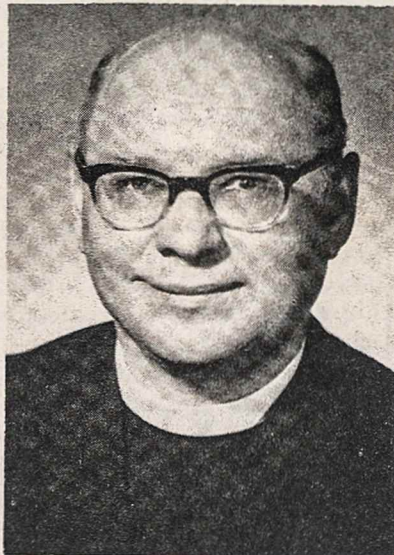
MIRE KUN. DR. P. GURECKAS

Knygos "Pensilvanijos angliakasių Lietuva" sutiktuvas kiek sudrumstė nelaukta žinia, kad tą vakarą, dalyvaudamas Lietuvių Dukterų Draugijos valdybos posėdyje, širdies smūgio ištiktas staigiai mirė tos draugijos įsteigėjas ir kapelionas kun. dr. Feliksas Gureckas. Jo sesutė dantų gyd. O. Bakaitienė kartu su kitais dalyvavo knygos sutiktuvių vakare. Iš čia skubiai buvo iškviesta į Sv. Kryžiaus ligoninę, kur jam pranešė, kad brolis jau miręs.

Kun. dr. F. Gureckas, gimęs 1912 m. Užpaliuose, buvo vienas veikliųjų kunigų, savo gyvenimą paskyręs mokslui, sielovadai ir lietuvių šalpai. Nesvetimas jam buvo ir spaudos darbas, nes dar Lietuvoje kurį laiką redagavo "Žemaičių Prietelių". Patėkęs į NKVD nermalonę, iš Lietuvos turėjo pasitraukti 1940 m. rudenį. 1944-45 m. buvo Vienos lietuvių kapelionas. Kadangi tuo laiku tūkstamčiai lietuvių atbėgėlių pateko į Viena, jis juos nuosirdžiai globojo, įsteigė net specialius namus pabėgėliams. Ypač jo didele globa pajuto Čiurlionio ansamblis, už tai vėliau jį pakėlė į garbės narius.

1950 m. atvyko į JAV, kurį laiką darbavosi Sv. Jono Krikštytojo par. Toronte. Čikagoje buvo pakviestas organizuoti didžiulios BALFO v. j. 1950 ir 1960 m., vėliau buvo išrinktas BALFO direktoriumi. Kol dar nebuvo L. Religinės Šalpos organizacijos, okupuojamos Lietuvos tikintiems padėti suorganizavo ir išsiuntė dešimtis siuntinių. Tą darbą dirbo tyliai — spaudoje jis nebuvo skelbiamas.

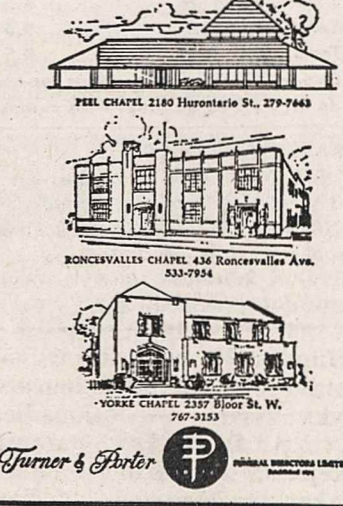
1959 m. vietinei lietuvių šalpai Čikagoje įsteigė Lietuvos Dukterų Dr. J. J. ilgainiui išaugusią iki 1000 narių su skyriais įvairiose vietovėse. 1975 m. gruodžio mėn. ištiktas dalinio paralyžiaus, jau buvo ligonis, bet Lietuvos Dukterų Dr. J. ir tada jautė jo jungiančią ranką. Gyvenimą paskyręs artimo šalpai, mirė gražia mirtimi — dalyvaudamas šalpos organizacijos valdybos posėdyje ir tik minutę prieš staigų širdies priepuolį baigęs tarti posėdžiui įžanginį žodį. Šių apžvalgų autorius kun. dr. F. Gurecko asmenyje neteko ne tik šeimos kapeliono, bet ir vieno iš artimiausių žmonių.

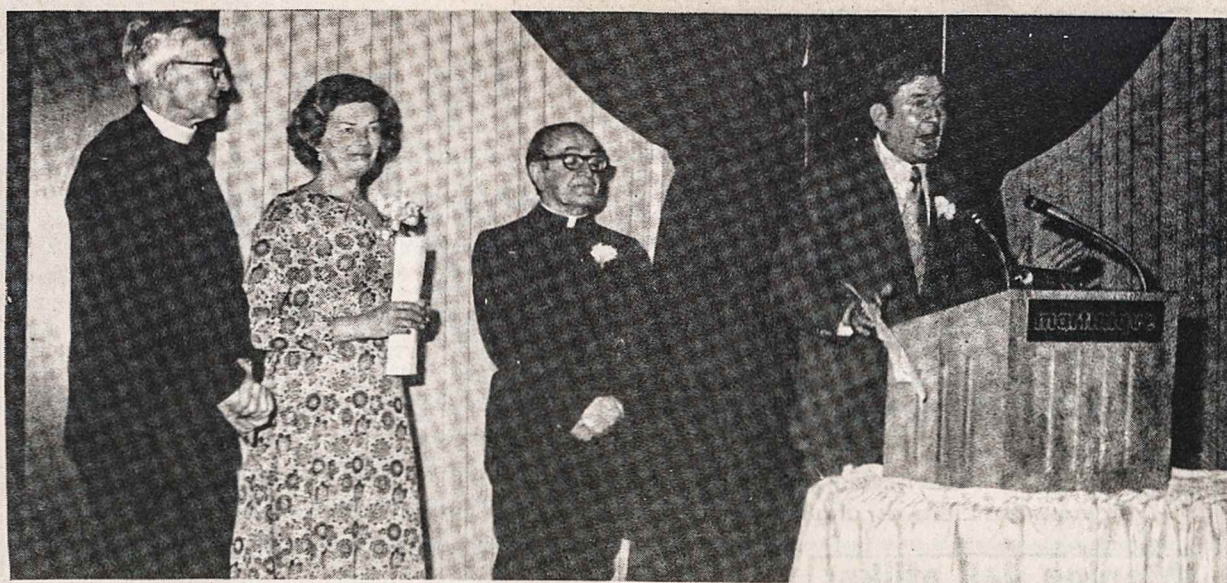
A. Kun. Feliksas Gureckas, miręs Čikagoje 1977. II. 4.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

TURNER & PORTER

Prieš įteikiant žurnalistikos premiją spaudos baliuje Čikagoje sausio 29 d. iš kairės: \$1000 premijos mecenatas kun. dr. J. Prunskis, vertintųjų komisijos sekr. rašyt. D. Bindokienė, žurnalistikos premijos gavėjas kun. J. Vaisnys, SJ, ir LRS cv vicepirm. Vl. Būtenas, pristatantis 592 sveikams premijos mecenatą ir laureatą. A. Stasiulis

Ata Petronelėi Prostenienėi

mirus, užuojautą reiškiamė jos dukrai BRONEI
MARKŪNIENEI, žentui, anūkiui ir
kitiems giminėm —

Leonas ir Jieva
Adamavičiai

Leopoldas ir Sofija
Balsiai

TORONTONT

Naujo imigracijos įstatymo paskelbimo proga vasario 17, ketvirtadienį, Toronte, Sheraton Centre, rengiamas plataus masto priėmimas, kuriame dalyvaus ir Kanados min. pirmininkas P. E. Trudeau. Jis įteiks 10-čiai naujųjų kanadiečių pilietybės pažymėjimus. Į šį priėmimą yra pakviesta daug svečių bei tautinių grupių veikėjų, jų tarpe ir lietuvių. Priėmimą rengia valstybės sekretoriaiats. Panašūs priėmimai bus rengiami ir kitose Kanados vietovėse.

Lietuvių Tautinių Šokių Institutas turės pasitarimą Toronte Detroito, sekr. V. Stankienė iš pirm. J. Matulaitienė iš Niujorko, vicepirm. G. Gobienė iš Detroito, sekr. V. Sankienė iš Čikagos, G. Breichmanienė iš Hamiltono. Vasario 26, šeštadienį, minėto instituto nariai bei narės pakviesti į metinį "Gintaro" koncertą Anapilio salėje. Bilietai gaunami pas O. Radzevičienę tel. 827-5620 arba A. Nausėdą tel. 231-1423. "Gintaro" tėvų-rėmėjų komitetas kviečia visus tautiečius dalyvauti koncerte. Smulkesnė informacija — skelbime.

Daugiakultūriškumą Ontario mokyklose svarstys specialioji konferencija š.m. balandžio 20-23 d.d. "Sheraton Centre" viešbutyje, Toronte. Ją rengia "The Ontario Association for Curriculum Development" ir kviečia dalyvauti ypač mokytojus. Konferenciją atidarys Ontario švietimo min. T. Wells, įvadinę kalbą pasakys buvęs naujųjų demokratų partijos vad. D. Lewis. Paskaitas skaitys žymūs pedagogai. Registracijos blankai gaunami minėtos organizacijos būstinėje, 1260 Bay St., Toronto, Ont. M5R 2B1. Registracijos kaina \$75.

A. A. Petronelė Prostenienė, 88 m. amžiaus, mirė vasario 11 d. Velionė kilusi nuo Biržų. Į Kanadą atvyko dukros B. Markūnienės iškviesta 1960 m. Velionė ilgą laiką sirgo. Palaidota iš Lietuvos Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse.

Canadian Art Memorials Ltd.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakydamas atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

V. BAČĖNAS All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,
Toronto, Ontario M6R 1X3

Visais kelionių
reikalais betkur
pasaulyje skambinti

tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

Tėviškes Žiburiai • 1977. II. 17 — Nr. 7 (1410) • 9 psl.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

irodymų. Policija, tyrusi šį incidentą, jokių kaltinimų premjerui R. Levesque nekeli.

Kanados finansų ministerija yra pasirodusi atgauti milijonus dolerių, kuriuos mokesčių mokėtojai kasmet sutaupo registruotos pensijos ir namų pirmojo programų piktinaudijom. Pensijos planui skiriami doleriai, dažniausiai iki \$3.500 sumos, įdėti į banką, yra atskaitomi kaip neapmokestinami. Pajamų mokesčių gerokai mažesniu nuosimčiu už juos teks mokėti tik tada, kai toks kanadiečių jau bus pensininkas. Kadangi šiuos pinigus banko sąskaiton reikia įnešti iki kovo 1 d., kaikiurie daugiau uždirbantys vyrai juos įneša į mažiau uždirbančios savo žmonos sąskaitą ir juos nurašo nuo apmokestinamos savo uždarbiso sumos. Tada žmona juos išsiima iš banko ir prisijungia prie savo mažesnio uždarbiso, sumokėdama gerokai žemesnį pajamų mokesčių, negu būtų turėjęs mokėti jos vyras. Finansų ministerija tikisi surasti visus šio plano piktinaudytojus, kai bus gauti 1976 m. pajamų mokesčių blankai. Didesnė ir sunkiau susekamą problemą sudaro taupymo planas namui pirkti, leidžiantis kasmet nuo pajamų mokesčio nurašyti ir bankan įnešti po \$1.000 iki bendros \$10.000 sumos. Šiuo atveju kaikiurie vyrai jau turi maiti šeimos namų užrašo savo žmonai ir patys įsijungia į taupymo planą kaip neturintys namo. Įstatymas šiuo planu leidžia naudotis tik tokiems asmenims, kurių šeima neturi nuosavo namo. Tokios nuosavybės perrašymas žmonai yra nelegalus plano piktinaudijoms. Tokių asmenų susekimas pareikalautų labai daug darbo, nes reikėtų tikrinti ne tik pajamų mokesčius, bet ir nekilnojamos nuosavybės dokumentus. Atrodė, finansų ministerijos inspektorai tai atliks tik kaikiuriais labai įtartinais atvejais.

Keturi federacinio parlamento liberalai iš Kvebeko provincijos atsisakė pagerbti karalienę Elzbietą, švenčiančią sidabrinį karaliavimo jubilėjų. Kai parlamentas priėmė jai skirtą sveikinimą ir pradėjo giedoti "God save the queen", L. Duclos ir J. Olivier neatstojė, o C. A. Lachance ir S. Joyal išėjo iš salės. Jiedu betgi grįžo ir su visais parlamento nariais sugiedojo po to sekusį oficialų Kanados himną "O Canada", kurin išijungė ir abu sėdėjusieji. Ju

bilėjas proga karalienė Elzbietą jau yra pakviesta Kanadon. Su princu Pilypu ji šešiom dienom atvyks spalio 14 d. ir savo viešnagė daugiausia praleis Otavoje.

Kvebeko parlamento liberalų atstovas M. Grattonas su 40 kvebekiečių įsteigė Kvebeko-Kanados Sąjūdį, kovojantį už šios provincijos pasilikimą federacijoje. Pirmasis mitingas įvyko Kvebeko Aylmerio mieste, kurio atstovu yra minėtas M. Grattonas ir kur rinkimuose jis įveikė tautinės vienybės kandidatą J. Crepeau. Jiedu ir buvo pagrindiniai kalbėtojai, susilaukusiais net 2.000 rėmėjų. Jiems sutalpinti prireikė net trijų Aylmerio salių. Ovacijomis sutiktose kalbose buvo pabrėžta, kad premjeras R. Levesque daro didžiulį klaidą jeigu jis 40% rinkimuose gautų balsų laiko kvebekiečių įgaliojimu atskirti Kvebeką nuo Kanados. Pasak M. Grattono, Kvebeko-Kanados Sąjūdis yra įsteigtas tiems, kurie Kvebeke sudaro tylinčią daugumą.

Čekoslovakijos kompartija, paskelbusi kovą žmogaus teises ginančio manifesto autoriams bei signatarams, įvėlė ir vieną kanadiečių diplomata. Televizijoje buvo parodytas filmas, kuriame Prahos "ABC" teatro direktorius Otto Ornestas perduoda ryšulėlį Kanados pasiuntinybės kultūriniam atstovui J. Bonthronui. Spaudos duomenimis, žmogaus teisių kovotojas O. Ornestas jau esąs suimtas. Televizijos komentatoriaus filmą papildė pastaba, kad O. Ornestas perduoda informaciją šnipui, kuriuo esąs vienas vakarietiški diplomatai. J. Bonthronas Prahoje dirbo iki praėjusių metų pavasario, o dabar yra paskirtas Kanados konsulu ir prekybos atstovu Niujorke. Žurnalistų pasiteiravimus apie ryšulėlį jis nukreipia Kanados užsienių reikalų ministrijon, o joje gaunamas atsakymas, kad jame buvo literatūra apie teatrinių Čekoslovakijos drabužių istoriją, nieko bendro neturinti su špionažu. Kultūrinio atstovo J. Bonthrono ryšiai su teatro vadovu O. Ornestu buvo dalis jo reguliaraus darbo. Šis filmas liudija, kaip stropiai yra sekami užsieniečiai diplomatai komunistiniuose kaštuose, net ir jų susitikimai su vietiniais meno atstovais.

• Laisvos spaudos siekis — laisva Lietuva

HETHERINGTON

KELIONIŲ AGENTŪROJE
visus kelionių reikalus
betkurį šalį sutvarkys
Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.)
Tel. 531-4674
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

FRANK BARAUSKAS LIMITED, REALTOR
3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8
Istaigos telefonas: 233-3323

• namai
• ūkiai
• investicijos
• mortgicijai
PRANAS BARAUSKAS, namų tel. 743-0100
FELIKSAS SENKUS 535-2625
ARYVDAS ZAKAREVICIUS 245-0077

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST — ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. — 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

INSURANCE

• Namų — Gyvybės
• Automobilių
• Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

— Ši sekmadienį — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50-ji sukaktis. 11 v. pamaldose organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Minėjimas — 4 v. p. p. Anapilio salėje. Pamaldų metu T. Fondo atstovai rinko aukas Lietuvos laisvinimo reikalams.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje šią savaitę palaidota: a. a. Andrius Jurkaitis ir a. a. Petronėlė Prostenienė. Velionių artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Čikagoje mirė a. a. „kun. dr. Feliksas Gureckas. Velionis kurį laiką buvo vikaru šioje parapijoje. Taip pat Čikagoje mirė a. a. agr. Juozas Beliusas, ilgą laiką gyvenęs Toronte, D. Steponaitienės tėvelis. Lietuvoje mirė Adolfo Kanapkos brolis. Mirusiųjų artimiesiems užuojauta.

— Naujosios šventovės statybai aukojo \$600 dr. N. N., \$500 Pr. Dranseika, \$150 J. J. Rova, \$120 V. O. Mikšiai, po \$100: P. Lelis ir a. a. M. Paskovienės prisiminimui velionės vaikui. Padėka geradariams.

— Anapilio tarybos nutarimu už salės naudojimą laidotuvių pietums mokama \$100. Ši suma įnešama į šventovės statybos fondą.

— Ši šeštadienį jaunimo slidinėjimo sekcija rengia autobusų ekskursiją į Moonstone p. p. Stanačių slidinėjimo vietovę. Jau yra užsiregistravusių per 30 asmenų.

— Naujajai šventovei statyti lėšų vajuos komitetas kovo 26 d. rengia vakarienę.

— Kanados apygardos sporto rungtynės Anapilio salėje įvyks kovo 19-20 d.d.

— Nuosirdi padėka Onai Derliūnienėi, rūpestingai, skaniai paruošusiai parapijos choro ir bingo darbuotojų vakarienę.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v. r., už a. a. Jadvygą Grigaliūnienę, 11 v. Lietuvos laisvės intencija. Taip pat prisimenami a. a. Česlovas Valukas ir Gražina Unguraitienė.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Vasario 8 d. parapijos taryba pasiskirstė pareigomis. Pirmininke išrinkta Jieva Adamavičienė. Ji yra pirmoji moteris šiose pareigose ne tik parapijos istorijoje, bet ir Torontolietuvonų bendrijos ir net rytinės Kanados sinodo istorijoje. Naujosios tarybos įvesdinimas numatytas kovo 13 d.

— Nauja Moterų Draugijos valdyba: pirm. Marija Dambarienė, I vicepirm. Ona Langienė, II vicepirm. Melita Bumeistrienė, sekr. Irena Delkuvienė, sekr. pavad. Gerda Povilaitienė.

— Mirė a. a. Endrius Jurkaitis, 83 m. amžiaus; g. 1893 m. liepos 18 d. Tauragėje, mirė vasario 10 d. Toronte. Velionis paliko liūdnai: žmoną Jieva, dukras Mortą Galinaitienę, Oną Galinaitienę, Eleną Jurkaitę, sūnų Petrą, sesrį Elzą Andrikaitienę. Išlydėtas į Sv. Jono lietuvių kapines po pamaldų išganytojo par. šventovėje vasario 14 d. Užuojauta šeimai. Visas apeigas atliko parapijos klebonas kun. A. Žilinskas.

— Reikiame užuojautą Kostui Kregždėi, jo žmonai Olga mirus.

— Maldose prisiminkime ligonius, ypač Kostą Kregždę, kuris sunkiai serga sv. Juozapo ligoninėje.

— Parapijos choras repetuoja kiekvieną pirmadienį 7.30 v. v. šventovėje.

— Ši sekmadienį, 9.30 v. r., šventovėje įvyks iškilmingos Vasario 16 pamaldos; giedos parapijos choras.

— Tradicinė Tikinčiosios Lietuvos Diena bus pirmąjį kovo sekmadienį — kovo 6. Tą dieną pamaldos lietuvių katalikų šventovėse skiriamos už persekiojimus Lietuvos tikinčiuosius. Norintieji tam reikalui išeiti asmeninę auką prašomi kreiptis į kun. Aug. Simanavičių, OFM, Toronte.

— KKK Moterų Draugijos skyrė suvažiavimą Šaukiamas š.m. kovo 12-13 d.d. Hamiltone. Tai jau dvyliktasis suvažiavimas. Jame norima pasidalinti laimėjimais, nesėkmėmis ir aptarti ateities veiklą. Draugijos centro valdybą pirmininkauja dr. O. Gustainienė.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

Lietuvos nepriklausomybės šventė Toronte — vasario 20, sekmadienį

Tai didžioji diena visiems lietuviams. Ji bus minima visose lietuvių šventovėse pamaldų metu, radijo programoje, o 4 v.p.p. bus bendras minėjimas Anapilio salėje, kur kalbės dail. Vladas Žilius, ilgai kentęs sovietinę okupaciją ir pagaliau pasiekęs laisvąjį pasaulį. Taip pat kalbės Ontario teisingumo min. R. McMurtry. Dalyvaus daug kviestinių svečių kanadiečių. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti ir vieningai pareikšti savo ryžtą tęsti kovą už Lietuvos laisvę.

Kūrėjai - savanoriai Lietuvos nepriklausomybės šventėje, vasario 20, sekmadienį, 11.30 v. r., organizuotai su vėliava dalyvaus Prisikėlimo šventovėje. Renkasi salėje 15 min. prieš pamaldas. Visi nariai su šeimomis prašomi pamaldose dalyvauti ir užimti vietas pirmuose suoluose, kurie bus rezervuoti savanoriams. Tą pačią dieną 4 v. p. p. iškilmingas šventės minėjimas bus Anapilio salėje, kur k-savanoriai dalyvaus su savo vėliava. Per minėjimą k-savanoriai ir jų šeimoms vietos salėje bus rezervuotos. Valdyba

Toronto VI. Pūtvių kuopos šauliai ir šaulės vasario 20, sekmadienį, dalyvauja Vasario 16 pamaldose Anapilyje. Visi kuopos nariai uniformuoti ir be uniformų 10.30 v. r. renkasi į Anapilio salę, iš kur organizuotai su kuopos vėliava eisime į pamaldas kartu su „Baltijos“ kuopos jūrų šauliais.

Kuopos valdyba

Prisikėlimo parapijos žinios

— Vasario 16 minėjimas mūsų šventovėje — vasario 20 per 11.30 v. Mišias. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis.

— Pirmosios Komunijos pamokos — po 10 v. Mišių sekmadieniais sėdėti namuose, 57 Sylvan Ave.

— Tradicinė Tikinčiosios Lietuvos Diena — kovo 6, sekmadienį. Bus specialiai rinkliava tikintiesiems Lietuvoje paremti.

— Bilietai į parapijos vakariene platinami kasdien klebonijoje ir sekmadieniais po pamaldų salėje.

— Sveikiname Eglę Asevičaitę, susituokusią su Mark Humilowicz vasario 12 d.

— Užuojauta Povilui Dalindai, kurio motina Fabronija Dalindienė mirė Lietuvoje.

— Jaunimo pamokos ir Mišios bus vasario 27 d., 10-12 v. r., Parodų salėje.

— Pensininkų pobūviai vyksta trečiadieniais 4 v. p. Parodų salėje.

— Dėkojame J. Zakui už pagalbą prisidėjus prie mūsų šventovės atnaujinimo darbų.

— Berniukų choras repetuoja sekmadieniais 9 v. r. muzikos studijoje ir gieda per 10 v. Mišias. Sveikiname naujus choristus, kurių dabar jau virš 20.

— Meno mėgėjų paroda rengiama kovo 12-13 d. d. Parodų salėje. Dalyvauja A. Abromaitienė, dr. K. Ambrozaitis, J. Greičiūnas, L. Nakrošienė ir A. Ulba.

— Mišios šeštadienį: 8 v. r. už Steponą Juodikaitį, užpr. žmona; 8.30 už Oną Sabaliauskienę, užpr. A. Mikulskis; 9 v. už Romualdą Marcinkevičių, užpr. V. O. Marcinkevičai; sekmadienį: 8 v. r. už Eleną ir Vladą Stasiulius, užpr. Kulnių šeimą; 9 v. už Kemežį šeimos mirusius, užpr. E. Kemežienę; 10 v. už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienę; 11.30 v. už Lietuvą ir žuvusius už jos laisvę; 7 v. v. už Liudą ir Juliją Racevičius, užpr. N. Racevičienę.

— KKK Moterų Draugijos skyrė suvažiavimą Šaukiamas š.m. kovo 12-13 d.d. Hamiltone. Tai jau dvyliktasis suvažiavimas. Jame norima pasidalinti laimėjimais, nesėkmėmis ir aptarti ateities veiklą. Draugijos centro valdybą pirmininkauja dr. O. Gustainienė.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Moterų Draugijos skyrė suvažiavimą Šaukiamas š.m. kovo 12-13 d.d. Hamiltone. Tai jau dvyliktasis suvažiavimas. Jame norima pasidalinti laimėjimais, nesėkmėmis ir aptarti ateities veiklą. Draugijos centro valdybą pirmininkauja dr. O. Gustainienė.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

— KLK Katalikų Centras, jungiantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, posėdžiavo vasario 10 d. Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Pirmininkaujant dr. J. Sungailai, buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: Tikinčiosios Lietuvos Diena, pagalba liet. kaliniams Sov. Sąjungoje, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos populiarinimas bei paspartinimas, Seinių lietuvių byla. Dėl pastarosios nutarta parašyti prašymus kard. S. Wyszyńskiui, Lomžos vyskupui ir Vatikanui. KLK Centras kreipiasi į visas lietuvių parapijas Kanadoje, kviedamas organizuoti Tikinčiosios Lietuvos Dieną su prideramomis iškilimais ir lėšomis prisidėti prie religinės šalpos.

Vasario 16 Toronte

vasario 20, sekmadienį

Lietuvos vėliava plevėsuos prie rotušės rūmų nuo vasario 16 iki 20 d.

PAMALDOS:

9.30 v. r. — evangelikų liuteronų Išganytojo šventovėje
11 v. r. — Anapilyje; 11.30 v. r. — Prisikėlimo šventovėje

IŠKILMINGAS MINĖJIMAS —

Anapilio salėje

(2185 Stavebank Rd., Mississauga)

4 valandą po pietų

Pagrindinis lietuviškosios dalies kalbėtojas — dailininkas **VI. Žilius**, neseniai atvykęs iš okupuotos Lietuvos, angliškiosios dalies — **Roy McMurtry**, Ontario teisingumo ministris

Meninę dalį atliks:

Hamiltono mergaičių choras „AIDAS“, dainininkė iš Argentinos **ADRIANA JOCYTE**, Toronto tautinių šokių grupė „ATŽALYNAS“ ir MAIRONIO mokykla

Bus renkamos aukos —

Tautos Fondui ir KLB Toronto apylinkės valdybai minėjimo išlaidoms padengti

Specialus autobusas

nuo Lietuvių Namų į Anapilį važiuos vasario 20, minėjimo dieną, 3 v. p. p.

Visi tautiečiai iš Toronto ir apylinkių maloniai kviečiami dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 59-tosios sukakties minėjime.

KLB Toronto apylinkės valdyba

Gausiai dalyvausime tradiciniame UŽGAVENIU pasilinksminime

vasario 19, šeštadienį,
7 valandą vakaro,
VYTAUTO DIDŽIOJO MENĖJE,
Lietuvių Namuose

* Gera Užgavėnių valgių vakariene
* Geras orkestras
* Visokių gėrimų bufetas

Įėjimas su vakariene — \$6.00
studentams ir pensininkams — \$5.00

LIETUVIŲ NAMAI

Mažosios Lietuvos
Moterų Draugijos

ŠIUPIŲS

vasario 22, antradienį, 7 valandą vakaro,
Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

VISI KVIEČIAMI
ATSLANKYTI!

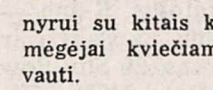
“Sintaro” KONCERTA

vasario 26, šeštadienį, 7 valandą vakaro,
ANAPILIO salėje

PROGRAMOJE:

* sol. V. Stankienė iš Čikagos
* A. Stelmoko orkestras iš Čikagos
* visos “Gintaro” grupės

* loterija, baras, bufetas
ir kitos staigmenos
* šokiai, grojant A. Stelmoko orkestrui ir dainuojant sol. V. Stankienei

nyrui su kitais klubais. Sachmatų mėgėjai kviečiami žaidynėse dalyvauti.

— Užgavėnių vakaro rengime Lietuvių Namuose vasario 19 d. aktyviai dalyvauja ir LN Moterų Būrelis.

— Kovo 6, sekmadienį, 4 v. p. p., Gedimino pilies menėje įvyks VI. Pūtvių šaulių kuopos narių metinis susirinkimas.

— Kovo 19, šeštadienį, abi Torontolietuvių kuopos ruošia Juozines L. N. Kviečiami ne tik visi lietuviai Juozai, bet ir jų draugai bei pažįstami.

— Kovo 13, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje LN Moterų Būrelis ruošia tradicinę pavasario popietę.

— Tikrinant LN narių sąrašus, pastebėta, kad šie nariai spaudoje dar nebuvę paskelbti: Rita Jukna, Angelė Kulnys, Vidas Kiškūnas, Marius Paskovičius, Daiva Audra Stadytė, Ona Tamošiūnas.

— Autoakstei prižiūrėti vis dar reikia darbininkų. Suinteresuoti prašomi kreiptis pas M. Račį LN auto aikštelėje.

— Akademikės skautės rengia iškylą vasario 25, penktadienį, 8 v. v., į “Ace High Stables”. Kaina asmeniui \$5. Registruotis pas Vidą Vaitiekūną tel. 763-1919 arba Angelę Abromaitę tel. 532-4793.

— Estijos nepriklausomybės paskelbimo 59-toji sukaktis bus minima vasario 27 (sekmadienį), 4 v.p.p., Convocation Hall (Toronto un-to salėje). Specialus priėmimas svečiams rengiamas vasario 25, penktadienį, 8 v.v., Estų Namuose.

Visus maloniai kviečiame atsilankyti į

sekmadienio POPIETĖ

vasario 27, sekmadienį, 4 v. p. p.,
Prisikėlimo parapijos salėje

PROGRAMOJE:

* Sol. Linda Marcinkutė, akomp. J. Govėdas
* “Volungės” dainininkės su nauju repertuaru
Kavutė ir loterija

Rengia KLB Moterų Dr-jos centro valdyba

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo dar